

Godišnje izvješće 2017.

Uvod

Pismo predsjednika Uprave	6
Izvještaj Nadzornog odbora	8
Makroekonomsko okruženje	10

Poslovanje u 2017. godini

Rukovodstvo Banke	16
Izvješće poslovodstva	18

RBI ukratko

Raiffeisen Bank International ukratko	32

Finansijska izvješća

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	36
Izvješće neovisnoga revizora	37
Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju	45
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	47
Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice	48
Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima	49
Odvojeno izvješće o finansijskom položaju	51
Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	53
Odvojeno izvješće o promjenama glavnice	54
Odvojeno izvješće o novčanim tokovima	55
Bilješke uz finansijska izvješća	57
Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	160
Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	167

Kontakti

Poslovna mreža u Hrvatskoj	180
Adrese i kontakti članica	
Raiffeisen Bank International grupe	182

Financijski pokazatelji Grupe

Raiffeisen grupa – monetarne vrijednosti u milijunima HRK

Milijuni HRK	2017.	Promjena	2016.	2015.
Račun dobiti i gubitka				
Neto prihod od kamata	913	(7,59%)	988	1.033
Neto prihod od naknada i provizija	469	7,32%	437	462
Neto dobit od trgovanja	192	(39,05%)	315	152
Troškovi poslovanja	(1.212)	(35,43%)	(1.877)	(1.231)
Dobit prije oporezivanja	290	(58,27%)	695	(182)
Dobit nakon oporezivanja	188	(64,86%)	535	(150)
Neto dobit za godinu	188	(64,86%)	535	(156)
Bilanca Grupe				
Plasmani i zajmovi drugim bankama	894	(32,88%)	1.332	955
Zajmovi komitentima	17.745	(4,10%)	18.504	19.626
Depoziti banaka	1.056	139,46%	441	246
Depoziti stanovništva, društava i ostalih sličnih subjekata	23.780	(1,51%)	24.144	23.640
Uzeti zajmovi	2.572	(35,57%)	3.992	4.251
Ukupno kapital i rezerve	4.685	(4,19%)	4.890	4.326
Ukupna bilanca Grupe	34.178	(3,35%)	35.364	35.058
Pokazatelji adekvatnosti kapitala				
Regulatorni kapital	4.429	(5,00%)	4.662	4.750
Kapitalni zahtjev za stopu ukupnoga kapitala	1.730	(6,33%)	1.847	1.969
Stopa osnovnoga kapitala	17,64%	0,71 p.b.	16,93%	15,89%
Stopa ukupnoga kapitala	20,48%	0,29 p.b.	20,19%	19,30%
Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
Prinos od prosječnoga dioničkoga kapitala prije oporezivanja	5,93%	(9,88 p.b.)	15,81%	(4,06%)
Odnos troškova poslovanja i prihoda	64,67%	3,27 p.b.	61,40%	61,86%
Zarada po dionici (HRK)	52	(64,63%)	147	(43)
Prinos od prosječne imovine prije oporezivanja	0,83%	(1,14 p.b.)	1,97%	(0,51%)
Odnos rezerviranja za posebne bankarske rizike i ponderirane aktive	10,62%	(3,10 p.b.)	13,72%	13,65%
Izvori				
Broj zaposlenih na dan	2.261	(2,08%)	2.309	2.319
Broj poslovnica na dan	68	(2,86%)	70	70

Uvod

Pismo predsjednika Uprave
Izvještaj Nadzornog odbora
Makroekonomsko okruženje

6
8
10

UVOD

POSLOVANJE U 2017. GODINI

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

RBI UKRATKO

KONTAKTI

Pismo predsjednika Uprave

Zadovoljstvo mi je u ime Uprave Raiffeisenbank Austria d.d. iznijeti osnovne podatke iz Godišnjeg izvješća za 2017. godinu, koje je potvrdila međunarodna revizorska tvrtka KPMG.

U protekloj godini Raiffeisenbank Austria ostvarila je dobit nakon oporezivanja u iznosu od 396 milijuna kuna, a na razini lokalne Grupe dobit je iznosila 188 milijuna kuna. Na razini Grupe rezultat poslovanja značajno je niži nego na razini Banke zbog gubitaka ostvarenih u podređenome društvu Raiffeisen Factoring. Gubitci su ostvareni zbog umanjenja vrijednosti potraživanja od poduzeća iz koncerna Agrokor te od dobavljača Agrokora koji su ekonomski ovisni o poslovanju koncerna.

Uvjete poslovanja na finansijskom tržištu u Hrvatskoj u 2017. godini obilježili su rastući višak likvidnosti, nastavak rasta gospodarstva i problemi u poslovanju Agrokora. Rast gospodarstva pozitivno se odrazio na potražnju za kreditima i finansijskim uslugama. Povijesno niske tržišne kamatne stope smanjile su kamatne prihode, ali su smanjeni i kamatni rashodi. Rezerviranja za rizike u Banci snižena su do razine koja je omogućila pozitivan doprinos rezultatu poslovanja. No, zbog gubitaka ostvarenih na plasmanima u podređenom društvu za faktoring, koje je bilo značajno izloženo prema koncernu Agrokor i ekonomski ovisnim poduzećima, na razini Grupe uvećani su gubitci s osnove rezerviranja za rizike.

Poslovanje Grupe u prвome dijelu godine odredila je kriza u koncernu Agrokor. Rastuća neizvjesnost oko nastavka poslovanja najvećega poslovnog sustava u Hrvatskoj usporila je investicije u sektoru poduzeća te odgađala potrošnju kod dijela stanovništva koji je ovisan o poslovanju koncerna. No, nakon još jedne rekordne turističke sezone vratio se optimizam među poduzetnike i potrošače, pa se poslovanje Grupe u nastavku godine odvijalo u povoljnijim uvjetima.

Nakon tri godine deflacija u protekloj godini ostvaren je umjeren rast cijena na razini od

1,1 posto. Zahvaljujući provedenim mjerama poreznog rasterećenja, rast cijena nije imao negativan utjecaj na raspoloživi dohodak stanovništva za potrošnju. Povijesno niske tržišne kamatne stope smanjile su cijenu financiranja banaka, a potom i kamatne stope banaka za kredite. Time se finansijski trošak zaduženih klijenata dodatno smanjio. Država se također aktivno uključila u jačanje potražnje za kreditima kroz program subvencioniranja stambenih kredita.

Rastući višak likvidnosti pojačao je pritisak na tržišne kamatne stope. Trend smanjenja averzije prema riziku na vanjskim tržištima povećao je ponudu kapitala na domaćem tržištu. Nastavljena konsolidacija javnih finansija dodatno je podigla povjerenje investitora u kreditni bonitet Republike Hrvatske, pa se snizila cijena financiranja javnoga duga. Zahvaljujući povoljnim uvjetima na finansijskim tržištima, država je pred kraj godine iz novoga zaduženja na vanjskom tržištu refinancirala dio obveza cestarskoga sektora prema bankama.

Potražnja za kreditima pala je na početku godine da bi se zatim u nastavku godine oporavljala. Ipak, tijekom cijele godine banke su raspolagale značajnim viškovima likvidnosti. Prethodnih godina višak likvidnosti koristile su za smanjenje sekundarnih izvora financiranja. No, taj je kanal iscrpljen prije 2017. godine. Stoga je prošlu godinu obilježila pojačana konkurenčija među bankama na strani plasmana i ubrzani pad kamatnih stopa na kredite.

Uz iznimku Agrokora i ekonomski povezanih poduzeća, nastavljena je tendencija poboljšanja naplate potraživanja. Agencije za otkup neprihodujućih plasmana banaka pojačale su aktivnosti otkupa duga od banaka, a pozitivni pomaci na tržištu nekretnina omogućili su bržu prodaju imovine preuzete iz osiguranja za naplatu kredita.

Strateški je izazov za poslovanje Raiffeisenbank Austria d.d. i lokalne Grupe prilagodba tržišnim promjenama koje donose izmjene propisa u Europskoj uniji. Uz ponudu banaka sa zajedničkoga europskog tržišta pojačava se i alternativna ponuda financijskih usluga koju razvijaju poduzetnici izvan financijskoga sektora. Banka se strateški opredijelila za povećanje zadovoljstva klijenata te nastoji iskoristiti prednosti razvijene prodajne mreže i dugogodišnjih odnosa s klijentima. Cjelovita ponuda financijskih proizvoda i usluga koje se prilagođavaju potrebama klijenata donose prednost pred konkurentima i na tome se gradi poslovni model Banke i lokalne Grupe.

Prilagodba ubrzanim tehnološkim promjenama provodi se u skladu s potrebama klijenata. Nove tehnologije umanjuju prednost koju donosi dugogodišnje poslovanje na lokalnom tržištu, stoga je održavanje visoke razine inovativnosti ponude nužno za održavanje prepoznatljivosti na tržištu. Pritom inzistiramo na najvišoj razini sigurnosti u poslovanju s klijentima. Prilagodba ponude rastućim zahtjevima klijenata ostvaruje se unaprijeđenjem poslovnih procesa i ponude usluga. Upravljanje ljudskim potencijalima razvija se putem sustava za nagrađivanje i napredovanje djelatnika. Stalnom edukacijom zaposlenima se omogućava usvajanje novih vještina neophodnih za poboljšanje zadovoljstva klijenata.

Raiffeisenbank Austria d.d. zadržala je položaj jedne od vodećih kreditnih institucija na hrvatskom tržištu. Zajedno s lokalnom Grupom klijentima pruža cjelovitu ponudu financijskih proizvoda i usluga. Prodajna mreža sastoji se od 68 poslovnica i alternativnih elektroničkih kanala distribucije. Klijentima iz svih segmenta omogućen je pristup konkurentnim proizvodima i uslugama. U segmentu poslovanja s poduzećima ponuda kredita proširena je kreditnim linijama domaćih i međunarodnih razvojnih banaka, a klijentima se nudi i podrška za korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Za male i srednje poduzetnike razvija se ponuda prilagođena njihovim potrebama. Potražnja stanovništva za kreditima promijenila se zbog podizanja razine financijske pismenosti, što je rezultiralo spoznajom o valutnim i kamatnim rizicima. Potražnja za stambenim kreditima oporavlja se zahvaljujući programu državnih subvencija. Potražnja za nenamjenskim kreditima, koji se odobravaju u manjim iznosima i s kraćim rokovima otplate od namjenskih kredita, zasniva se na zahtjevima klijenata za kunskim kreditima s fiksnom kamatnom stopom.

U lokalnoj Grupi provodi se proces integriranja prodaje kroz unaprijeđenje procesa s ciljem optimizacije troškova. U području štedno-ulagačkih proizvoda na atraktivnost ponude nepovoljno se odražava tendencija smanjivanja kamatnih stopa na tržištima novca. Smanjenje prinosa na instrumente dužničkoga kapitala pozitivno je utjecalo na vrijednost mirovinskih fondova, ali je smanjilo potražnju za proizvodima investicijskih fondova.

Prilagodba poslovanja tržišnim uvjetima i zahtjevima klijenata neophodna je za ostvarivanje strateških ciljeva i plana poslovanja. Optimalnim korištenjem resursa poboljšavamo kvalitetu usluge i učinkovitost poslovanja. Uz napore svih djelatnika u lokalnoj Grupi nastavljamo razvijati cjelovitu ponudu financijskih usluga. Zahvaljujem menadžmentu i svim djelatnicima za njihovu posvećenost postizanju navedenih ciljeva. Na kraju, želio bih zahvaliti i svim našim klijentima i poslovnim partnerima s nadom da ćemo nastaviti uspješno surađivati.

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Izvještaj Nadzornog odbora

Dame i gospodo,

U finansijskoj godini 2017. prevladavao je sveukupno pozitivan makroekonomski trend te povoljno tržišno okružje. To je pridonijelo snažnom godišnjem poboljšanju konsolidirane dobiti RBI-ja, koja se više nego udvostručila u odnosu na prethodnu godinu. Na bolji rezultat poslovanja uglavnom su pozitivno utjecali niži troškovi rizika. Uz uspješnu prodaju neprihodonosnih kredita, to također možemo pripisati znatnome smanjenju neto rezervacija za potencijalne gubitke. Rezultat koji je RBI ostvario u 2017. godini potvrđuje i da su strateške odluke donošene tijekom proteklih godina odigrale ključnu ulogu te pridonijele da grupa iz izazovnog razdoblja transformacije Grupa može izaći još snažnija. Da je tako razvidno je i iz stalnoga jačanja kapitalne osnove, uravnotežena profila rizika i znatnoga sniženja udjela neprihodonosnih kredita (NPL) – s 8,7 posto (pro forma za 2016. godinu) na 5,7 posto. Poboljšanje kvalitete imovine u velikoj se mjeri temeljilo na odlučnom smanjenju neprihodonosnih kredita posljednjih nekoliko godina.

Spajanje Raiffeisen Zentralbank Österreich AG-a i RBI AG-a stupilo je na snagu, kako je bilo planirano, upisom u trgovački registar 18. ožujka 2017. godine. Nakon spajanja RBI će i dalje provoditi svoju strategiju vodeće univerzalne bankovne grupacije u SIE-u i Austriji s prvenstvenim ciljem stvaranja dugoročne vrijednosti. U godinama koje slijede planira se selektivan rast na točno određenim tržištima, koja pokazuju stabilnost i dobre gospodarske izglede. U budućnosti će od ključne važnosti također biti djelotvorno upravljanje kapitalom i rizicima te daljnje smanjenje neprihodonosnih kredita. U 2018. godini bit će veći naglasak na izazove u obliku trajnih regulatornih zahtjeva, političkih rizika, napretka digitalizacije i povezanih promjena konkurentskog okružja.

Kada je riječ o Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, ostvareni rezultati pokazuju uspješnost prilagodbe našega poslovnog modela izazovnim uvjetima poslovanja. Prema prepoznatim potrebama klijenata unaprijedeni su poslovni procesi, povećana je učinkovitost kanala distribucije, kao i inovativnost usluga. Pravodobna prilagodba potrebama klijenata na tržištu visoke konkurenkcije provodi se u skladu s najvišim standardima poslovanja unutar RBI Grupe. Sinergijski učinci omogućeni su prijenosom iskustava, znanja i vještina unutar Grupe primjenom najbolje prakse. Time se neprekidno unaprijeđuje podrška poslovanju radi ispunjavanja rastućih poslovnih i regulatornih zahtjeva.

Na poslovnom području višak likvidnosti na finansijskim tržištima pojačavao je pritisak na tržišne kamatne stope. Oporavak gospodarstva odvija se uz snižene cijene financiranja, a u prošloj godini počela se povećavati potražnja klijenata za kreditima i ostalim finansijskim uslugama. Zbog ostvarenoga pada tržišnih kamatnih stopa smanjeni su kamatni prihodi, a određujući utjecaj na rezultate poslovanja imali su gubitci s osnove umanjenja vrijednosti imovine.

Regulacija donosi nove izazove za poslovanje. Omogućava ulazak novih konkurenata na tržište finansijskih usluga. Prilagodba tradicionalnih pružatelja finansijskih usluga promjenama u regulaciji iziskuje brže usvajanje inovacija te ponude novih vrsta usluga i kanala prodaje pod konkurentnim uvjetima. Prednosti u odnosu na nove konkurenente tražimo kroz održavanje visoke razine sigurnosti transakcija na koju su klijenti navikli u poslovanju s bankama. Pred nama je razdoblje novih prilagodbi neprestanim promjenama u okružju. Snažna usmjerenost na zadovoljstvo klijenata kroz inovativnost ponude predstavlja ključ uspješnoga poslovanja.

Raiffeisenbank Austria d.d. i lokalna Grupa doprinijeli su ostvarenju dobiti RBI-ja. Unatoč izazovnim uvjetima u segmentu poslovanja s poduzećima ostvaren je pozitivan rezultat poslovanja. Uspješna naplata i prodaja neprihodujućih plasmana smanjili su rizičnost imovine te su doprinijeli jačanju pokazatelja kapitaliziranosti.

I ovom prigodom želim zahvaliti svim djelatnicima Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb za predan rad i neposustajanje u naporima tijekom 2017. godine te ih zamoliti za daljnju predanost u nošenju sa svim izazovima budućega razdoblja.

U ime Nadzornog odbora,

Andreas Gschwenter,
Predsjednik Nadzornog odbora

UVOD

POSLOVANJE U 2017. GODINI

RBI UKRATKO

FINANCISKA IZVJEŠĆA

KONTAKTI

Makroekonomsko okruženje

Ekonomski pregled

U 2017. godini ostvaren je rast gospodarstva od 2,9 posto. Pozitivan doprinos rastu BDP-a dolazi od domaće potražnje, i to prvenstveno od povećanja osobne potrošnje koja je na godišnjoj razini porasla 3,6 posto. Potrošnja države veća je za 2,7 posto, dok rast investicija od 3,8 posto nije ispunio očekivanja. Na rast osobne potrošnje pozitivno je utjecalo sniženje stope poreza na dohodak, kao i pad kamatnih stopa na kredite potrošača koji je olakšao teret otplate dugova za zadužena kućanstva. Realizacija investicija usporena je tijekom godine zbog krize u Agrokoru pa ostvarena stopa rasta zaostaje dva postotna boda za prošlogodišnjim ostvarenjem. Negativan doprinos rastu dolazi od razmjene s inozemstvom, jer je solidno ostvarenje rasta izvoza roba i usluga od 6,4 posto nadmašio rast uvoza od 8,1 posto.

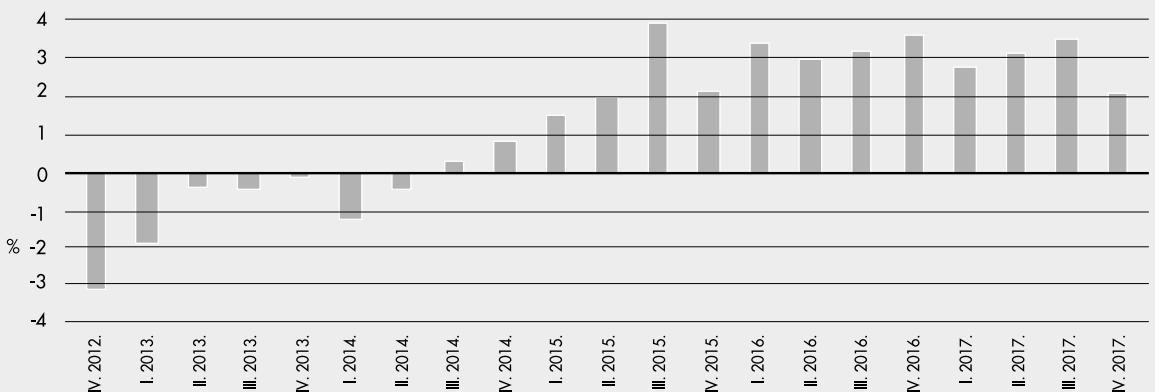
Poslovne aktivnosti u zemlji odvijale su se pod utjecajem povoljnijih uvjeta u okruženju. U Euro području nastavljena je primjena ekspanzivnih mjera monetarne politike. Uz povijesno niske razine temeljne kamatne stope, Europska središnja banka dodatno je povećala likvidnost na finansijskim tržištima neortodoksnim mjerama otkupa vrijednosnih papira. Rast likvidnosti povećao je ponudu kredita i održavao pritisak na snižavanje tržišnih kamatnih stopa. Preko poluge kreditnoga rasta Europska središnja banka promicala je rast potrošnje, investicija i zaposlenosti, s ciljem povećanja stope inflacije na dva posto. Povećanjem likvidnosti u Euro području smanjena je averzija investitora prema rizicima, a ponuda kapitala po povijesno niskim kamatnim stopama prelila se na tržišta u okružju s višom razinom rizika. Posljedično, u prošloj godini snižavala se cijena kapitala i za dužnike iz Hrvatske.

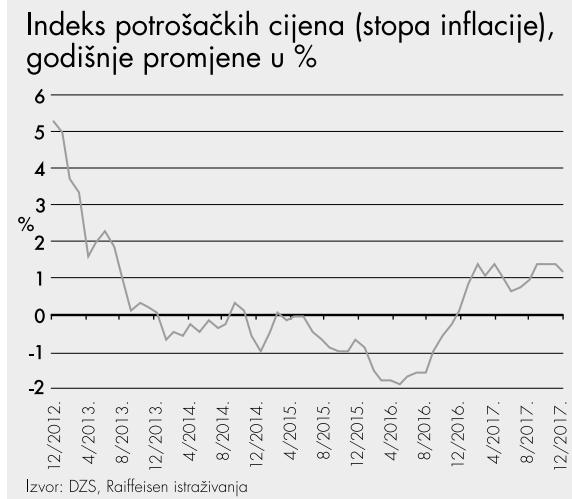
Kreditni rejting Republike Hrvatske zadržao se u 2017.

godini ispod investicijske razine uz promjenu izgleda iz stabilnih u pozitivne. U siječnju 2018. godine jedna od tri agencije za procjenu kreditnoga rejtinga (Fitch) podigla je rejting Republike Hrvatske za jedan stupanj što još nije dovoljno za dostizanje investicijske razine. No, tijekom godine investitori na finansijskim tržištima donosili su odluke o cijenama zaduživanja Republike Hrvatske u skladu s rastućim optimizmom u procjeni sposobnosti države za otplatu javnoga duga, pa se cijena zaduživanja Republike Hrvatske smanjivala prema razini na kojoj se zadužuju države u okružju s najnižim investicijskim rejtingom. Smanjena percepcija rizičnosti posljedica je prvenstveno uspješne konsolidacije državnih financija. Uz redovite operacije refinanciranja dospjeloga duga država je u drugom polugodištu refinancirala dio nedospjeloga duga cestarskoga sektora, čime je iskoristena prilika za snižavanje budućih troškova financiranja javnoga duga.

Početkom godine najveći poslovni sustav u Hrvatskoj (Agrokor) izgubio je povjerenje kreditora, pa je prijetio gubitak poslovne sposobnosti i prekid lanaca nabave od domaćih poljoprivrednih proizvođača, prehrambene i ostale prerađivačke industrije do maloprodajnih trgovina koje se snabdijevaju preko veleprodaje Agrokora. Širenje negativnih utjecaja krize u Agrokoru na gospodarstvo sprijećeno je donošenjem posebnoga zakona prema kojem je upravljanje procesom finansijskoga restrukturiranja koncerna preuzeo povjerenik imenovan od nadležnoga trgovačkog suda. Sa stanovišta kreditnih institucija koje su vjerovnici koncerna, tim propisom uveden je moratorij za naplatu dospjelih potraživanja od poduzeća iz sastava Agrokora, a onemogućeni su i postupci prisilne naplate. U iščekivanju konačne nagodbe vjerovnika s koncernom, kreditne su institucije procijenile gubitke u vrijednosti potraživanja, kako od Agrokora i podređenih poduzeća koji su privremeno zaštićeni od mjera za naplatu potraživanja, tako i od poduzeća koja su ekonomski ovisna o poslovanju Agrokora. U visini procijenjenih gubitaka formirale su rezervacije i time umanjile rezultat poslovanja za 2017. godinu.

Bruto domaći proizvod, realne stope rasta (%)

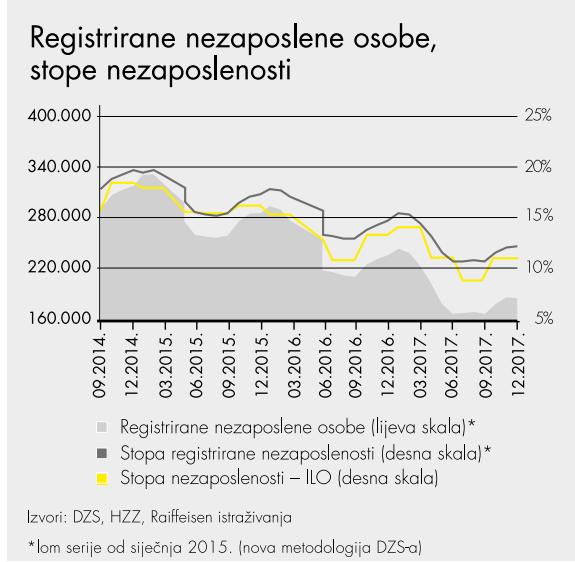

Makroekonomski pokazatelji

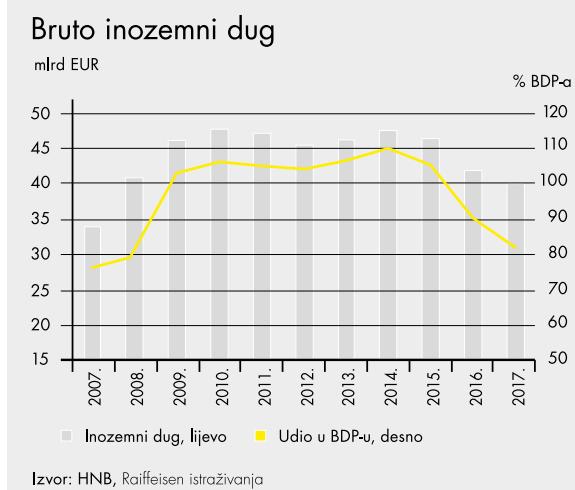
Razdoblje ostvarivanja solidnih stopa rasta BDP-a iz prethodne tri godine usporilo je u 2017. godini zbog nepovoljnog utjecaja krize u Agrokoru na poslovne aktivnosti u segmentu poduzeća. Rast je ostvaren na osnovu povećanja ukupnoga izvoza i rasta osobne potrošnje, dok su investicijske aktivnosti usporile uslijed jačanja neizvjesnosti oko konačnoga raspleta u procesu restrukturiranja Agrokora i nagodbe s vjerovnicima. Najveća komponenta BDP-a je potrošnja kućanstava, a stabilne i visoke stope rasta potrošnje treba djelomično zahvaliti i učincima preljevanja rastuće turističke potrošnje na cijelokupno gospodarstvo. Rastući izvoz roba i usluga potaknut je visokom razinom optimizma na europskim i regionalnim tržištima. Međutim, relativno visoka ovisnost izvoza o uvozu rezultira negativnim doprinosima neto izvoza ostvarenom rastu gospodarstva.

Tržište rada u 2017. godini obilježio je nastavak tendencije smanjivanja registrirane stope nezaposlenosti uz uobičajena sezonska kretanja. Tijekom ljetnih mjeseci stopa je pala na povijesno niskih 10,8 posto. Završetkom središnjega dijela turističke sezone započeo je uobičajeni porast nezaposlenosti, a prosječna stopa na kraju godine iznosi 12,2 posto. Desezonirani podaci, kojima se izražava trend promjena, upućuju na kontinuirano opadanje stope nezaposlenosti tijekom godine. No, izmjene u tretmanu nezaposlenih, te jačanje emigracijskih kretanja, umanjuju upotrebljivost pokazatelja stope nezaposlenosti za ocjenu kretanja na tržištu rada, kao i pokazatelji zaposlenosti. Neovisno o mjeri zaposlenosti koja se promatra, prema pokazateljima tržišta rada Hrvatska se nalazi na začelju EU. Tržište rada opterećuju strukturni problemi neusklađenosti između ponude i potražnje, te pad radno sposobnoga stanovništva i

proces demografskoga starenja. Stoga rast gospodarstva sve više koči nedostatak radne snage, unatoč relativno visokoj stopi nezaposlenosti.

Nastavljena su pozitivna kretanja u bilanci plaćanja, uz zamjetan višak na tekućem i kapitalnom računu. U 2017. godini ostvaren je suficit na tekućem računu platne bilance na razini od 3,9 posto BDP-a. Rastući manjak na računu roba ostvaren je unatoč povećanju robnog izvoza, jer je snažno rastao i uvoz roba. Negativan saldo na računu roba neutraliziran je povećanjem suficita na računu usluga. Osnovni doprinos dolazi od prihoda od turizma koji su dosegnuli 9,5 miliardi eura. Apsorpcija sredstava iz fondova Europske unije povećava pozitivni saldo platne bilance. Dodatno, u 2017. godini su uvećane rezervacije banaka za plasmane povezane s Agrokorom, uz jednokratno negativan utjecaj na dobit banaka. Budući da je pretežiti dio bankarskoga sustava u vlasništvu nerezidenata, smanjenje ostvarene dobiti banaka imalo je pozitivan utjecaj na račun primarnoga dohotka, odnosno na saldo bilance plaćanja.

Fiskalna i monetarna kretanja

U lipnju 2017. godine Hrvatska je izšla iz procedure prekomjernoga deficitia. Procedura je započela u 2014. godini, na osnovu ostvarenoga deficitia od -5,3 posto BDP-a u 2013. godini, a okončana je u 2017. godini nakon što je u prethodnoj godini deficit opće države smanjen na -0,9 posto. U 2017. godini nastavljen je proces fiskalne konsolidacije i ostvaren je blagi suficit prihoda nad rashodima na razini opće države (0,8 posto). Zahvaljujući uravnoteženju proračuna zaustavljen je rast javnoga duga u apsolutnom iznosu, a uz ostvareni rast gospodarstva pokazatelj odnosa javnoga duga prema BDP-u snizio se na 78 posto.

Strukturno gledano, konsolidacija javnih financija ostvarena je u uvjetima povoljnih cikličkih kretanja i uz minimalne strukturne promjene. Na prihodnoj strani proračuna ostvaren je značajan rast na prihodima od neizravnih poreza (PDV) i socijalnih doprinosa što je posljedica rasta poslovnih aktivnosti i primitaka zaposlenih. Ukupni prihodi od izravnih poreza porasli su uslijed većih priljeva od poreza na dobit, dok je u skladu s poreznom reformom smanjen priljev od poreza na dohodak.

U strukturi rashodne strane proračuna izostale su promjene s osnova provedbe strukturnih mjera. Troškovi zaduživanja države iskazani kroz rashode za kamate snižavaju se pod utjecajem općega pada tržišnih kamatnih stopa i aktivnosti refinanciranja dugova cestarskoga sektora. Smanjeni rashodi za investicije proizlaze iz usporavanja investicijske aktivnosti države. No, zbog usklađivanja mirovina rasli su izdaci za socijalne naknade, dok je dogovor Vlade sa sindikatima državnih službi i primjena dogovora na zaposlene u javnim službama rezultirao porastom

rashoda proračuna za naknade zaposlenima. Monetarna politika ostala je predana održavanju stabilnosti tečaja kune prema euru. Procesi na finansijskim tržištima i u gospodarstvu pritiskali su tečaj EUR/HRK prema nižim vrijednostima. Prosječni tečaj u 2017. godini spustio se na najniže razine u posljednjih pet godina (7,461307 kuna za euro) potvrđujući da je u razdobljima rasta gospodarstva kuna izložena aprecijacijskim pritiscima u odnosu na euro. Zahvaljujući predanosti cilju održavanja stabilnosti tečaja, kuna je kroz više od dva desetljeća jedna od najstabilnijih valuta regije srednje i istočne Europe.

Monetarna politika u prošloj godini zadržala je ekspanzivni karakter. HNB je pet puta intervenirala na deviznom tržištu te je otkupom deviza neutralizirala rastuće aprecijacijske pritiske. Osim smanjenih fiskalnih rizika te značajnih priljeva deviza od turizma, podrška domaćoj valuti došla je i od solidnoga viška na tekućem računu bilance plaćanja, pozitivne neto-inozemne pozicije banaka, ali i od rastuće potražnje za kunskim kreditima.

U jesen 2017. godine Vlada RH i HNB zajednički su predstavili Strategiju za uvođenje eura. Povoljne tendencije u javnim financijama omogućavaju uvjetno ispunjavanje kvantitativnih kriterija za ulazak u regulacijski mehanizam ERM II, svojevrsnu čekaonicu za ulazak u Euro područje. Za prolazak kroz ERM II nije dovoljno ispunjavati ekonomske kriterije, već su nužna i kvalitativna unaprijeđenja u gospodarskim politikama, kao i pozitivna politička odluka ostalih članica Euro područja. Stoga, u strategiji nisu postavljeni rokovi u kojima bi Hrvatska trebala pristupiti Euro području. No, zbog neupitnih pozitivnih učinaka na rast i finansijsku stabilnost s jedne, te minornih potencijalno negativnih učinaka na cijene s druge strane, opredjeljenje za što brži ulazak u Euro područje trebalo bi imati odlučujući učinak na mjere monetarne i fiskalne politike u narednim godinama.

Pregled makroekonomskih pokazatelja za razdoblje od 2013. do 2017. godine.

	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.
BDP i Proizvodnja					
Bruto domaći proizvod, % (stalne cijene)	2,9	3,5	2,4	-0,1	-0,5
BDP u tekućim cijenama (milijuni EUR)	49.044	46.664	44.630	43.456	43.808
BDP po stanovniku u tekućim cijenama (EUR)	11.795	11.161	10.606	10.259	10.298
Trgovina na malo, % promjena, realno	4,4	4,4	2,4	0,4	-0,6
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	1,4	5,3	2,7	1,2	-1,8
Cijene, nezaposlenost i proračun					
Potrošačke cijene, %, kraj razdoblja	1,2	0,2	-0,6	-0,5	0,3
%, prosjek	1,1	-1,1	-0,5	-0,2	2,2
Proizvođačke cijene, %, kraj razdoblja	2,1	-0,1	-4,4	-3,4	-2,6
%, prosjek	2,1	-4,1	-3,9	-2,7	0,5
Stopa nezaposlenosti (DZS, pr)	12,1	14,8	17,0	19,6	20,2
Stopa nezaposlenosti (ILO, pr)	11,3	13,1	16,2	17,3	17,3
Prosječna neto plaća, u HRK, pr	5.984	5.685	5.594	5.534	5.515
Deficit konsolidirane opće države, % BDP-a ¹	0,8	-0,9	-3,3	-5,1	-5,3
Javni dug, milijarde HRK ¹	283,5	281,7	284,2	278,4	266,6
Javni dug, % BDP-a ¹	77,4	80,2	83,7	84,0	80,4
Bilanca plaćanja i dug					
Izvoz roba i usluga, milijuni EUR	25.081	22.778	21.473	19.677	18.768
% promjena	10,1	6,1	9,1	4,8	2,5
Uvoz roba i usluga, milijuni EUR	23.937	21.437	20.442	18.852	18.599
% promjena	11,7	4,9	8,4	1,4	2,6
Tekući račun platne bilance, % BDP-a	3,9	2,6	4,5	2,0	0,9
Međunarodne pričuve, milijuni EUR, kr	15.706	13.514	13.707	12.688	12.908
Međunarodne pričuve, u mjesecima uvoza roba i usluga, kr	7,9	7,6	8,0	8,1	8,3
Izravne inozemne investicije, milijuni EUR ²	1.750	1.699	189	2.297	737
Noćenja turista, % promjena	10,5	9,1	7,8	2,6	3,4
Inozemni dug, milijarde EUR	40,1	41,7	45,4	46,4	45,8
Inozemni dug, kao % BDP-a	81,7	89,3	101,7	106,8	104,6
Inozemni dug, kao % izvoza roba i usluga	159,8	182,9	211,4	235,9	244,1
Finansijski pokazateli					
Devizni tečaj, kr, USD/HRK	6,27	6,99	6,99	6,30	5,55
pr, USD/HRK	6,62	6,80	6,86	5,75	5,71
Devizni tečaj, kr, EUR/HRK	7,51	7,56	7,64	7,66	7,64
pr, EUR/HRK	7,46	7,53	7,61	7,63	7,57
Novčana masa (M1), milijarde HRK, kr	99,4	83,5	70,7	63,4	57,9
% promjena	19,1	18,1	11,4	9,6	11,5
Ukupna novčana sredstva (M4), milijarde HRK, kr	307,2	300,9	287,4	273,3	264,9
% promjena	2,1	4,7	5,1	3,2	4,0
Plasmani, milijarde HRK, kr	218,9	221,5	230,0	237,0	240,8
% promjena	-1,2	-3,7	-3,0	-1,6	-0,5
ZIBOR 3m, %, pr	0,6	0,9	1,2	1,0	1,5
Kamatna stopa na trezorske zapise 12m, %, pr	0,5	0,9	1,4	1,9	2,5

¹ prema ESA 2010 metodologiji

² uključujući krutna ulaganja

kr — kraj razdoblja, pr — prosjek razdoblja

* Izmjer serije od siječnja 2015. godine (nova metodologija DZS-a)

Izvori: HNB, DZS, MF

Poslovanje u 2017. godini

Rukovodstvo Banke
Izvješće poslovodstva

16
18

Rukovodstvo Banke

Nadzorni odbor i Uprava kontroliraju poslovanje Banke. Rukovodstvo Banke tijekom 2017. godine čine:

Članovi Nadzornog odbora

Andreas Gschwenter (Predsjednik od 31. svibnja 2017.)

Karl Sevelda (Predsjednik do 31. svibnja 2017.)

Peter Jacenko (Zamjenik od 8. lipnja 2017., do tada član)

Peter Lennkh (Zamjenik do 8. lipnja 2017.)

Lovorka Penavić (Član)

Marcus Kirchmair (Član)

Robert Fritz (Član do 31.svibnja 2017.)

Kemal Kozarić (Član)

Sabine Zucker (Član od 31.svibnja 2017.)

Harald Kreuzmair (Član od 31. svibnja 2017.)

Članovi Uprave

Michael Georg Müller

Predsjednik

Ivan Žižić
Član

**Vesna
Ciganek-Vuković**
(Član do 31.
prosinca 2017.)

**Daniel
Mitteregger**
(Član od 1.
siječnja 2018.)

Liana Keserić
Članica

Zoran Košćak
Član

Marko Jurjević
Član

Izvršni direktori

Vesna Muratović (do 30.04.2017)		Ines Knapić	Poslovanje s restrukturiranim klijentima i naplata
Emilija Sertić (od 01.05.2017)	Financijske institucije i cash management	Ivana Hobolja Škrtić	Upravljanje odnosom s klijentima i alternativnim kanalima
Robert Mamić	Finansijska tržišta i investicijsko bankarstvo	Ivica Jerkić	Transakcijski servisi
Nikola Karin	Financijski proizvodi	Tanja Ožbolt Šterle	Kontrola rizika
Dubravko Lukač	Upravljanje kreditnim rizicima	Ivana Jelaš	Upravljanje aktivom i pasivom
Ivan Vidaković	Poslovanje sa stanovništvom	Renata Gecan Milek	Privatno bankarstvo
Robert Kuzmanić	Računovodstvo i porezno savjetovanje	Nikolina Bogatić	Marketing i odnosi s javnošću
Vesna Valić (do 16.11.2017)	IT	Ena Badanjak (do 23.08.2017)	
Enkelejd Zotač (od 17.11.2017)	IT	Iva Bakija (od 01.11..2017)	Ured Uprave
Zoran Vučićević	Pravni poslovi	Tomislav Ilijaš	Organizacija, upravljanje procesima i projektima
Irena Bašić Štefanić	Upravljanje ljudskim potencijalima	Damir Jandrašek	Nabava, upravljanje poslovnim prostorima i opći poslovi
Gordana Šaban	Unutarnja revizija	Ivica Tonči Kravica	Sigurnost
Boris Vuksan	Financijska kontrola	Igor Mataić	Financijsko savjetovanje
Vesna Ćebetarević	Operativni servisi	Vera Milić Fras	Sukladnost
Srđan Šverko	Poslovanje s velikim poslovnim sustavima i poduzećima u stranom vlasništvu	Zrinka Živković Matijević	Ekonomска i financijska istraživanja
Toni Jurčić	Gospodarstvo i poduzetništvo u regijama		

Vizija

Bit ćemo prva banka u Hrvatskoj po zadovoljstvu klijenata i ponosu zaposlenika. Naši će nas klijenti najčešće preporučivati drugima, što će biti temelj naše snažne tržišne pozicije među vodećim bankama na hrvatskom tržištu. Ostvaren uspjeh nastaviti će poticati sve zaposlenike i dioničare na daljnje osnaživanje uloge banke u hrvatskom gospodarstvu.

Misija

Mi smo visoko motiviran tim financijskih stručnjaka koji uvijek ide korak dalje, kako bi naši klijenti bili korak ispred u ostvarenju svojih životnih i poslovnih planova. Usluge temeljimo na iskustvu naših zaposlenika, tradiciji europskoga bankarstva i suvremenim potrebama klijenata banke. U svakom kontaktu s klijentima želimo da osjetite jednostavnost poslovanja s nama te brzinu i dostupnost naših usluga. Slušamo i razumijemo svoje klijente i izgradujemo partnerski odnos. Ponosni smo na uspjeh svakoga našeg klijenta. Tada je naša misija ispunjena.

Izvješće poslovodstva

Tržišni položaj

Banka i lokalna Grupa registrirani su za poslovanje na tržištu Republike Hrvatske. Banka je kreditna institucija sa značajnim tržišnom udjelom i prema ukupnoj imovini na kraju 2017. godine drži četvrtu poziciju na tržištu. Raiffeisen Stambena štedionica je kreditna institucija registrirana za pružanje usluga definiranih posebnim propisima koja je podređena Banci i značajna je na lokalnom tržištu stambene štednje. Banci su također podređene finansijske institucije za djelatnosti leasinga i factoringa, te društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima. Navedene podređene finansijske institucije značajne su za lokalno tržište, dok je Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo jedino na tržištu registrirano za tu djelatnost.

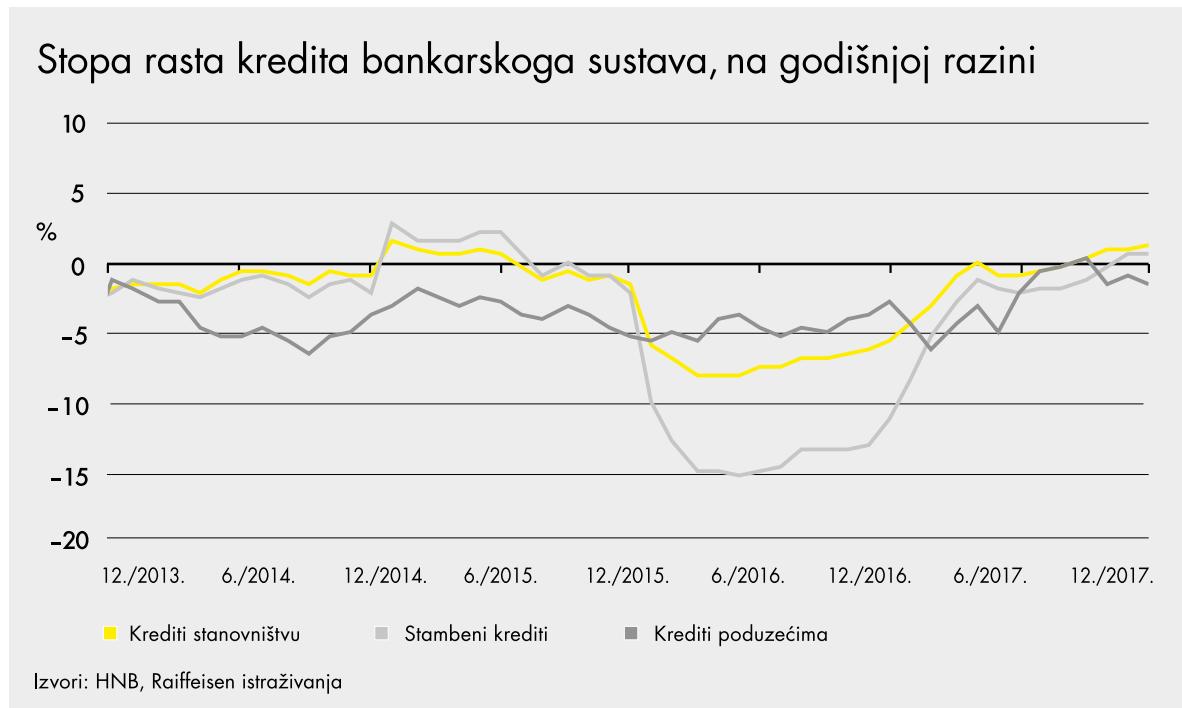
Rezultati Banke i Grupe ovisni su o uvjetima poslovanja na finansijskom tržištu i promjenama u realnom gospodarstvu. Imovina pod upravljanjem investicijskih i mirovinskih fondova u 2017. godini uvećavala se zbog ostvarenoga rasta vrijednosti dužničkih i vlasničkih ulaganja. Ostvareni rast gospodarstva i visoka likvidnost u finansijskom sustavu poboljšali su naplatu potraživanja od klijenata, što se pozitivno odrazilo na rezultate poslovanja kreditnih institucija, te na poslovanje finansijskih institucija koje na tržištu nude kreditne supstitute.

Početak godine obilježila je kriza u Agrokoru, koncernu u čijem se sastavu nalazi najveći domaći trgovачki lanac (Konzum) preko kojega se neposredno ili posredno realizira značajan dio proizvodnje domaćih poduzeća, ponajviše dobavljača iz poljoprivrednoga sektora i prehrambene industrije. Nesposobnost Agrokora da financira nastavak poslovanja zaprijetila je opstanku ekonomski ovisnih poduzeća i pojačala strah od širenja negativnih učinaka na cijelo gospodarstvo. Zbog toga je u hitnoj parlamentarnoj proceduri prihvaćen Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovackim društvima od sistemskoga značaja za RH. Na osnovu toga akta Vlada RH je predložila, a Trgovacički sud u Zagrebu imenovao izvanrednoga povjerenika za Agrokor. Trgovacički sud je zabranio pokretanje i vođenje parničnih, ovrsnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv Agrokora i njegova 24 povezana i ovisna društva u Hrvatskoj, a time je omogućena i deblockada računa koncerna i njegovih tvrtki. Povjerenik je 10. travnja preuzeo upravljanje koncernom i vođenje postupka finansijskoga restrukturiranja koncerna koje može trajati najviše 15 mjeseci. U tom razdoblju treba se postići nagodba Agrokora s vjerovnicima i omogućiti nastavak poslovanja poduzećima iz sastava koncerna bez opasnosti od pokretanja postupaka prisilne naplate potraživanja nakon okončanja postupka izvanredne uprave.

Na kraju 1. polugodišta regulator poslovanja kreditnih institucija (HNB) zatražio je od banaka da za plasmane u koncernu Agrokor i u podređena društva formiraju minimalno 50 posto rezervacija za gubitke na vrijednosti imovine. Dodatno, od banaka je zatraženo i formiranje rezervacija za kredite poduzećima koja su s Agrokorom značajno ekonomski povezana. Time su u procjenu gubitaka uključeni i dobavljači Agrokora koji su nakon obustave postupaka prisilne naplate potraživanja od Agrokora nastavili poslovanje bez zaštite od postupaka svojih vjerovnika. Zbog toga dio dobavljača nije mogao nastaviti poslovanje pa su pokrenuli predstečajne ili stečajne postupke. U 2. polugodištu vjerovnici su od izvanrednoga povjerenika primili dodatne informacije o izgledima za naplatu potraživanja od Agrokora, te su na osnovu tih informacija procjenjivali gubitke na potraživanjima i sukladno tim procjenama formirali dodatne rezervacije za gubitke.

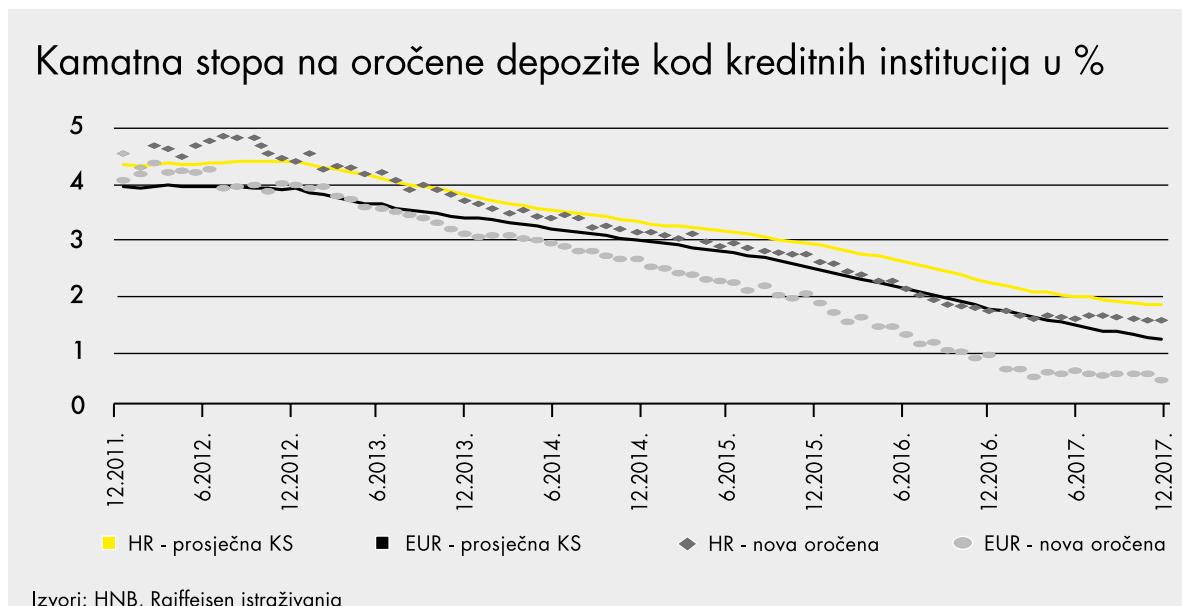
U prethodnim godinama Agrokor je značajno povećao dug prema dobavljačima zbog produženih rokova plaćanja za isporučenu robu i usluge, a dobavljači su finansijskim institucijama na otkup nudili potraživanja od Agrokora. Time je kreirana značajna potražnja za uslugama faktoringa. Posljedično, povećavalo se učešće duga Agrokora u ukupnom poslovanju faktoring društava. Nakon uvođenja izvanredne uprave u Agrokor zaustavljena je naplata potraživanja od Agrokora, kao i ugovaranje novih transakcija između Agrokora, dobavljača i faktoring društava. Stoga se ukupna imovina faktoring društava ubrzano smanjivala te je do kraja godine pala na manje od polovine imovine s početka godine. Proizlazi da su se problemi u poslovanju Agrokora najviše odrazili upravo na poslovanje faktoring društava. Kod banaka su zbog Agrokora jednokratno povećane rezervacije za gubitke, što je smanjilo rezultat poslovanja u 2017. godini, ali nije značajno utjecalo na iznos ukupnih kredita.

Dodatna rezerviranja banaka za potraživanja od Agrokora i povezanih poduzeća predstavljaju jednokratni otklon od općega pozitivnog trenda smanjivanja kreditnih rizika koji je prisutan na hrvatskom finansijskom tržištu u posljednje tri godine. Formiranjem dodatnih rezervacija za gubitke povezane s Agrokorom, banke su povećale godišnje troškove s osnova rezerviranja za gubitke za 50 posto u odnosu na prethodnu godinu. Posljedično, agregirana dobit kreditnih institucija u 2017. godini nakon oporezivanja iznosi 3,6 milijardi kuna, što je na međugodišnjoj razini manje za 29 posto.

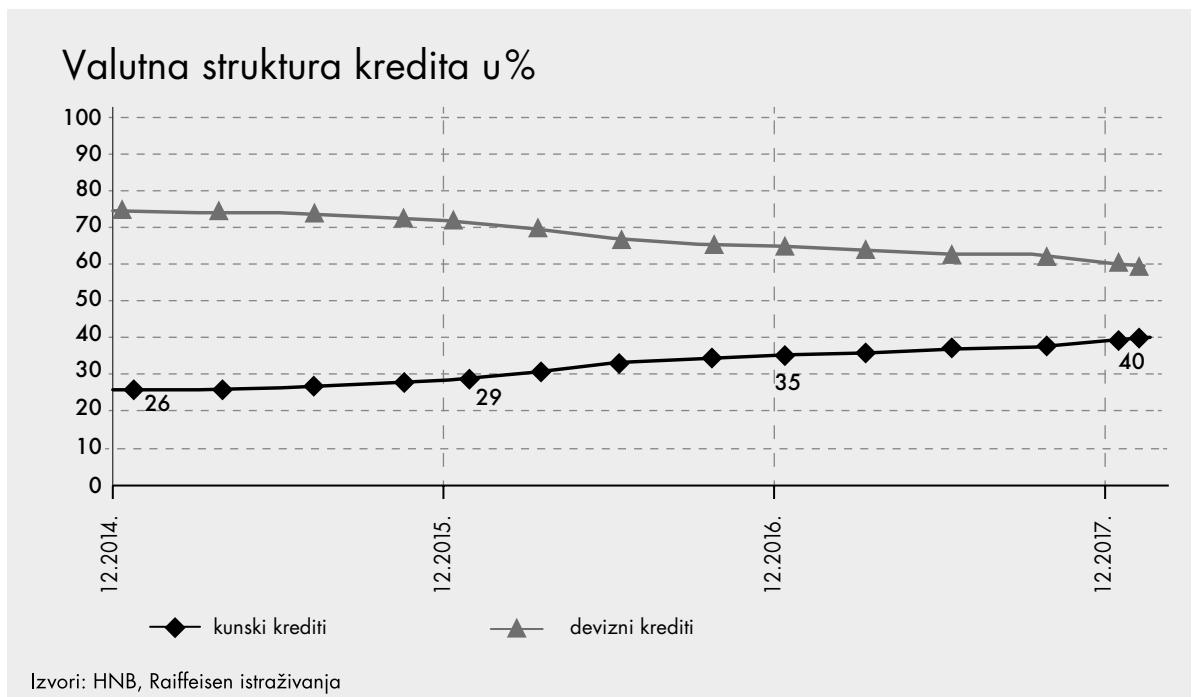
Uz negativni utjecaj krize u Agrokoru, uvjete poslovanja na hrvatskom finansijskom tržištu u 2017. godini obilježila je visoka likvidnost sustava. Inflatorna ostvarenja ublažena su kretanjima na strani potražnje, pa je višak likvidnosti pojačao pritisak na cijene kapitala. Kamatne stope na tržištu novca pale su na povijesno najnižu razinu. Posljedično su se smanjivale kamatne stope, prvo na tržištu novca, potom na depozite, a naposljetku i na kredite, što je pozitivno utjecalo na raspoloživi dohodak poduzeća i kućanstava za investicije i potrošnju, a time i na sposobnost dužnika za podmirivanje obveza po kreditima.

Višak ponude depozita odrazio se na kamatne prinose. Na depozite po viđenju banke već godinama ne nude kamatni prinos, a za nove dugoročno oročene depozite u eurima na kraju 2017. godine nudile su prinos manji od pola posto godišnje. Motivacija klijenata za oročenje depozita ovisna je o ponuđenim prinosima, odnosno kamatnim stopama. Po isteku oročenja depozita u bankama prevladalo je zadržavanje sredstva na računima po viđenju umjesto ugovaranja novoga oročenja. Tijekom 2017. godine učešće oročenih depozita u ukupnim depozitima klijenata u bankama snizilo se za 7,6 postotnih bodova, te na kraju godine iznosi 51,6 posto.

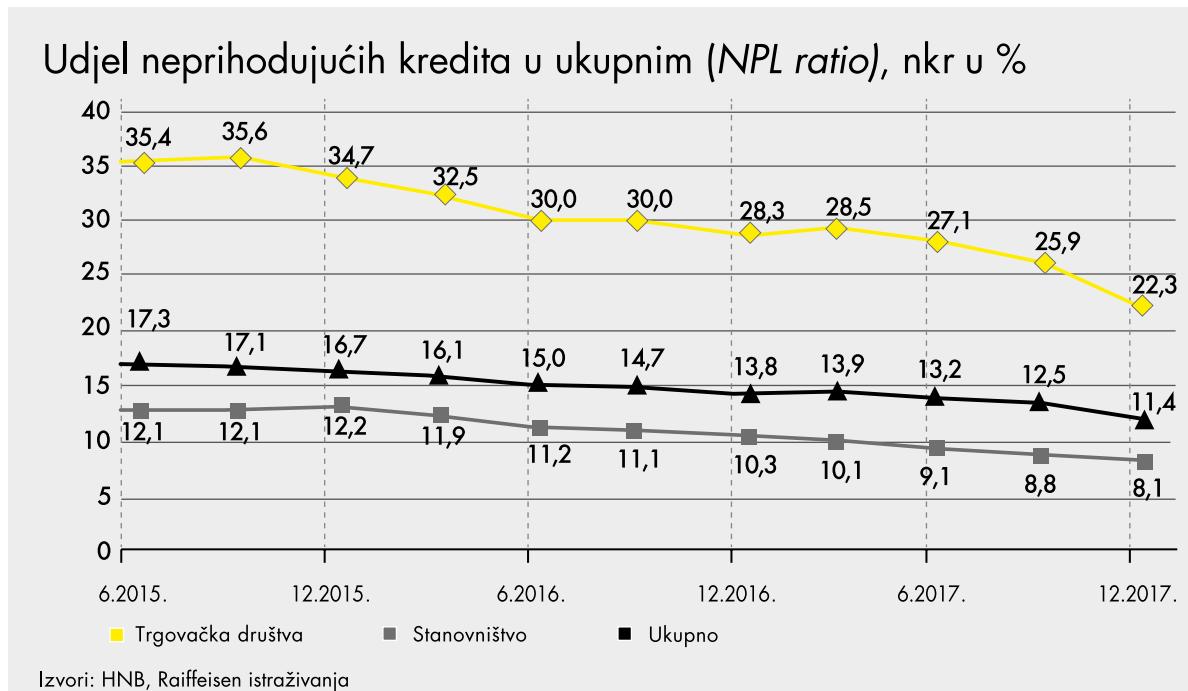
Promjene u ročnoj strukturi depozita odražavaju se i na valutnu strukturu. U ukupnim oročenim depozitima prevladavaju devizni depoziti. Iako se njihovo učešće postupno smanjuje, na kraju godine još su uvijek imali značajnih 78 posto od ukupno oročenih depozita. No, kod depozita po viđenju učešće kunkskih depozita je natpolovično. Zbog nejednake valutne strukture oročenih i depozita po viđenju, smanjenje učešća oročenih depozita u ukupnim rezultira i povećanjem učešća kunkskih depozita u ukupnim.

Promjene u valutnoj strukturi depozita odgovaraju promjenama u potražnji za kreditima, jer rast kunkskih depozita podržava povećanje potražnje za kunkskim kreditima. Međutim, u uvjetima povjesno niskih kamatnih stopa na kredite raste potražnja za kreditima s dužim rokom do dospijeća i s fiksnim kamatnim stopama. Time klijenti nastoje fiksirati trošak financiranja na niskoj razini i u kasnijim godinama otplate kredita, kada očekuju povećanje tržišnih kamatnih stopa. Pojačano korištenje dugoročnih kredita u kunama s fiksnim kamatnim stopama (u početnom razdoblju otplate ili do dospijeća) rezultira širenjem jaza u ročnoj strukturi bilance banaka zbog istovremenoga smanjivanja prosječne ročnosti na strani izvora financiranja.

Očekivana normalizacija monetarne politike u Euro području nakon dostizanja ciljane razine inflacije mogla bi rezultirati povećanjem temeljne kamatne stope. Zbog toga je lokalni regulator poslovanja banaka (HNB) krajem rujna objavio Preporuke za ublažavanje kamatnoga rizika za potrošače i kamatno induciranih kreditnoga rizika za banke koji nastaje kod dugoročnoga kreditiranja potrošača uz ugovaranje promjenjive kamatne stope. Regulator preporučuje bankama da s potrošačima ugovaraju fiksne kamatne stope do dospijeća na dugoročnim kreditima, posebno kod kredita s rokom dospijeća dužim od sedam godina. No, razlika u visini ponuđenih fiksnih kamatnih stopa u odnosu na promjenjive ubrzano raste s povećanjem roka otplate kredita. Stoga se potrošači pri zaduzivanju na rok duži od sedam godina pretežito odlučuju za ugovaranje promjenjive kamatne stope. U početnom razdoblju otplate kredita, dok je cijena zaštite od kamatnoga rizika još niska, koriste privremeno fiksirane kamatne stope. Nakon isteka razdoblja ugovorene zaštite korisnici kredita bi se mogli suočiti sa značajnim povećanjem otplatne rate kredita, ako se tržišne kamatne stope u međuvremenu povećaju. Izbor potrošača ovisi o odnosu cijene i rizika, a preporuke HNB-a nisu utjecale na strukturu potražnje potrošača za kreditima po kriteriju ugovorenih kamatnih stopa.

Na strani depozita, pad kamatnih stopa nije rezultirao značajnim odljevom depozita iz banaka prema ulaganjima koja mogu ostvariti višu razinu prinosa. Naime, tendencija pada tržišnih kamatnih stopa odrazila se i na sužavanje prinosa na investicije. Time je smanjena atraktivnost alternativnih vrsta ulaganja, pa se depoziti u bankama nisu smanjivali. S druge strane, kriza u Agrokoru usporila je oporavak kreditne aktivnosti započet godinu ranije.

Nakon imenovanja izvanrednoga povjerenika ponovno je nastavljen kreditni rast. Usporedno su banke ubrzale čišćenje kreditnoga portfelja mjerama naplate potraživanja. Uz nagodbe s dužnicima povećala se prodaja neprihodujućih kredita (NPL) tvrtkama specijaliziranim za naplatu potraživanja. U 2017. godini ukupno je prodano 8.392 milijuna kuna kredita. Ostvarena prodaja kredita imala je negativan učinak na visinu ukupnih kredita u bilancama kreditnih institucija, ali je istodobno ubrzala smanjivanje omjera neprihodujućih u ukupnim kreditima. Na kraju 2017. godine omjer neprihodujućih kredita u sustavu snižen je na 11,4 posto što je za 2,4 postotna boda niže u odnosu na prethodnu godinu.

Rast depozita klijenata u odnosu na kredite omogućio je bankama smanjenje sekundarnih izvora financiranja. Posljedična dostatnost primarnih izvora za financiranje kredita rezultira u smanjenju cijene kapitala na domaćim finansijskim tržištima, jer je manja ovisnost cijene kapitala na domaćem finansijskom tržištu o premiji rizika. S toga osnova banke su klijentima visokoga boniteta mogle nuditi kredite po cijenama ispod cijene zaduživanja države s istim rokom do dospijeća. Time su banke prenijele povoljne uvjete s finansijskih tržišta na realno gospodarstvo i ubrzale pad kamatnih stopa na kredite poduzećima.

U poslovanju sa stanovništvom potražnja za kreditima i sklonost štednji ovise o kretanju realnih primanja i o očekivanoj vrijednosti imovine stanovništva. Realni teret otplate kredita smanjio se zbog snižavanja kamatnih stopa na kredite, a realni dohodak stanovništva uvećan je zbog smanjenja poreza na dohodak. Pozitivni pomaci u raspoloživom dohotku stanovništva povećavaju potražnju za kreditima, no u 2017. godini su tek pred kraj godine zabilježeni pozitivni pomaci u ukupnom iznosu kredita stanovništvu.

Bankarski sustav značajno je izložen riziku Republike Hrvatske. Čimbenici visoke razine državnoga rizika u imovini banaka nisu samo posredno ili neposredno zaduživanje države na domaćem finansijskom tržištu, nego i regulacija kojom središnja banka održava finansijsku stabilnost. Dodatni čimbenici izloženosti državnom riziku su višak likvidnosti koji banke drže na računima kod HNB-a, te ulagačka aktivnost u dužničke instrumente Republike Hrvatske, izravno zaduživanje države kod banaka i ostalih finansijskih institucija, te državne garancije za zajmove javnih ili privatnih poduzeća. Po osnovi obvezne pričuve banke zadržavaju dio likvidne imovine na računima kod Hrvatske narodne banke. Na kraju 2017. godine obvezna pričuve iznosi 12 posto od obveza banaka. Na izdvojena sredstva obvezne pričuve HNB ne plaća kamatu.

U skladu s promjenama uvjeta na finansijskim tržištima, kreditna politika Banke u prošloj godini blago je relaksirana. Tržišni uvjeti pogodovali su ostvarivanju ciljeva kreditne politike, jer se usporedno s rastom gospodarstva smanjuje prosječna rizičnost u sektoru poduzeća. U sektoru stanovništva zaustavljena je dugogodišnja tendencija pada broja zaposlenih a povećane su realne plaće. Kvaliteta kreditnoga portfelja kod stanovništva bolja je nego kod poduzeća. Uz iznimku problema u Agrokoru, povoljna kretanja u gospodarstvu smanjuju kreditne rizike i na strani poduzeća.

Poslovne aktivnosti Banke

Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (dalje: Banka) registrirana je u prosincu 1994. godine kao prva banka u Hrvatskoj osnovana inozemnim kapitalom, sa strateškim ciljem izgradnje cjelovite ponude finansijskih usluga klijentima. Od 1999. godine Banka je gradila prodajnu mrežu, a uz otvaranje poslovnica usporedno je osnivala podređena društva za pružanje finansijskih usluga u područjima reguliranim po posebnim propisima (dalje: Grupa). Na kraju 2017. godine Banka pruža usluge klijentima putem 68 poslovnica, 438 bankomata u mreži Banke uvećan za 703 bankomata iz mreže Euroneta, preko 7 tisuća POS uređaja ugovorenih kod trgovaca u Hrvatskoj, te dodatno preko digitalnih kanala prodaje.

Zbog težnje za ostvarivanjem vizije cjelovite ponude Banka je nerijetko preuzimala ulogu predvodnika u procesu razvoja finansijskoga tržišta u Hrvatskoj. Od osnutka se razvijala organskim rastom, isprva jačanjem prodaje bankarskih proizvoda i usluga, a potom i dodatnih finansijskih usluga koje nudi preko podređenih društava.

U razdoblju do uključivanja hrvatskoga bankarskog sustava u Europsku bankarsku uniju, u kojoj će pod jedinstvenim nadzorom sve europske banke poslovati po zajedničkim pravilima, poslovanje Banke odvija se u skladu s propisima lokalnih regulatora za nadzor poslovanja kreditnih institucija (Hrvatska narodna banka) i za nadzor finansijskih usluga (Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga). Sve članice lokalne Grupe registrirane su u Hrvatskoj i posluju prema hrvatskim propisima.

Promjene na tržištima i potražnja klijenata za finansijskim uslugama određuju poslovanje Banke i lokalne Grupe. Od 2010. godine Banka primjenjuje priznatu korporativnu kulturu unaprijeđenja poslovnih procesa (Lean) koja omogućuje postizanje najviše razine izvrsnosti i vrijednosti usluga za klijente, uz istovremeno povećanje interne učinkovitosti. Strateški cilj poslovanja je povećanje zadovoljstva klijenata, što se postiže kroz dinamičan razvoj organizacije, poboljšanje kvalitete usluge, timski rad i motiviranje zaposlenika.

U Banci je na kraju godine bilo 2011 zaposlenih, što je za 41 manje nego lani. Broj i struktura zaposlenika definirani su dugoročnim strateškim planom, te usklađeni s regulatornim zahtjevima i poslovnim planovima. Bankom rukovodi Uprava koju čini šest članova.

Finansijski rezultat Banke

Ukupna imovina Banke na kraju 2017. godine iznosi 31.379 milijuna kuna. U odnosu na prethodno razdoblje smanjena je za 37 milijuna kuna. Na kreditima klijenata ostvaren je rast u iznosu od 240 milijuna kuna, dok je likvidna imovina smanjena za 307 milijuna kuna. Ukupan iznos, a ni sastav imovine nisu značajno promijenjeni. Udjel likvidne imovine u ukupnoj imovini zadržava se na visokih 43 posto, a udjel kredita klijentima na 52 posto.

Ukupni krediti klijentima na kraju godine iznose 16.453 milijuna kuna. Na godišnjoj razini povećani su za 1 posto. Na kreditni rast u segmentu poduzeća u prvom polugodištu negativno je utjecala kriza u Agrokoru, koja se preko ekonomski ovisnih poduzeća širila na značajan dio gospodarstva. U segmentu stanovništva potražnja za kreditima bila je također snižena zbog najavljenoga donošenja državnih mjera za subvencije stambenih kredita, pa su potencijalni korisnici državnih subvencija odgađali odluke o zaduživanju. U drugom dijelu godine smanjila se neizvjesnost oko opstanka poslovanja poduzeća iz sastava Agrokora pa je poslijedično pojačana kreditna aktivnost u segmentu poduzeća. Započela je i realizacija stambenih kredita uz subvenciju države. Svim dužnicima koji su zadovoljili propisane kriterije i procedure za ostvarivanje subvencija, država subvencionira polovinu anuiteta dospjelih u prve četiri godine otplate kredita.

U segmentu stanovništva nastavljena je promjena valutne strukture kredita započeta prije tri godine. Otplaćuju se krediti vezani za tečaj stranih valuta koji su pretežito vezani uz euro. Istovremeno, klijenti nove kredite dominantno koriste u kunama, pa poslijedično raste udjel kunkih nauštrb kredita vezanih uz euro. Krediti stanovništvu indeksirani prema tečaju inozemnih valuta u godišnjem su razdoblju smanjeni za 11 posto dok su kunki krediti povećani za 7 posto. Na kraju godine kunki krediti dosežu 61 posto udjela u ukupnim kreditima stanovništvu.

U segmentu stanovništva povećana je i potražnja za zaštitom od kamatnoga rizika, koja se realizirala kroz kreditne ugovore s fiksnom kamatnom stopom. Kod potrošačkih kredita, koji se nude s rokom otplate u rasponu od dvije do sedam godina, klijenti koriste ugovore s fiksnom kamatnom stopom do dospjeća. No, kod stambenih kredita s dužim rokom otplate i dalje prevladava korištenje kredita s promjenjivom kamatnom stopom. Povoljne cijene zaštite od kamatnoga rizika motivirale su klijente za ugovaranje privremeno fiksirane kamatne stope u početnom razdoblju otplate do najviše sedam godina.

U segmentu poduzeća zaustavljen je višegodišnja tendencija smanjivanja učešća kreditnoga portfelja vezanog uz tečaj strane valute. U prošloj godini valutni krediti povećani su za 8 posto pa je učešće kreditnoga kredita smanjeno na 27 posto od ukupnih kredita poduzećima. Rast kredita u drugom polugodištu ostvaren je usporedno s realizacijom prodaje dijela neprihodujućih kredita.

Ukupni depoziti klijenata smanjeni su u prethodnoj godini za 265 milijuna kuna. Pritom je ostvaren pad depozita poduzeća i ostalih nekreditnih društava za 3 posto, dok su depoziti stanovništva ostali na istoj razini. Depoziti stanovništva na kraju godine iznose 13.203 milijuna kuna uz udjel od 49 posto u ukupnim obvezama Banke. U uvjetima stalnoga viška likvidnosti Banka je smanjila prinose na oročene depozite, što je umanjilo motivaciju klijenata za oročavanje depozita. Posljedično, nakon godišnjega smanjenja oročenih depozita stanovništva za 16 posto, njihovo učešće u ukupnim depozitima stanovništva palo je na 54 posto.

Osnovni kapital od 4.458 milijuna kuna ostao je na istoj razini u odnosu na početak godine. Na kraju godine pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke iznosi 22 posto.

Financijski pokazatelji Banke za razdoblje od 2013. do 2017. godine

Banka	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.
Milijuni HRK					
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina	31.379	31.416	31.181	31.419	33.005
Ukupno kapital i rezerve	4.458	4.450	4.014	4.827	5.343
Računi komitenata	23.020	23.285	22.964	22.698	21.914
Zajmovi komitentima	16.453	16.213	17.387	19.035	22.090
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	1.439	1.557	1.448	1.604	1.614
Troškovi poslovanja	1.105	1.481	822	853	835
Dobit prije oporezivanja	475	585	(311)	364	327
Neto dobit za godinu	396	460	(241)	294	276
Pokazatelji	%	%	%	%	%
Prinos iz prosječnoga dioničkoga kapitala i rezervi	9,74	11,46	(5,75)	6,48	5,09
Prinos od prosječne imovine	1,26	1,47	(0,77)	0,91	0,81
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	22,48	22,18	21,13	21,33	18,73
	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Zarada po dionici	109	127	(66)	81	76

Banka je u 2017. godini ostvarila dobit nakon oporezivanja u iznosu od 396 milijuna kuna. Na financijskim tržištima prevladala je visoka likvidnost što je rezultiralo smanjivanjem kamatnih stopa koje je Banka ugovarala na strani plasmana ali i na strani obveza. Pad prinosa na dužnička ulaganja omogućio je ostvarivanje dobitaka na revalorizaciji portfelja koji se vrednuje po tržišnim cijenama.

Neto prihodi od kamata niži su na godišnjoj razini za 5 posto zbog pada kamatnih stopa na kredite i prinosa na dužničke instrumente. Ostvareni neto prihodi od naknada povećani su za 4 posto, dok su neto dobit od trgovanja financijskim instrumentima i ostali prihodi smanjeni za 25 posto. Jednokratan negativan utjecaj na rezultat poslovanja imala je revalorizacija udjela u podređenom društvu Raiffeisen Factoring koje je zbog izloženosti prema društima iz sastava koncerna Agrokor i prema dobavljačima ekonomski ovisnim o poslovanju Agrokora ostvarilo značajne gubitke u poslovanju.

Ukupni troškovi poslovanja iznose 1.105 milijuna kuna i niži su za 25 posto na godišnjoj razini. No, značajan utjecaj na troškove poslovanja imali su jednokratni troškovi; u baznom razdoblju trošak konverzije u visini 655

milijuna kuna, a u obračunskom razdoblju trošak smanjenja vrijednosti ulaganja u podređena društva u iznosu od 268 milijuna kuna koji se odnosi na društvo Raiffeisen Factoring. Ako izuzmemo jednokratne utjecaje na troškove u oba razdoblja, ukupni redovni troškovi poslovanja su ostvarili rast na razini godišnje stope inflacije, odnosno jedan postotak. Troškovi osoblja povećani su za tri postotka, dok je na materijalnim i ostalim administrativnim troškovima ostvaren rast od jedan postotak.

Premije osiguranja depozita obračunavaju se na osnovu iznosa osiguranih depozita, a visina premije ovisi o rizičnom profilu Banke. Ostvarene promjene u imovini Banke omogućile su smanjivanje obvezu za premije za osiguranje depozita i troška za formiranje fonda za sanaciju banaka. U odnosu na prethodnu godinu premije su niže za 5 postotka.

S osnova rizika Banke je ostvarila pozitivan doprinos rezultatu poslovanja u iznosu od 141 milijun kuna. Troškovi rezerviranja za rizike smanjuju se pod povoljnim utjecajem oporavka gospodarstva koji se u uvjetima viške likvidnosti preljeva na poboljšanje naplate potraživanja. Rast potražnje na tržištu nekretnina omogućuje ostvarivanja dobitaka od prodaje nekretnina koje su prethodno preuzete za naplatu neprihodućih plasmana osiguranih zalogom na imovinu. Dodatno, dio portfelja neprihodućih plasmana prodan je agencijama specijaliziranim za naplatu potraživanja. U skladu s restriktivnim pravilima za klasifikaciju rizičnih plasmana, u prethodne tri godine formirane su značajne rezervacije za gubitke na neprihodućim plasmanima. Stoga je na transakciji prodaje neprihodućih plasmana ostvaren dobitak s osnova ostvarene razlike između iznosa ostvarenoga prodajom i knjigovodstvene vrijednosti prodane imovine.

Razvoj poslovanja Banke

Osnivač Banke je Raiffeisen Bank International (dalje: RBI), austrijska bankovna grupacija koja upravlja mrežom banaka i povezanih finansijskih institucija u regiji Srednje i Istočne Europe (SIE). Pripadnost snažnoj međunarodnoj bankovnoj grupaciji s razvijenom ponudom finansijskih usluga omogućava prijenos iskustava stečenih dugogodišnjim poslovanjem na razvijenim finansijskim tržištima i na tržištima u razvoju. Pozitivni sinergijski učinci ostvaruju se i kod uvođenja naprednije podrške poslovanju, te kod postavljanja visokih standarda kvalitete u radu s klijentima, čime se obogaćuje ponuda usluga i potiče inovativnost zaposlenika.

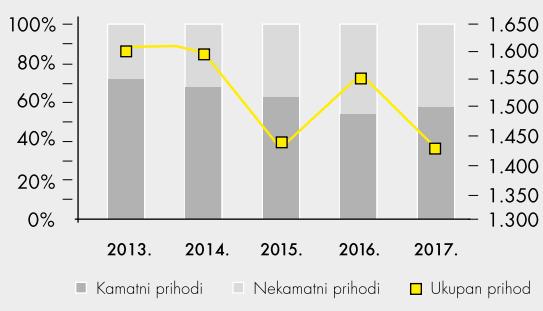
Uz aktivnosti za povećanje prihoda iz poslovanja, u razvoju poslovanja provode se mjere za poboljšanje produktivnosti rada i sigurnosnih standarda, uvođe tehnološka unapređenja i razvija upravljanje poslovnim procesima. Raspoloživi stručni, organizacijski i tehnološki resursi usmjeravaju se na povećanje kvalitete usluge i postizanje nižih jediničnih troškova po transakciji. Ulaganja u tehnologiju i razvoj poslovnih procesa omogućuju inovativnu ponudu i razvoj finansijskih usluga prilagođenih potražnji klijenata.

Prioriteti razvojne funkcije su unapređenja funkcionalnosti sustava podrške radi usklađenja s promjenama regulacije poslovanja kreditnih i ostalih finansijskih institucija. Dodatna unapređenja provode se radi usklađenja poslovnih procesa unutar vlasnički povezane međunarodne finansijske grupacije (RBI), te za razvoj konkurentnosti ponude na lokalnom tržištu.

Prošle godine ubrzan je rast gospodarstva. Pozitivne promjene tržišnih uvjeta smanjile su razinu averzije klijenata prema riziku. No, smanjena je i restriktivnost kreditnih politika u ponudi banaka koje posluju na lokalnom tržištu. U budućem poslovanju, Banka očekuje daljnji rast potražnje za kunskim kreditima. Stoga će se usmjeriti na jačanje primarnih izvora financiranja u kumanama kako bi mogla učinkovito upravljati rizicima.

Strateški cilj u razvoju poslovanja je uvođenje inovativnih kanala prodaje, kako standardnih tako i novih vrsta usluga nastali na digitalnim platformama. Time se Banka i lokalna Grupa prilagođavaju zahtjevima klijenata ali uz stalnu brigu za zadржavanje visoke razine kvalitete usluga i sigurnosti transakcija s klijentima.

Ukupni prihodi (rast u milijunima HRK i struktura)

Događaji nakon završetka poslovne godine

U 2018. godini je započela primjena unaprijeđenih standarda finansijskoga izvješćivanja (IFRS 9) koji će imati učinak na vrednovanje imovine. Utjecaj na rezultat poslovanja ne bi trebao biti značajan.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Banka je u 2017. godini unaprijeđivala poslovne procese i podršku ali nije sudjelovala u aktivnostima istraživanja i razvoja. Banka je zadržala mjesto među vodećim finansijskim institucijama u primjeni suvremenih tehnologija pristupa klijentima.

Podaci o otkupu vlastitih dionica

Banka u 2017. godini nije otkupljivala vlastite dionice.

Tijekom godine Banka je provela dokapitalizaciju podređenoga društva Raiffeisen Factoring u ukupnom iznosu od 255 milijuna kuna. Ukupna vrijednost ulaganja banke nakon dokapitalizacije uvećala su početnih 15 milijuna kuna na 270 milijuna kuna. Zbog ostvarenih gubitaka u poslovanju podređenoga društva Banka je provela ispravak vrijednosti ulaganja u iznosu od 268 milijuna kuna, pa preostala vrijednost ulaganja nakon ispravaka iznosi 2 milijuna kuna.

Podružnice Banke

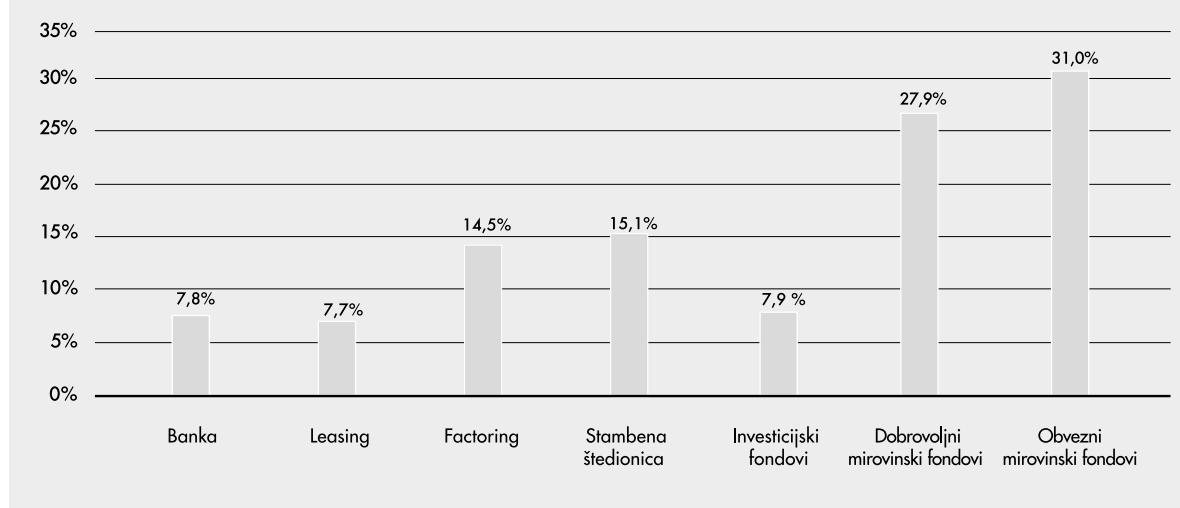
Banka je započela poslovanje na hrvatskom finansijskom tržištu u prosincu 1994. godine osnivanjem univerzalne komercijalne banke. Od 1999. godine razvija lokalnu Grupu podređenih pravnih osoba. Cilj razvoja Grupe je cjelovita ponuda finansijskih usluga klijentima.

Na kraju 2017. godine lokalnu Grupu su činile sljedeće pravne osobe u 100 postotnom vlasništvu Banke:

- Raiffeisen stambena štedionica d.d.
- Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
- Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
- Raiffeisen Invest d.o.o.
- Raiffeisen Factoring d.o.o.
- Raiffeisen Leasing d.o.o.,
- Raiffeisen Consulting d.o.o..

Ukupna imovina Grupe na kraju 2017. godine iznosi 34.178 milijuna kuna i na godišnjoj razini snižena je za 3 posto. U strukturi imovine krediti klijentima smanjeni su za 759 milijuna kuna, a likvidna imovina snižena je za 241 milijun kuna.

Udjeli članica Raiffeisen grupe na tržištu

Smanjenje imovine Grupe ostvareno je prvenstveno zbog pada poslovnih aktivnosti u podređenom društvu Raiffeisen Factoring. Od ukupnoga pada imovine Grupe, 93 posto se odnosi na pad imovine Raiffeisen Factoringa. Preostalih 7 posto pada imovine Grupe, potječe od smanjenja imovine Raiffeisen Leasinga. Do 2017. godine usluge faktoringa na lokalnom tržištu razvijale su ponajviše s osnova otkupa fakturna i mjenica od poduzeća koja su bila dobavljači poduzećima iz sastava koncerna Agrokor. Nakon imenovanja izvanrednoga povjerenika za Agrokor promijenjen je način financiranja poslovanja koncerna. Koncern je nove narudžbe financirao iz novih kreditnih linija s povlaštenim statusom naplate. Potraživanja na osnovu otkupljenih fakturna i mjenica Agrokora i njegovih dobavljača nastala prije imenovanja povjerenika postala su nenaplativa do okončanja moratorija, a i tada će se moći naplatiti uz značajno umanjenje vrijednosti. Posljedično, Raiffeisen Factoring se istovremeno suočio s dva problema: smanjenjem tržišta faktoring usluga i značajnim gubitcima na vrijednosti imovine. U odnosu na prethodnu godinu zabilježio je smanjenje imovine za 74 posto.

Na kraju 2017. godine imovina pod upravljanjem u tri obvezna mirovinska fonda iznosila je 28.486 milijuna kuna, a u jednom otvorenom i šest zatvorenih dobrovoljnih mirovinskih fondova dodatnih 1.322 milijuna kuna. U strukturi imovine pod upravljanjem mirovinskog društva, 96 posto se odnosi na imovinu obveznih mirovinskih fondova. Broj članova u Raiffeisen mirovinskim fondovima na kraju godine bio je slijedeći: 556 tisuća u obveznim i 73 tisuće u dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Ostvareni godišnji rast imovine pod upravljanjem od 11 posto zasniva se na uplatama doprinosa članova fonda i na ostvarenim prinosima fondova.

Imovina u investicijskim fondovima smanjena je za 13 posto te na kraju godine iznosi 1.460 milijuna kuna. Povijesno niske kamatne stope na tržištu novca snizile su atraktivnost ulaganja u novčane fondove koji imovinu ulažu u kratkoročne dužničke instrumente. Tijekom godine sniženi su i prinosi na ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire, što je smanjilo interes za ulaganje u obvezničke fondove. Kriza u Agrokoru negativno se odrazila na cijene dionica na lokalnom tržištu, pa je uslijedio pad interesa za ulaganja u dioničke fondove. Posljedično, smanjen je interes klijenata za ulaganja u investicijske fondove kojima upravlja Raiffeisen Invest.

Stambene štedionice su kreditne institucije specijalizirane za ponudu namjenskih štednih i kreditnih proizvoda. To su dugoročna štednja uz državnu potporu i stambeni kredit s fiksnom kamatnom stopom. Interes klijenata za stambenom štednjom i kreditima ovisi o alternativnoj ponudi na tržištu i o potporama države za stambenu štednju. Državne potpore se obračunavaju ovisno o ostvarenim tržišnim kamatnim stopama. Zbog pada kamatnih stope smanjuje se i visina državnih potpora. Za 2015. godinu su iznosile 4,9 posto od ostvarene štednje u obračunskoj godini, za 2016. godinu su snižene na 4,1 posto, a za 2017. godinu na 3,3 posto. Na strani stambenih kredita jača atraktivnost ponude banaka koje klijentima nude stambene kredite s fiksnom kamatnom stopom uz mogućnost korištenja programa državnih subvencija. Posljedično, smanjena je atraktivnost kredita u stambenim štedionicama što je rezultiralo padom imovine Raiffeisen stambene štedionice za 3 posto.

Financijski pokazatelji Raiffeisen grupe za razdoblje 2013. - 2017.

Grupa	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.
Milijuni HRK					
Iz Bilance na dan 31. prosinca					
Ukupno imovina	34.178	35.364	35.058	35.887	36.152
Ukupno kapital i rezerve	4.685	4.890	4.394	5.052	5.467
Depoziti komitenata	23.780	24.144	23.640	23.527	21.672
Zajmovi komitentima	17.745	18.504	19.626	21.780	23.812
Iz Računa dobiti i gubitka					
Prihodi iz poslovanja	1.874	2.062	1.990	2.158	2.106
Troškovi poslovanja	1.212	1.877	1.231	1.286	1.230
Dobit prije oporezivanja	290	695	(182)	465	384
Neto dobit za godinu	188	535	(150)	364	295
Pokazatelji	%	%	%	%	%
Prinos iz prosječnoga dioničkoga kapitala i rezervi	3,84	12,17	(3,35)	6,94	5,85
Prinos od prosječne imovine	0,54	1,52	(0,42)	1,01	0,79
Adekvatnost kapitala (metodologija Hrvatske narodne banke)	20,48	20,19	19,30	18,87	17,66
Zarada po dionici	HRK	HRK	HRK	HRK	HRK
Zarada po dionici	52	147	(43)	100	85

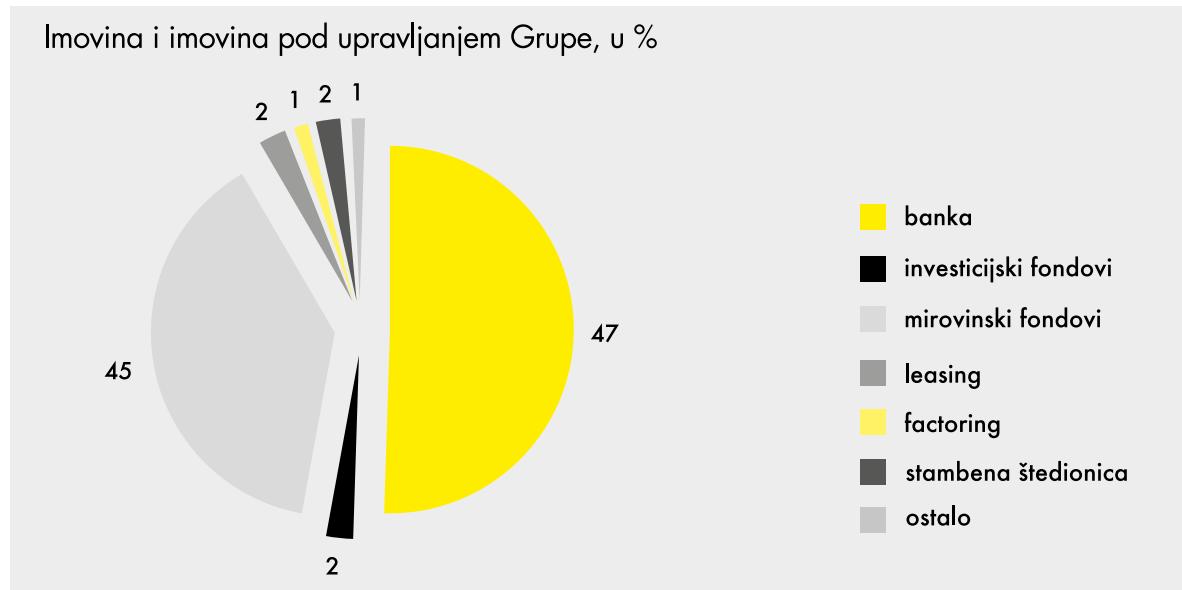
U 2017. godini ukupne obvezne Grupe smanjene su za 981 milijun kuna. Učešće depozita klijenata u ukupnim obvezama Grupe iznosi 81 posto, a učešće sekundarnih izvora financiranja smanjeno je na 15 posto ukupnih obveza. Pretežiti dio sekundarnih izvora financiranja odnosi se na zajmove uzete od vlasnički povezanih finansijskih institucija. Na kraju godine uzeti zajmovi iznosili su 2.752 milijuna kuna, a depoziti banaka dodatnih 1.056 milijuna kuna. Ukupni depoziti klijenata iznose 23.780 milijuna kuna. Pritom učešće depozita stanovništva u ukupnim obvezama iznosi 48 posto. Na kraju 2017. godine kapital Grupe iznosi 4.685 milijuna kuna, a pokazatelj adekvatnosti kapitala ostao je približno na istom nivou.

Dobit Grupe za 2017. godinu nakon oporezivanja iznosi 188 milijuna kuna. Pozitivan rezultat ostvarila je Banka i sve ostale članice Grupe osim Raiffeisen Factoringa. Unutar Grupe značajnu dobit ostvarilo je Raiffeisen mirovinsko društvo. Solidan poslovni rezultat ostvarila je Raiffeisen stambena štedionica, a neznatan doprinos rezultatu Grupe imali su Raiffeisen Leasing, Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo, Raiffeisen Invest i Raiffeisen Consulting.

Neto kamatni prihodi Grupe iznosi su 913 milijuna kuna, što je za 8 posto manje nego lani. Na razini Grupe negativan utjecaj na neto kamatne prihode ostvaren je zbog smanjenja kredita i ostale imovine na koju se obračunava kamatni prihod. Prihodi od naknada i provizija iznose 469 milijuna kuna i u odnosu na prešlu godinu viši su za 7 posto. Prihodi od naknada su osnovni prihod članica Grupe koje upravljaju imovinom mirovinskih i investicijskih fondova. Najveći prihodi od naknada u nebankarskom dijelu Grupe ostvaruju se s osnova upravljanja obveznim mirovinskim fondovima. Povećanje imovine mirovinskih fondova uz ostvarene visoke prinose proširuje osnovicu za obračun naknade upravitelja fondova. Visina upravljačke naknade za obvezne mirovinske fondove određuje regulator. U 2017. godini naknada za upravljanje iznosila je 0,39 posto dok je u prethodnoj godini bila 0,419 posto. Smanjenje stope za obračun naknade neutralizira pozitivan doprinos uvećane osnovice na prihode društva.

Ostali nekamatni prihodi iznose 492 milijuna kuna i niži su za 23 posto u odnosu na prethodno razdoblje. Na prihodima od trgovanja ostvaren je dobitak u iznosu od 192 milijuna kuna, a na ostalim operativnim prihodima 300 milijuna kuna. Dobitci na trgovaju ostvareni su na porastu vrijednosti finansijske imovine koja se vrednuje po tržišnim cijenama, te na prodaji imovine. Kod ostalih prihoda značajni su prihodi od najma iz operativnoga leasinga u iznosu od 95 milijuna kuna i prihodi od bruto premija ugovora o mirovinskom osiguranju koji iznose 151 milijun kuna.

Struktura poslovanja Grupe

Ukupni prihodi lokalne Grupe iznose 1.874 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu niži su za 188 milijuna kuna. Troškovi poslovanja Grupe iznosili su 1.212 milijuna kuna, od čega se na tehničke pričuve mirovinskoga osiguranja odnosi 137 milijuna kuna za administrativni trošak i dodatnih 38 milijuna kuna na trošak povećanja pričuva. Ako izuzmemo jednokratne troškove konverzije u baznom razdoblju, onda su troškovi poslovanja prema prethodnoj godini ostali na istoj razini. U odnosu na ukupne prihode Grupe troškovi poslovanja iznose 65 posto.

Grupa je ostvarila gubitak od umanjenja vrijednosti kredita u iznosu od 386 milijuna kuna. Negativan rezultat ostvaren je na vrijednosti potraživanja kod Raiffeisen Factoringa, gdje su jednokratni negativni utjecaji s osnova procesa restrukturiranja Agrokora rezultirali u smanjenju vrijednosti imovine za 510 milijuna kuna. Pozitivan rezultat ostvaren je na platili neprihodujućih kredita u Banci.

Grupa je ostvarila pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od 188 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu rezultat je smanjen za 65 posto.

Financijski instrumenti i povezani rizici

Banka i lokalna Grupa plasiraju imovinu u financijske instrumente i time se izlažu rizicima. Upravljanje rizicima u nadležnosti je Uprave Banke, a operativno ga provodi organizacijski dio za upravljanje rizicima i kontrolu rizika. Na dan 31. prosinca 2017. godine imovina Banke bila je uložena u različite financijske instrumente, a značajniji su bili krediti klijentima i dužnički vrijednosni papiri.

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima su Banka i lokalna Grupa izloženi su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni, kamatni i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cijeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenoga kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik prestanka otplaćivanja obveze ili potencijalne obveze druge strane s kojom je Grupa izvršila transakciju. Na datum izvještavanja, ukupni kreditni rizik Banke prema svim klijentskim segmentima iznosio je 29.202 milijuna kuna u imovini i 7.691 milijuna kuna u vanbilančnim stawkama. Na razini Grupe izloženost kreditnom riziku iznosila je 31.496 milijuna kuna u imovini i 7.919 milijuna kuna u vanbilančnim stawkama.

Pozitivna kretanja ostvarena u gospodarstvu prenijela su se na smanjenje neprihodujućih plasmana, a na njihov pad dodatno je utjecala portfeljna prodaja loših plasmana. Na kraju 2017. godine ukupni neprihodući plasmani Banke raspoređeni u rizične skupine B i C iznose 2.089 milijuna kuna. Formirana rezerviranja za gubitke na tim plasmanima iznose 1.318 milijuna kuna i pokrivaju 63 posto neprihodućih plasmana. Na razini Grupe ukupni neprihodući plasmani raspoređeni u rizične grupe B i C iznose 2.781 milijun kuna. Formirana rezerviranja za gubitke u iznosu od 1.878 milijuna kuna pokrivaju 68 posto neprihodućih plasmana.

Rizik likvidnosti

Ročna transformacija je funkcija koje banke standardno obavljaju na financijskom tržištu. Posljedica ročne transformacije je kontinuirana izvještajna neusklađenost između priljeva i odljeva koje banke ostvaruju u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti stvaraju izloženost likvidnosnom riziku. Pojavljuju se u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Banka i lokalna Grupa usklađuju poslovne aktivnosti sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve. Na kraju 2017. godine izloženost imovine Banke i Grupe riziku likvidnosti nije bila značajna.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u financijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara.

Kamatni rizik

Finansijska imovina Banke i lokalne Grupe uglavnom je kamatonosna, kao i većina financijskih obveza. Imovina i obveze dospjevaju ili im se kamatne stope mijenjaju u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Postoji izvjesna osjetljivost dobiti Banke i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Banka i Grupa imaju značajan udio kamatonosne imovine i obveza u stranim valutama.

Tečajni rizik

Dio imovine Banke i Grupe denominiran je u stranim valutama i to pretežito u eurima. Izloženost riziku promjene tečajeva označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama. Kako bi se zaštitila od valutnoga rizika, Banka i Grupa koriste derivatne financijske instrumente.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije. Izloženost Banke i Grupe tečajnom riziku na datum izvještavanja nije bila značajna.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Izloženost Banke i Grupe cjenovnom riziku vlasničkih vrijednosnica na datum izvještavanja nije bila značajna.

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb (u nastavku „Banka“) dužna je pobrinuti se da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskoga izvještavanja koje je usvojila Europska unija (u nastavku „MSFI usvojeni od strane EU“), tako da daju istinit i fer prikaz stanja u Banci, kao i rezultate poslovanja i novčane tokove za 2017. godinu.

Nakon provedbe odgovarajuće kontrole, Uprava očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspologati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave Banke za upravljanje pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava Banke odgovorna je za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju finansijski položaj Banke kao i konsolidirani položaj Grupe. Uprava je odgovorna da su finansijski izvještaji u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj izvješća poslovodstva u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće poslovodstva odobreno je za izdavanje od strane Uprave Banke i potpisano je s tim u skladu.

Nefinansijske informacije

Banka je iskoristila izuzeće koje dozvoljava Zakon o računovodstvu članak 21a stavak 7., te ne objavljuje zasebno nefinansijsko izvješće.

Nefinansijske informacije uređene Direktivom 2014/95 EU koje uključuju Banku i članice lokalne Grupe objavio je RBL na svojim mrežnim stranicama na poveznici (https://www.rbinternational.com/eBusiness/01_template1/829189266947841370-829188968716049154_923778918747875269_923779208926603950-923779208926603950-NA2-EN.html).

U ime Uprave Banke

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Daniel Mitteregger
Član Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keseric
Članica Uprave

Zoran Koščak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

The image shows six handwritten signatures of the Board members, each placed above their name. The signatures are: Michael Georg Müller, Daniel Mitteregger, Marko Jurjević, Liana Keseric, Zoran Koščak, and Ivan Žižić. Each signature is written in black ink on a separate horizontal line.

RBI ukratko

Raiffeisen Bank International ukratko

32

Raiffeisen Bank International ukratko

Raiffeisen Bank International AG svojim matičnim tržištem uz Austriju, u kojoj je vodeća institucija korporativnog i investicijskoga bankarstva, smatra i srednju i istočnu Europu (SIE). Njegove banke kćeri pokrivaju 14 tržišta te regije. Osim toga, Grupu čine i brojni pružatelji drugih finansijskih usluga koji djeluju u područjima kao što je leasing, upravljanja imovinom te spajanja i pripajanja društava (M&A).

Ukupno gledajući, usluge za 16,5 milijuna klijenata RBI-ja pruža gotovo 50.000 djelatnika u više od 2.400 poslovnica, ponajprije u regiji SIE-a. Dionice RBI AG-a uvrštene su na Bečkoj burzi od 2005. godine.

Krajem 2017. godine ukupna imovina RBI-ja iznosila je 135 milijardi eura. Regionalne Raiffeisen banke vlasnice su približno 58,8 posto dionica RBI-ja, a preostalih približno 41,2 posto distribuirano je javnosti.

Nakon spajanja sa svojim bivšim većinskim dioničarom Raiffeisen Zentralbank Österreich AG-om (RZB AG) u ožujku 2017. godine RBI AG preuzeo je u cijelosti sva prava, obveze i funkcije društva prenositelja RZB AG-a, osobito ulogu središnje institucije austrijske bankovne grupacije Raiffeisen.

Financijska izvješća

Financijska izvješća:

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	36
Izvješće neovisnoga revizora	37
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	45
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	47
Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice	48
Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima	49
Odvojeno izvješće o financijskom položaju	51
Odvojeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	53
Odvojeno izvješće o promjenama glavnice	54
Odvojeno izvješće o novčanim tokovima	55
Bilješke uz financijska izvješća	57
Dodatak I – Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku	160
Dodatak II – Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku	167

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Odgovornost Uprave Banke je pripremiti odvojena i konsolidirana finansijska izvješća za svaku poslovnu godinu, koja daju istinit i vjeran prikaz finansijskoga položaja Banke i Grupe te njihovoga rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremanje finansijskih izvješća u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Banke i Grupe te sprečavanja i otkrivanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima koje će dosljedno primjenjivati; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje finansijskih izvješća temeljem principa neograničenoga vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na utvrđivanje Nadzornom odboru godišnje izvješće, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti izdavanje godišnjeg izvješća Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

Uprava je također odgovorna za pripremu i fer prezentaciju dopunske informacija pripremljenih u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 30/17 i 44/17).

Odvojena i konsolidirana finansijska izvješća prikazana na stranicama od 45 do 159 i dodatna regulatorna konsolidirana izvješća za HNB na stranicama 160 do 166 s pripadajućim uskladama na stranicama od 167 do 171, odobreni su od strane Uprave 31. ožujka 2018. godine u svrhu njihove predaje Nadzornom odboru, što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Uprava je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskoga Zakona o računovodstvu, te ostale informacije koje uključuju Makroekonomsko okruženje prikazano na stranicama 10 do 13 i Izvješće poslovodstva prikazano na stranicama 18 do 29 odobreni su od strane Uprave 31. ožujka 2018. godine što je potvrđeno potpisima u nastavku.

Potpisali u ime Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb

Michael Georg Müller
Predsjednik Uprave

Daniel Mitteregger
Član Uprave

Marko Jurjević
Član Uprave

Liana Keserić
Članica Uprave

Zoran Košćak
Član Uprave

Ivan Žižić
Član Uprave

Izvješće neovisnog revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d.

Vezano za Izvješće poslovodstva, također smo proveli procedure koje su zahtijevane člankom 20. hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ove procedure uključuju razmatranje uključuje li Izvješće poslovodstva objave u skladu s člancima 21. i 24. hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja Raiffeisenbank Austria d.d. („Banka“) i njezinih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama glavnice i novčanom toku Banke i Grupe za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine, njihovu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućega razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te nedajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti zajmova komitentima

Na dan 31. prosinca 2017. godine bruto zajmovi komitentima u konsolidiranim finansijskim izvještajima iznosili su 19.766 milijuna kuna, pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti 2.021 milijuna kuna, a gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka 369 milijuna kuna (31. prosinca 2016.: bruto zajmovi komitentima: 21.222 milijuna kuna, rezervacije za umanjenje vrijednosti: 2.718 milijuna kuna, gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka: 86 milijuna kuna).

Na dan 31. prosinca 2017. godine bruto zajmovi komitentima u odvojenim finansijskim izvještajima iznosili su 17.914 milijuna kuna, pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti 1.461 milijun kuna, a ukidanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti priznato u računu dobiti i gubitka 139 milijuna kuna (31. prosinca 2016.: bruto zajmovi komitentima: 18.824 milijuna kuna, rezervacije za umanjenje vrijednosti: 2.611 milijuna kuna, gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka: 87 milijuna kuna).

Molimo pogledati stranice 71 - 74 i 76 (Značajne računovodstvene politike), stranice 81 i 82 (Značajne računovodstvene procjene i prosudbe), stranice 91 - 93 (bilješka 11. Zajmovi komitentima) i stranice 126 do 130 (odjeljak Kreditni rizik unutar bilješke 47. Upravljanje rizicima).

Ključna revizijska pitanja

Umanjenje vrijednosti predstavlja najbolju procjenu rukovodstva o ostvarenim kreditnim gubitcima unutar zajmova na izvještajni datum. Usredotočili smo se na navedeno područje s obzirom da određivanje iznosa rezervacija za umanjenje vrijednosti zahtijeva značajnu procjenu od strane rukovodstva koja se odnosi na određivanje trenutka priznavanja umanjenja vrijednosti kao i iznosa umanjenja vrijednosti.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Testiranje dizajna i operativne učinkovitosti kontrola vezanih za utvrđivanje rezervacija za umanjenje vrijednosti zajmova i procjenu rezervacija navedene imovine. Testirane kontrole, između ostalog, uključivale su:
 - izračun dana kašnjenja;
 - pravovremenost identifikacije zajmova umanjene vrijednosti te klasifikacija u prikladnu rizičnu skupinu temeljem zahtjeva HNB-a;
 - procjene vrijednosti kolateralna.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Rezervacije za umanjenje vrijednosti za identificirane gubitke za pojedinačno značajne izloženosti (izloženosti stanovništvu koje pojedinačno prelaze 1,5 milijuna kuna i sve izloženosti društвima i sličnim subjektima) određuju se na pojedinačnoj osnovi temeljem analize sadašnje vrijednosti diskontiranih budućih novčanih tokova.

Proces uključuje značajnu razinu subjektivnosti i oslanjanje na brojne značajne pretpostavke, uključujući one koji se odnose na vjerojatne primitke od prodaje kolateralata, kao i posebne smjernice Hrvatske narodne banke (HNB) vezano za minimalne korektivne faktore na procijenjenu vrijednost kolateralata i minimalno razdoblje realizacije kolateralata.

Procjena umanjenja vrijednosti za pojedinačne zloženosti koje nisu značajne određuje se na skupnoj (portfeljnoj) osnovi. Model skupnog umanjenja vrijednosti uzima u obzir HNB-ove propisane minimalne stope gubitka temeljem dana kašnjenja.

Za imovinu za koju nije identificirano specifično manjenje vrijednosti (uključujući rizik središnje države) Banka priznaje rezervaciju uzimajući u obzir propisane HNB-ove minimalne stope (opća rezervacija).

Kako smo pristupili tom pitanju

- Za umanjenje vrijednosti koje se određuje na pojedinačnoj osnovi:
 - Odabir uzorka pojedinačnih zajmova, s fokusom na izloženosti s potencijalno najvećim utjecajem na finansijske izvještaje zbog njihove veličine i/ili rizičnih obilježja koje smo na temelju naše neovisne procjene ocijenili kao visoko rizične, kao što su „watchlist“ izloženosti, restrukturirane ili reprogramirane izloženosti, zajmovi klijentima koji posluju u industrijama višeg rizika, neprihodujuće izloženosti s niskom pokrivenoшću rezervacijama te neosigurane izloženosti;
 - Za odabrani uzorak provođenje kritičke procjene postojanja naznaka umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017., temeljeno na pregledu pripadajuće dokumentacije (kreditnih spisa) te diskusijama s voditeljima odnosa s klijentima i nositeljima funkcije upravljanja kreditnim rizikom;
 - Za one izloženosti za koje su identificirane naznake umanjenja vrijednosti, preispitivanje ključnih pretpostavki Banke vezanih za procjene očekivanih budućih novčanih tokova za potrebe izračuna ispravka vrijednosti, kao što su diskontna stopa i vrijednost kolateralata.
 - U slučajevima gdje je bilo razumno očekivati drugačije pretpostavke vezane za korektivni faktor vrijednosti kolateralata i razdoblje prodaje, neovisni preračun rezervacije na toj osnovi te usporedba rezultata sa procjenom Banke, kako bi se utvrdilo postoje li naznake pogreške ili pristranosti rukovodstva.
 - Ocjena jesu li zadovoljeni određeni minimalni zahtjevi HNB-a vezano za formiranje rezervacija za umanjenje vrijednosti.
- Za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne, a za koje je identificirano umanjenje vrijednosti, na skupnoj osnovi, testiranje je li Banka udovoljila minimalno propisanim HNB-ovim stopama gubitka temeljem dana kašnjenja.
- Za zajmove umanjene vrijednosti koji su prodani u toku 2017. godine kao dio portfeljne prodaje (uključujući zajmove za koje je rezervacija za umanjenje vrijednosti formirana na pojedinačnoj i skupnoj osnovi), usporedba primitaka od prodaje s neto knjigovodstvenom vrijednoшću neposredno prije prodaje kako bi ocijenili postoje li naznake da rezervacije za umanjenje vrijednosti priznate od strane Banke za prodane zajmove nisu bile dostatne.
- Vezano za imovinu za koju nije identificirano pojedinačno umanjenje vrijednosti, neovisni preračun procjene općih rezervacija Banke te je li Banka udovoljila minimalnim stopama gubitka koje propisuje HNB.
- Kritičko procjenjivanje adekvatnosti sveukupnih rezervacija za umanjenje vrijednosti, uključujući udio bruto neprihodujućih izloženosti u ukupnoj bruto izloženosti te razinu pokrivenosti neprihodujućih izloženosti rezervacijama, uspoređujući navedene pokazatelje s javno dostupnim tržišnim podacima.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Umanjenje vrijednosti ulaganja u podružnice u odvojenim finansijskim izvještajima

Na dan 31. prosinca 2017. ulaganja u podružnice u odvojenim finansijskim izvještajima iznosila su 395 milijuna kuna (trošak stjecanja 663 milijuna kuna i rezervacija za umanjenje vrijednosti 268 milijuna kuna) (31. prosinca 2016.: 408 milijuna kuna, trošak stjecanja: 408 milijuna kuna, bruto i neto); pripadajući gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka iznosio je 268 milijuna kuna (2016.: -). Molimo pogledati stranicu 65 (Značajne računovodstvene politike), stranicu 74 (Značajne računovodstvene procjene i prosudbe) i stranicu 89 (bilješka 13. Ulaganja u podružnice).

Ključna revizijska pitanja

Banka ima ulaganja u podružnice koje posluju u raznim industrijama (leasing, faktoring, upravljanje mirovinskim fondovima, upravljanje investicijskim fondovima, upravljanje nekretninama i mirovinsko osiguravajuće društvo). U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u ove podružnice iskazuju se po trošku stjecanja umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Na godišnjoj osnovi, Banka procjenjuje postoje li naznake umanjenja vrijednosti za svaku podružnicu. Za podružnice za koje je identificirana naznaka umanjenja vrijednosti, Banka utvrđuje procijenjenu nadoknadivu vrijednost ulaganja, usporedbom sa fer vrijednosti utvrđenom kroz niz tehnika vrednovanja, kao što su, ali ne ograničeno samo na, diskontirani novčani tokovi, model diskontirane dividende te upotreba multiplikatora.

Utvrđivanje iznosa nadoknade vrijednosti ulaganja zahtijeva od rukovodstva primjenu značajnih prosudbi te upotrebu kompleksnih i subjektivnih pretpostavki. S obzirom na navedene faktore te činjenicu da su tijekom godine priznati značajni gubici od umanjenja vrijednosti, kao što je pojašnjeno u Bilješci 13 u odvojenim finansijskim izvještajima, smatramo da ovo područje predstavlja ključno revizijsko pitanje.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Ocjenu identifikacije Banke za postojanje naznaka umanjenja vrijednosti, temeljenu na našem iskustvu sa pojedinom podružnicom, industriji u kojoj posluju te procesu donošenja odluka u Banci, uzimajući u obzir čimbenike kao što su, ali ne ograničavajući se samo na njih: nepovoljna kretanja u industriji, izmjene zakona i propisa, pogoršani finansijski rezultati, kapitalni zahtjevi, neodrživa razina duga, finansijske poteškoće ključnih kupaca, promjene poslovnih modela i višak neto knjigovodstvene vrijednosti ulaganja Banke iznad udjela Banke u neto imovini.
- Za podružnice kod kojih je identificirana naznaka umanjenja vrijednosti:
 - Ocjena primjerenoosti metoda vrednovanja koje je Banka koristila u skladu s važećim standardima finansijskoga izvještavanja i trenutnom tržišnom praksom;
 - ocjena iskustva, objektivnosti i stručnosti djalatnika Banke zaduženih za interno vrednovanje;
 - uz pomoć naših stručnjaka za procjenu vrijednosti, preispitivanje ključnih pretpostavki Banke korištenih u procjeni nadoknadivog iznosa, kao što su novčani tokovi (uključujući, ali ne ograničeno samo na, pregled prethodnih finansijskih rezultata, kvalitetu procesa planiranja, prijašnji i očekivani budući razvoj na tržištu itd.), diskontne stope (uključujući, ali ne ograničeno samo na, ocjenu jesu li korišteni trošak duga i trošak kapitala izraženi u okviru razumnog raspona, uzimajući u obzir specifičnost industrije, rizik zemlje, finansijsku poziciju društva, je li stopa prije oporezivanja primijenjena na novčane tokove prije poreza odnosno stopa nakon oporezivanja na novčane tokove nakon poreza) i potvrđujući upiti Upravi Banke i djalatnicima zaduženima za vrednovanje;
 - provođenje, gdje se smatra prikladnim, alternativnih vrednovanja kako bi se preispitale procjene rukovodstva o vrednovanju pojedinih podružnica.
- Za podružnice za koje je u tijeku proces prodaje, diskusija o procesu s Upravom Banke i pregled primljenih ponuda, kako bismo ocijenili postoje li naznake da knjigovodstvena vrijednost ovih podružnica u odvojenim finansijskim izvještajima Banke prelazi njihovu nadoknadivu vrijednost;
- Ocjena točnosti i potpunosti pripadajućih objava uključenih u Bilješku 13 u odvojenim finansijskim izvještajima.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Makroekonomsko okruženje koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Banke i Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvješće poslovodstva, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvješće poslovodstva pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uvezši u obzir poznavanje i razumijevanje Banke i Grupe te okruženja u kojem one posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvjestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću poslovodstva i Makroekonomskom okruženju. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s računovodstvenim propisima za banke u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnoga pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Banku i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskoga izvještavanja, uspostavljenog od strane Banke i Grupe.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s računovodstvenim propisima za računovodstvo banka u Republici Hrvatskoj, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije.

Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevara može uključiti tajne sporazume, krvotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenošći korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućega razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisuјemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvješće neovisnoga revizora dioničarima Raiffeisenbank Austria d.d. (nastavak)

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Na temelju Odluke Hrvatske narodne banke o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja kreditnih institucija (NN 30/17 i 44/17), Uprava Banke izradila je obrasce („Obrasci“), koji sadrže alternativni prikaz konsolidiranog izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine, računa dobiti i gubitka, izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaja o novčanom toku za tada završenu godinu, kao i uskluđu („Usklada“) Obrazaca s konsolidiranim finansijskim izvještajima. Obrasci su prikazani na stranicama 160 do 166, a Usklada na stranicama 167 do 171. Uprava Banke odgovorna je za ove Obrasce i Uskladu. Finansijske informacije u Obrascima izvedene su iz finansijskih izvještaja Grupe prikazanih na stranicama 36 do 159 na koje smo izrazili mišljenje kao što je prethodno navedeno.

Imenovani smo revizorima od strane od strane onih zaduženih za nadzor na dan 4. svibnja 2017. da obavimo reviziju finansijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 3 godine te se odnosi na razdoblje od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- Naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Banke na dan 31. ožujka 2018.;
- Nismo pružali ne revizijske pa samim time niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 31. ožujka 2018. godine

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

Goran Horvat
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Imovina			
Novac i računi kod banaka	6	4.708	3.721
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.739	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	951	2.515
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	894	1.332
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.937	5.217
Zajmovi komitentima	11	17.745	18.504
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	12	279	293
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine	14	1.309	1.496
Nematerijalna imovina	15	239	240
Odgodenja porezna imovina	16	86	86
Ostala imovina	17	291	285
Ukupno imovina		34.178	35.364

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.
(nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Obveze			
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	59	97
Depoziti banaka	19	1.056	441
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	9.549	9.891
Depoziti stanovništva	21	14.231	14.253
Uzeti zajmovi	22	2.572	3.992
Rezervacije za obveze i troškove	23	173	187
Obveza za porez na dobit		70	–
Ostale obveze	24	951	776
Podređene obveze	25	832	837
Ukupno obveze		29.493	30.474
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		181	181
Rezerva fer vrijednosti		48	58
Zadržana dobit		822	1.017
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima maticnog društva		4.685	4.890
Ukupno obveze, kapital i rezerve		34.178	35.364

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava
31. prosinca 2017.**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Prihod od kamata	26	1.139	1.305
Rashod od kamata	27	(226)	(317)
Neto prihod od kamata		913	988
Prihod od naknada i provizija	28	794	694
Rashod od naknada i provizija	29	(325)	(257)
Neto prihod od naknada i provizija		469	437
Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza	30	192	315
Ostali prihodi iz poslovanja	31	300	322
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		492	637
Prihod iz poslovanja		1.874	2.062
Troškovi iz poslovanja	32	(1.212)	(1.877)
Gubici od umanjenja vrijednosti	33	(386)	(107)
Ukidanje rezerviranja za obveze i troškove	23	14	617
Dobit prije oporezivanja		290	695
Porez na dobit	34	(102)	(160)
Dobit za godinu		188	535
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa		(10)	(24)
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobit tekuće godine umanjena za porez		(10)	(24)
Ukupno sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine		178	511
Namijenjeni:			
– Dioničarima matičnoga društva		188	535
Zarada u kunama po dionici namijenjena dioničarima matičnoga društva u kunama	39	51,80	147,44

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća

Konsolidirano izvješće o promjenama glavnice za godinu zaključno s 31. prosinca 2017.

Milijuni HRK	Dionički kapital	emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno rajući interes	Ukupno
Na dan 1. siječnja								
2016.	3.621	12	1	180	82	430	4.326	68
Ostali sveobuhvatni gubitak	–	–	–	–	(24)	–	(24)	–
Povećanje zakonske rezerve	–	–	–	1	–	(1)	–	–
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	535	535	–
Stjecanje preostalog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.d.	–	–	–	–	–	53	53	(68) (15)
Na dan 31. prosinca								
2016.	3.621	12	1	181	58	1.017	4.890	–
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	(10)	–	(10)	–
Ostala kretanja	–	–	–	–	–	2	2	–
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	188	188	–
Plaćena dividenda	–	–	–	–	–	(385)	(385)	–
Na dan 31. prosinca								
2017.	3.621	12	1	181	48	822	4.685	–
								4.685

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2017.**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		290	695
Usklađenja za:			
– Amortizacija	32	147	191
– Tečajne razlike od translacije monetarne imovine i obveza	30	(141)	9
– Realizirani dobitci od finansijske imovine raspoložive za prodaju	30	(25)	(99)
– Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obvezu i troškove	23,33	369	(522)
– Neto prihod od kamata	26,27	(913)	(988)
Promjene u poslovnoj imovini i obvezama			
Neto (povećanje)/smanjenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		1.526	(213)
Neto (povećanje)/smanjenje plasmana bankama, s originalnim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca		21	(18)
Neto smanjenje/(povećanje) obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(62)	308
Neto smanjenje zajmova komitentima		471	1.110
Neto smanjenje/(povećanje) ostale imovine		(1)	120
Neto smanjenje/(povećanje) finansijske imovine koja se drži do dospjeća		12	(11)
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(44)	(40)
Neto povećanje depozita banaka		627	191
Neto (smanjenje)/povećanje depozita trgovачkih društava i ostalih sličnih subjekata		(276)	1.105
Neto povećanje/(smanjenje) depozita stanovništva		248	(494)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obveza		176	(4)
Otkup od manjinskih dioničara		–	(68)
Naplaćena kamata (osim finansijske imovine raspoložive za prodaju i finansijskih ulaganja koja se drže do dospjeća)		1.062	1.031
Plaćena kamata		(219)	(287)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije poreza		3.268	2.016
Plaćeni porez na dobit		(28)	(33)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		3.240	1.983

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Konsolidirano izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2017. (nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju i finansijskih ulaganja koja se drže do dospijeća		165	152
Neto izdaci za kupnju finansijske imovine raspoložive za prodaju		(946)	(235)
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(161)	(446)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		41	191
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(901)	(338)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	3.457	2.085
Otplata uzetih zajmova	22	(4.846)	(2.310)
Uplate po osnovi podređenih obveza		–	(1)
Plaćena dividenda		(385)	–
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		(1.774)	(226)
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(4)	27
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		561	1.446
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		4.968	3.522
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	5.529	4.968

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Odvjeleno izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2017.	Banka 2016.
Imovina			
Novac i računi kod banaka	6	4.707	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.739	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	573	2.151
Plasmani i zajmovi drugim bankama	9	905	1.384
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.617	4.921
Zajmovi komitentima	11	16.453	16.213
Ulaganja u podružnice	13	395	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	492	478
Nematerijalna imovina	15	204	206
Odgođena porezna imovina	16	84	83
Tekuća porezna imovina		–	1
Ostala imovina	17	210	179
Ukupno imovina		31.379	31.416

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odbojeno izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine
(nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2017.	Banka 2016.
Obveze			
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	61	97
Depoziti banaka	19	1.093	520
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	20	9.817	10.090
Depoziti stanovništva	21	13.203	13.195
Uzeti zajmovi	22	1.237	1.759
Rezervacije za obveze i troškove	23	162	176
Obveza za porez na dobit		79	–
Ostale obveze	24	437	292
Podređene obveze	25	832	837
Ukupno obveze		26.921	26.966
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	35	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice		12	12
Kapitalna rezerva		1	1
Zakonska rezerva		173	173
Rezerva fer vrijednosti		33	36
Zadržana dobit		618	607
Ukupno kapital i rezerve		4.458	4.450
Ukupno obveze, kapital i rezerve		31.379	31.416

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjено izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja završava
31. prosinca 2017.**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2017.	Banka 2016.
Prihod od kamata	26	1.026	1.148
Rashod od kamata	27	(170)	(251)
Neto prihod od kamata		856	897
Prihod od naknada i provizija	28	629	543
Rashod od naknada i provizija	29	(320)	(246)
Neto prihod od naknada i provizija		309	297
Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza	30	173	270
Ostali prihodi iz poslovanja	31	101	93
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi		274	363
Prihod iz poslovanja		1.439	1.557
Troškovi iz poslovanja	32	(1.105)	(1.481)
Ukidanje gubitka/(gubitci) od umanjenja vrijednosti	33	127	(108)
Ukidanje rezerviranja za obvezu i troškove	23	14	617
Dobit prije oporezivanja		475	585
Porez na dobit	34	(79)	(125)
Dobit za godinu		396	460
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka			
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa		(3)	(24)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjen za porez		(3)	(24)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		393	436
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnoga društva u kunama	39	109,24	127,08

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Odvojeno izvješće o promjenama glavnice za godinu zaključno s 31. prosinca 2017.

Milijuni HRK	Dionički kapital	Premija na emitirane dionice	Kapitalna rezerva	Zakonska rezerva	Rezerva za vrijednosti	Zadržana dobit	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2016.	3.621	12	1	173	60	147	4.014
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	(24)	–	(24)
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	460	460
Na dan 31. prosinca 2016.	3.621	12	1	173	36	607	4.450
Ostala sveobuhvatna dobit	–	–	–	–	(3)	–	(3)
Dobit za godinu	–	–	–	–	–	396	396
Plaćena dividenda	–	–	–	–	–	(385)	(385)
Na dan 31. prosinca 2017.	3.621	12	1	173	33	618	4.458

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjено izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2017.**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2017.	Banka 2016.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		475	585
Usklađenja za:			
– Amortizacija		32	74
– Tečajne razlike od translacije monetarne imovine i obveze		30	(139)
– Gubitak od umanjenja vrijednosti (isključujući novac i novčane ekvivalente) i rezerviranja za obvezu i troškove		23,33	(144)
– Realizirani dobitci od finansijske imovine raspoložive za prodaju		30	(14)
– Vrijednosno usklađenje ulaganja u podružnicu		268	–
– Neto prihod od kamata		26,27	(856)
– Dividenda od ulaganja u podružnice		31	(72)
Promjene u poslovnoj imovini i obvezama			
Neto smanjenje/(povećanje) finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		1.546	(180)
Neto smanjenje/(povećanje) plasmana bankama, s originalnim rokom dospjeća dužim od tri mjeseca		65	(20)
Neto (povećanje)/smanjenje obvezne pričuve kod Hrvatske narodne banke		(62)	308
Neto (povećanje)/smanjenje zajmova komitentima		(114)	1.080
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine		(48)	90
Neto smanjenje finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(42)	(40)
Neto povećanje depozita banaka		586	181
Neto (smanjenje)/povećanje depozita društava i ostalih sličnih subjekata		(208)	822
Neto povećanje/(smanjenje) depozita stanovništva		276	(411)
Neto povećanje/(smanjenje) ostalih obveza		146	(25)
Naplaćena kamata (osim finansijske imovine raspoložive za prodaju)		951	981
Plaćena kamata		(167)	(239)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima prije oporezivanja		2.521	1.653
Plaćeni porez na dobit		–	–
Neto novac iz poslovnih aktivnosti		2.521	1.653

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**Odvjено izvješće o novčanim tokovima za godinu koja završava
31. prosinca 2017. (nastavak)**

Milijuni HRK	Bilješke	Banka 2017.	Banka 2016.
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju		138	121
Dokapitalizacija podružnice/stjecanje udjela u podružnici od manjinskog dioničara		(255)	(42)
Neto izdaci od prodaje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju		(922)	(233)
Primljena dividenda	31	72	72
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(86)	(106)
Neto novac iz ulagačkih aktivnosti		(1.053)	(188)
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje uzetih zajmova	22	2.682	8.270
Otplata uzetih zajmova	22	(3.198)	(8.302)
Uplata po osnovi podređenih obveza		–	(1)
Plaćena dividenda		(385)	–
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		(901)	(33)
Učinak promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(3)	26
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta		564	1.458
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		4.964	3.506
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	40	5.528	4.964

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 57 do 159 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Bilješke uz finansijska izvješća

1. Opći podaci

Raiffeisenbank Austria d.d. ("Banka" ili "Matično društvo") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Banka je matično društvo Grupe Raiffeisenbank Austria ("Grupa"). Ova finansijska izvješća su finansijska izvješća Banke i Grupe, kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 „Odvojeni finansijski izvještaji“ i Međunarodnim standardom finansijskoga izvještavanja 10 „Konsolidirani finansijski izvještaji“.

Grupa se sastoji od sljedećih društava (bilješka 13):

Raiffeisenbank Austria d.d.
 Raiffeisen stambena štedionica d.d.
 Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
 Raiffeisen Consulting d.o.o.
 Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.
 Raiffeisen Factoring d.o.o.
 Raiffeisen Invest d.o.o.
 Raiffeisen Bonus d.o.o.

Ova finansijska izvješća odobrena su od strane Uprave 31. ožujka 2017. godine za podnošenje Nadzornom odboru.

Glavne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih finansijskih izvješća sažete su u nastavku. Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda finansijskoga izvještavanja usvojenim u EU, u opisu računovodstvenih politika Grupe može se pozivati na pojedine Standarde; ukoliko nije drugačije navedeno, riječ je o Standardima koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2017. godine.

2. Osnova za pripremu

a) Izjava o usklađenosti

Finansijska izvješća sastavljena su sukladno sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj. Poslovanje Banke podliježe Zakonu o kreditnim institucijama, prema kojem finansijsko izvještavanje Banke određuje Hrvatska narodna banka ("HNB") koja je središnja nadzorna institucija bankarskoga sustava u Hrvatskoj. Ova finansijska izvješća pripremljena su u skladu s navedenim bankarskim propisima.

Zakonski zahtjevi za računovodstvo banaka u Hrvatskoj temelje se na Međunarodnim standardima finansijskoga izvještavanja usvojenim u EU. Glavne razlike između računovodstvenih propisa HNB-a te zahtjeva za priznavanjem i mjerjenjem po Međunarodnim standardima finansijskoga izvještavanja usvojenim u EU su sljedeće:

- HNB zahtjeva od banaka priznavanje gubitka od umanjenja vrijednosti imovine koja se ne vodi po fer vrijednosti i koja nije identificirana kao umanjena (uključujući imovinu s rizikom središnje države) po propisanim stopama. U skladu s navedenim zahtjevima, Grupa je napravila rezervacije za umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi u iznosu od 272 milijuna kn (2016. godine: 293 milijuna kn) (Banka 261 milijun kn i 271 milijuna kn na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine) te je priznala ukidanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti u računu dobiti i gubitka od 21 milijun kn (2016. godine: 17 milijuna kn) (Banka ukidanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti u računu dobiti i gubitka od 10 milijuna kn u 2017. godini i 14 milijuna kuna u 2016. godini). Rezervacije za umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi za izvanbilančnu izloženost na 31. prosinca 2017. godine za Grupu su iznosile 77 milijuna kn (31. prosinca 2016. godine: 80 milijuna kn) (Banka 77 milijuna kn i 80 milijuna kn na dan 31. prosinca 2017. i 2016.) te je Grupa priznala ukidanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu od 3 milijuna kn (2016. godine: gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobiti i gubitka od 5 milijuna kn) (Banka ukidanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu od 3 milijuna kn i gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka od 5 milijuna kn za 2017. i 2016. godinu). Lako je, sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 39: Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje („MRS 39“), takve rezervacije prikladnije prikazivati kao alokaciju unutar kapitala i rezervi, Grupa ih nastavlja priznavati u računu dobiti i gubitka kao zamjenu za neidentificirane gubitke obračunate u skladu s zahtjevima MRS-a 39.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

a) Izjava o usklađenosti (nastavak)

- Dodatno, HNB propisuje minimalne iznose umanjenja vrijednosti za određene izloženosti za koje je pojedinačno identificirano umanjenje vrijednosti, neovisno o neto sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova, koja mogu biti drugačija od umanjenja vrijednosti izračunatoga sukladno zahtjevima MRS-a 39.
- U skladu s lokalnim propisima, kamatni prihod na izloženosti kojima je umanjena vrijednost priznaje se kada je naplaćen, što je u suprotnosti sa zahtjevima MRS-a 39, koji propisuje priznavanje kamatnoga prihoda od izloženosti kojima je umanjena vrijednost kroz amortizaciju diskonta.
- U skladu s lokalnim propisima, Grupa priznaje rezerviranja za sudske sporove uključivanjem vjerovatnosti nastanka gubitka u mjerenoj rezerviranju (npr. ako je vjerovatnost gubitka 10 posto, rezerviranje će biti izračunato kao 10 posto od potencijalnog gubitka), što je u suprotnosti s MSFI-jevima koji zahtjevaju priznavanje punog iznosa potencijalnoga gubitka, kada je vjerovatno da će sudski spor biti izgubljen.
- U skladu s uputama HNB-a, Banka je u 2015. godini priznala očekivani trošak CHF konverzije za sve kredite obuhvaćene konverzijom, na način da je formirana rezervacija u pasivi u iznosu od 617 milijuna kn, za 2015. godinu, prikazana u sklopu pozicije Rezervacije za obvezu i troškove koja je u računu dobiti i gubitka prikazana u poziciji Rezerviranja za obvezu i troškove. Sukladno MRS-u 39, takav gubitak bi se netirao sa stanjem Zajmova komitentima. U tijeku 2016. godine Banka je usporedno s provedbom konverzija ukinula rezerviranja u iznosu od 611 milijuna kuna (bilješka 23). U 2017. godini Banka je ukinula preostala rezerviranja za konverziju CHF kredita u iznosu od 6 milijuna kuna.

b) Osnove mјerenja

Financijska izvješća pripremljena su na osnovi fer vrijednosti za derivativne financijske instrumente, financijsku imovinu i obveze namijenjene trgovaju, ostalu financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, osim vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju za koje ne postoji pouzdana mјera fer vrijednosti koje se vode po trošku smanjenom za eventualno umanjenje vrijednosti. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom ili povjesnom trošku.

c) Osnova konsolidacije

Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjenja vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti ili gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju financijskoga instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu i rezervama. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamjeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade) tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnoga mјerenja zamjenske nagrade i tržišnoga mјerenja stjecateljeve nagrade do mјere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnoga spajanja.

Poslovne kombinacije koje uključuju subjekte pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapitalu i rezervama, kao što je objašnjeno u odlomku Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom.

Podružnice

Podružnice su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Financijski izvještaji svih podružnica se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Banku i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U odvojenim financijskim izvještajima Banke, podružnice se prikazuju po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

c) Osnova konsolidacije (nastavak)

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno u konsolidiranim finansijskim izvještajima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim finansijskim izvještajima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja smanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Udio Grupe u dobitcima ili gubitcima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubitcima pridruženoga društva jednak ili veći od njezinoga udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženoga društva.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju Grupe te kao prihod od dividendi u nekonsolidiranom računu dobiti i gubitka Banke.

Nerealizirani dobitci iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubitci također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava mijenjaju se prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi temelje se na proporcionalnom iznosu neto imovine podružnice na dan stjecanja. Promjene udjela Grupe u podružnici koje ne rezultiraju gubitkom kontrole obračunavaju se kao transakcije unutar kapitala i rezervi.

Nekontrolirajući interesi u podružnicama uključeni su u ukupan kapital Grupe.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze podružnice, udjele manjinskih dioničara i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na podružnicu. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se kroz dobit ili gubitak. Ako Grupa zadržava udio u bivšoj podružnici, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na dan prestanka kontrole.

Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobitci od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubitci se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobitci, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima od trenutka spajanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u finansijskim izvještajima stečenog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se odgovarajućim pozicijama kapitala i rezervi osim izdanoga kapitala. Razlika nastala kod stjecanja priznaje se u zadržanoj dobiti. Grupa ne prepravlja usporedne podatke kao da je članica RBI Grupe oduvijek bila članica Grupe, nego se stjecanje prikazuje od datuma stjecanja.

d) Funkcionalna valuta i valuta objavljivanja

Ova finansijska izvješća prezentirana su u kunama (kn) koja je funkcionalna valuta. Iznosi su zaokruženi na najbliži milijun (osim ako nije navedeno drugačije).

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 kn za 1 euro (2016.: 7,557787 kn); 6,269733 kn za 1 američki dolar (2016. godine: 7,168536 kn) i 6,431816 za 1 švicarski franak (2016. godine: 7,035735 kn).

2. Osnova za pripremu (nastavak)

e) Korištenje prosudbi i procjena

Sastavljanje finansijskih izvješća zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalnih obveza na datum izvješćivanja, kao i na iznose prihoda i rashoda za razdoblje. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na povjesnom iskustvu i različitim drugim čimbenicima za koje se vjeruje da su realni u postojećim okolnostima, te informacijama dostupnim na datum pripreme finansijskih izvješća, rezultat čega čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije direktno vidljiva iz drugih izvora. Stvarni se rezultati mogu razlikovati od ovih procjena. Procjene i temeljne pretpostavke redovito se pregledavaju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem su nastale ako utječu isključivo na to razdoblje, odnosno u razdoblju u kojem su nastale i budućim razdobljima ako utječu na sadašnje i buduće razdoblje. Prosudbe rukovodstva kod primjene odgovarajućih standarda koji imaju značajan učinak na finansijska izvješća i procjene sa rizikom značajnoga usklađenja u narednoj godini, opisane su u bilješci 4.

Računovodstvene politike su dosljedno primijenjene na sve periode prikazane u ovim finansijskim izvješćima.

f) Stanje na globalnim finansijskim tržištima i utjecaj na Hrvatsku

Ekspanzivnim mjerama monetarne politike Europske središnje banke (ESB) nastoji potaknuti rast cijena prema ciljanoj razini od 2 posto godišnje, i to preko povećanja ponude kredita i pada kamatnih stopa. Očekivani rezultat je ubrzanje rasta gospodarstva i zaposlenosti utemeljen na jačanju potrošnje. Ekspanzivna obilježja monetarne politike ESB-a razvidne su iz temeljne kamatne stope ESB-a koja se u 2017. godini nije mijenjala a iznosila je 0 posto, a kamatna stopa na depozite koje banke iz euro područja drže kod ESB-a iznosila je -0,4 posto. Dodatno, ESB je nekonvencionalnim mjerama monetarne politike povećavala likvidnost na finansijskim tržištima u euro području. Ciljani iznos programa mjesecačnoga otkupa obveznica na sekundarnom finansijskom tržištu u prvom tromjesečju 2017. godine iznosio je 80 milijardi eura. U preostala tri tromjesečja ESB je snizio mjesecični iznos otkupa na 60 milijardi eura. U 2018. godini će u prva tri tromjesečja ESB otkupljivati po 30 milijardi eura mjesечно, a nakon toga bi se primjena nekonvencionalnih mjera završiti.

Politika Europske središnje banke ima značajan utjecaj na visoko euroizirana finansijska tržišta izvan euro područja, poput Hrvatske. Posljedica ekspanzivne politike ECB-a je pad tržišnih kamatnih stopa. Tržišne kamatne stope u euro području bile su tijekom cijele godine negative, a negativni su bili i prinosi na obveznice prvorazrednih izdavatelja iz euro područja s kraćim rokom povrata, zaključno s 5-godišnjim obveznicama. Pozitivni prinosi ostvareni su tek na izdanjima s rokom povrata od 10 godina i dužim.

Negativne tržišne kamatne stope u euro području smanjivale su prinose na finansijsku imovinu. Ukupni krediti u euro području nisu mogli apsorbirati povećanu likvidnost na tržištu. Banke su mogle držati višak likvidnosti kod ESB-a uz negativan prinos od -0,4 posto ili su mogle plasirati sredstva u obveznice prvorazrednih izdavatelja uz još niže prinose. Poslijeđično, banke su tražile prilike za ulaganje uz više prinose izvan euro područja. Krediti za klijente s višim rizikom nudili su se tijekom godine po sve nižim, ali ipak pozitivnim kamatnim stopama.

2017. godine se i na hrvatskom finansijskom tržištu povećavao višak likvidnosti. U prethodne tri godine banke su višak likvidnosti iskoristile za razduživanje, no taj proces je na početku godine već bio dovršen. Prostor za prilagodbu kod ponude kamatnih stopa na oročene depozite također je ubrzo potrošen. Od sredine 2017. godine kamatne stope na oročene depozite dosegnule su dno i od tada stagniraju na niskim razinama.

Snižavanje kamatnih stopa banaka na oročene depozite smanjuje motivaciju klijenata za oročavanje depozita, a time i za pretvaranje depozita iz kunskih u eurske. Poslijeđično rastu neoročeni kunski izvori financiranja koji bankama omogućavaju rast plasmana u kumanama. Time je ponuda kredita u kumanama postala konkurentna ponudi kredita u eurima, što je rezultiralo u povećanoj potražnji za kunkskim kreditima.

Stope realnoga rasta gospodarstva u euro porasla je iznad 2,0 posto, a porast cijena je ostao nizak zbog usporenoga rasta kredita. Stabilnost gospodarstva u euro području povoljno se odrazila na potražnju za proizvodima i uslugama iz Hrvatske. U Hrvatskoj su se zbog porasta BDP-a povećali prihodi proračuna, a fiskalno odgovorna Vlada RH zadržavala je proračunske rashode pod kontrolom. Uravnoteženje proračuna, omogućilo je stabilizaciju javnih finansija pa su smanjene cijene financiranja države na vanjskim tržištima kapitala.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

1 MSFI 9 Finansijski instrumenti

Banka će, kao i ostale članice Raiffeisenbank International AG, MSFI 9 Finansijski instrumenti, objavljen u srpnju 2014. godine, početi prvi put primjenjivati 1. siječnja 2018. godine, a od istoga dana će usvojiti i izmjene MSFI-ja 9.

U skladu s RBI politikom te opcijama koje dozvoljava MSFI 9, Banka se nije odlučila na prepravljanje usporednih podataka za 2017. godinu.

Temeljem dosad provedenih analiza, povećanje rezervacija koje proizlazi iz primjene novoga standarda ne utječe značajnije na kapitalnu adekvatnost Banke.

Europski parlament je 27. prosinca 2017. godine izdao Uredbu 2017/2395 o prijelaznim zahtjevima za primjenu MSFI-ja 9. Ova Uredba omogućuje izbor između dva pristupa za priznavanje učinka usvajanja ovoga standarda na regulatorni kapital:

1. Postupno uvođenje punog učinka na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja od pet godina; ili
2. Priznavanje punog učinka na datum usvajanja.

RBI je odlučio usvojiti drugi pristup, a samim tim na isti način će postupiti i Banka.

Banka u procesu usklađivanja sa zahtjevima MSFI 9, uz računovodstvene politike i prosudbe RBI-a posvećuje i dužnu pažnju lokalnim specifičnostima i zahtjevima Hrvatske narodne banke.

Zbog primjene novoga standarda RBI treba revidirati svoje računovodstvene politike i interne kontrole, i te promjene još nisu završene.

Banka nije završila proces provjere i procjene kontrola svojih novih IT sustava.

Sustavi i povezane kontrole uvedeni radi usklađenja s novim odredbama u primjeni su tek od kraja 2017. godine te su još uvijek u procesu razvoja.

Kod novih računovodstvenih politika, prepostavki, prosudbi i tehnika procjene koje su u primjeni može doći do promjena sve dok RBI i Banka ne finaliziraju svoja prva finansijska izvješća koja uključuju datum prve primjene.

2 Klasifikacija i mjerjenje općenito

MSFI 9 uključuje i novi pristup klasifikaciji i mjerjenju finansijske imovine koji odražava poslovni model upravljanja imovinom i obilježja njihovih novčanih tokova.

Banka i Grupa će primjenjivati četiri kategorije klasifikacije finansijske imovine:

- Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku (engl. amortised cost ili AC),
 - Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD ili engl. fair value through other comprehensive income ili FVOCI),
 - Finansijska imovina koja se obavezno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDG ili engl. fair value through profit or loss ili FVTPL) i
 - Finansijska imovina za koju je određeno da se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (određeno kao FVRDG ili engl. designated as fair value through profit or loss ili FVTPL)
- Finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:
- finansijska se imovina drži u okviru poslovnoga modela čija je svrha držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, te
 - na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Cilj poslovnoga modela može biti držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova čak i ako je finansijska imovina prodana ili se očekuje da će biti prodana u budućim razdobljima. MSFI 9 donosi sljedeće primjere prodaje koja može biti u skladu s poslovnim modelom cilj kojega je držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova (engl. hold-to-collect).

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja (nastavak)

- prodaja zbog povećanja kreditnoga rizika finansijske imovine;
- prodaje koje su rijetke (čak i ako imaju znatnu vrijednost) ili beznačajne po svojoj vrijednosti, pojedinačno ili skupno (čak i ako su učestale);
- prodaja koja je izvršena netom prije dospijeća finansijske imovine i ako su sredstva prikupljena prodajom približno jednaka iznosu koji bi se prikupio u okviru preostalih ugovornih novčanih tokova;

RBI je definirao da se prodaja više od 10 posto portfelja (prema knjigovodstvenoj vrijednosti) u razdobljima od po tri godine može smatrati više nego rijetkom prodajom, osim ako su takve prodaje skupno beznačajne po svojoj vrijednosti. Banka je usvojila isti prag značajnosti.

Za dospijeća kraća od 3 mjeseca se, sukladno RBI definiciji, smatra da su netom prije dospijeća.

Finansijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako se drži u okviru poslovnoga modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; a na temelju ugovornih uvjeta finansijske imovine, na određene datume, nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Pri početnom priznavanju vlasničkog instrumenta koji se ne drži radi trgovanja, Banka može donijeti neopozivu odluku o prikazivanju naknadnih promjena fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Ova odluka donosi se za svako pojedinačno ulaganje zasebno i u osnovi pokriva strateške udjele za koje nisu steceni uvjeti za konsolidaciju. Sva ostala finansijska imovina, npr. finansijska imovina koja ne udovoljava kriterijima za klasifikaciju kao imovina koja se naknadno mjeri bilo po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, klasificira se kao imovina koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Osim toga, Banka može pri početnom priznavanju neopozivo odrediti da se finansijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedosljednost pri mjerenu ili priznavanju, koja bi inače nastala zbog mjerena imovine ili obveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obvezama na različitim osnovama.

Finansijske obveze klasificiraju se u kategorije mjerena po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te u tom pogledu nema razlike u odnosu na MRS 39, osim izdvajanja i priznavanja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit dijela promjene fer vrijednosti koji se odnosi na vlastiti kreditni rizik kod finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

2.1 Ocjena poslovnoga modela

Banka će cilj poslovnoga modela po kojem se drži finansijska imovina ocjenjivati na razini portfelja jer se time najprije njenje odražava način upravljanja poslovanjem i pružanja podataka rukovodstvu.

Prilikom ocjene relevantnosti pojedinoga poslovnoga modela u obzir će se uzimati sljedeći važni dokazi:

- način na koji se ocjenjuje uspješnost poslovnoga modela i finansijske imovine koja se drži u okviru tog poslovnoga modela te o tome izvješće ključno rukovodeće osoblje subjekta;
- rizici koji utječu na uspješnost poslovnoga modela (i na imovinu koja se drži u okviru tog poslovnoga modela) te posebno način upravljanja tim rizicima;
- način isplaćivanja naknada rukovodećem osoblju (primjerice temelji li se naknada na fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili na prikupljenim ugovornim novčanim tokovima);
- učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razlozi te prodaje te očekivanja u pogledu prodajnih aktivnosti u budućim razdobljima; i
- ocjena je li pojedina prodajna aktivnost i prikupljanje ugovornih novčanih tijekova sastavni dio ili sporedni element poslovnoga modela (poslovni model držanja imovine radi prikupljanja novčanih tokova ili engl. held to collect nasuprot poslovnom modelu držanja imovine radi prodaje ili engl. collect and sell");

Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja i finansijska imovina kojom se upravlja i čija se uspješnost ocjenjuje na osnovi fer vrijednosti mjerit će se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja (nastavak)

2.2 Analiza obilježja ugovornih novčanih tokova

Nakon što Banka odredi da je cilj poslovnoga modela pojedinoga portfelja držanje finansijske imovine radi ugovornih novčanih tokova (ili se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine), potrebno je ocijeniti imaju li u određenom trenutku ugovorni uvjeti finansijske imovine za posljedicu ugovorne novčane tokove koji su samo plaćanja glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice. Iz toga razloga, kamata se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenoga vremena te za ostale osnovne rizike i troškove zajma, kao i za profitnu maržu. Ova će se ocjena provoditi za svaki instrument zasebno na datum početnoga priznavanja finansijske imovine.

Prilikom donošenja procjene o tome jesu li ugovorni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamate, Banka će u obzir uzimati ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje ocjenu sadržava li finansijska imovina ugovorni uvjet kojim bi se moglo promijeniti vrijeme nastanka ili iznos ugovornih novčanih tokova na način da ovaj uvjet ne bi bio zadovoljen:

- Uvjete prijevremenoga plaćanja, produljenja
- Obilježja poluge
- Potraživanje ograničeno na određenu imovinu ili novčane tokove
- Ugovorno povezane instrumente

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (engl. International Accounting Standards Board ili IASB) je 2018. godine objavio amandman na MSFI 9 vezano uz uvjete prijevremenoga plaćanja uz negativnu kompenzaciju. Negativna kompenzacija nastaje kada ugovorni uvjeti dopuštaju zajmoprincu da izvrši prijevremeno plaćanje instrumenta prije njegova ugovornoga dospijeća, s tim da iznos prijevremene otplate može biti manji od neplaćenog iznosa glavnice i kamata. Međutim, kako bi se ispunio uvjet za mjerjenje po amortiziranom trošku, negativna kompenzacija mora biti „razumna kompenzacija za prijevremeni prekid ugovora“. Banka ne očekuje znatan obujam negativnih uvjeta prijevremenoga plaćanja s negativnom kompenzacijom koje obavezno treba mjeriti po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (engl. FVTPL).

2.3 Izmjene vremenske vrijednosti novca i benchmark test

Vremenska vrijednost novca je element kamate kojim se osigurava naknada samo za protek vremena. Ona ne uzima u obzir ostale rizike (kreditni rizik, rizik likvidnosti, itd.) ili troškove (administrativne i ostale troškove) povezane s držanjem finansijske imovine.

U nekim se slučajevima vremenska vrijednost novčanog elementa može promijeniti (nije savršena). To može biti slučaj ako se, primjerice, kamatna stopa za finansijsku imovinu povremeno uskladjuje, ali učestalost toga uskladjivanja ne odgovara roku dospijeća kamatne stope. U tim slučajevima subjekt mora procijeniti promjenu kako bi utvrdio predstavlja li još uvijek ugovorni novčani tokovi samo plaćanja glavnice i kamata odnosno da izmijenjeni uvjet znatno ne mijenja novčane tokove instrumenta u odnosu na referentni ili engl. benchmark instrument koji bi imao savršeno uskladjivanje kamate s obzirom na svoju ročnost. Ova ocjena nije stvar izbora računovodstvene politike i nije ju moguće izbjegći na način da se jednostavno zaključi kako će se pojedini instrument, u nedostatku takve ocjene, mjeriti po fer vrijednosti. Benchmark test će se primjenjivati na sljedeće osnovne ugovorne elemente koji mogu promijeniti vremensku vrijednost novca:

- Učestalost uskladjivanja kamatne stope ne odgovara ročnosti referentne stope
- Odgođena primjena kamatne stope s obzirom na datum uskladjivanja (lagging indicator)
- Klauzula uprosječivanja (smoothing clause)
- Poček
- Referentni prinos sekundarnoga tržišta

2.4 Procjena utjecaja

Najveći dio zajmova i potraživanja od banaka i klijenata, koji se prema MRS-u 39 klasificiraju kao zajmovi i potraživanja koja se mjeru po amortiziranom trošku će se u skladu s MSFI-jem 9 uglavnom također mjeriti po amortiziranom trošku. Samo će se neznatan dio portfelja obvezno morati mjeriti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka zbog toga što će pasti testu SPPI (samo plaćanja glavnice i kamata ili engl. solely payment of principal and interest) ili benchmark testu.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

Finansijska imovina koja se drži do dospijeća i koja se prema MRS-u 39 mjeri po amortiziranom trošku će se u skladu s MSFI 9 najvećim dijelom također mjeriti po amortiziranom trošku. Samo će se neznatan dio portfelja reklasificirati u poslovni model držanja imovine radi prodaje i mjeriti po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Dužnički instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se prema MRS-u 39 mjere po fer vrijednosti kroz vlasnički kapital, najvećim će se dijelom i u skladu s MSFI-jem 9 mjeriti po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

3 Računovodstvo zaštite

MSFI 9 dopušta mogućnost korištenja računovodstva zaštite. Banka planira nastaviti primjenu odredbi o računovodstvu zaštite predviđenih MRS-om 39, ali uzimajući istovremeno u obzir promjene objava u bilješkama u skladu s MSFI-jem 7.

4 Umanjenje vrijednosti općenito

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka zahtijeva korištenje računovodstvenih procjena koje, po definiciji, rijetko odgovaraju stvarnim rezultatima. Rukovodstvo se prilikom primjene računovodstvenih politika Grupe koristi prosudbama.

Očekivane kreditne gubitke povezane s dužničkim instrumentima koje se vodi po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti i s izloženošću koja proizlazi iz potraživanja na temelju najma i ugovora o finansijskom jamstvu Banka ocjenjuje na osnovi budućih događaja. Banka priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za takve gubitke na svaki datum izvještavanja.

5 Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka odražava nepristran i na osnovi vjerojatnosti određen iznos na temelju procjene raspona mogućih ishoda, vremensku vrijednost novca i razumne i utemeljene podatke, dostupne na datum izvještavanja bez nepotrebnih troškova ili napora, o prošlim događajima, tekućim uvjetima te predviđanjima budućih gospodarskih uvjeta.

Mjerenje rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na finansijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku i dužničku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavlja područje koje zahtijeva primjenu složenih modela i značajnih pretpostavki u pogledu budućih gospodarskih uvjeta i ponašanja vezano uz kredite. Značajne prosudbe koje su potrebne kod primjene računovodstvenih zahtjeva za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka:

- Utvrđivanje kriterija za značajno povećanje kreditnoga rizika,
- Odabir odgovarajućih modela i pretpostavki za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka,
- Zadavanje broja i relativnih pondera za scenarije na osnovu budućih događaja za svaku vrstu proizvoda/tržišta i povezane očekivane kreditne gubitke i
- Utvrđivanje grupe slične finansijske imovine za potrebe mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka.

Kreditni rizik proizlazi iz rizika nastanka finansijskoga gubitka ukoliko neki od klijenata Banke ne ispunе obveze prema Banci. Kreditni rizik proizlazi poglavito iz međubankarskih, komercijalnih i potrošačkih kredita u kreditnom poslovanju, ali može također proizaći i iz danih instrumenata za poboljšanje kreditne kvalitete, primjerice finansijskih garancija, akreditiva i akcepta.

Banka je također izložena i ostalim kreditnim rizicima koji proizlaze iz ulaganja u dužničke vrijednosne papire i ostalih izloženosti koje proizlaze iz aktivnosti trgovanja, uključujući imovinu iz portfelja trgovanja nevlasničkim finansijskim instrumentima i izvedenice kao i namire s tržišnim ugovornim stranama i obratne repo ugovore.

Procjena kreditne izloženosti za potrebe upravljanja rizicima je složena i zahtijeva primjenu modela jer se izloženost mijenja s promjenama tržišnih uvjeta i očekivanih novčanih tokova i protekom vremena. Ocjena kreditnoga rizika portfelja imovine podrazumijeva daljnje procjene vjerojatnosti nastanka neispunjerenja obveza, povezanih stopa gubitka i neispunjerenja obveza među ugovornim stranama. Banka mjeri kreditni rizik primjenom pokazatelja vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. probability of default ili PD), izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza (engl. exposure at default ili EAD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. loss given default ili LGD). Ovo je glavni pristup koji se koristi za potrebe mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

MSFI 9 propisuje trostupanjski model procjene umanjenja vrijednosti na osnovu promjena kreditne kvalitete nakon početnoga priznavanja. Kod toga modela finansijski instrument koji nije umanjen za kreditne gubitke se pri početnom priznavanju klasificira u stupanj 1, a njegov se kreditni rizik redovno prati. Ukoliko se nakon početnoga priznavanja utvrdi znatno povećanje kreditnoga rizika, finansijski instrument prelazi u stupanj 2, no još se ne smatra da je po njemu nastalo umanjenje za kreditne gubitke. Ukoliko kod finansijskoga instrumenta dođe do nastanka događaji koji uzrokuje umanjenje vrijednosti, tada taj instrument prelazi u stupanj 3.

Kod finansijskih instrumenata razvrstanih u stupanj 1, očekivani kreditni gubitak se mjeri u iznosu koji je jednak dijelu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja instrumenta koji proizlaze iz događaja neispunjerenja obveza koji mogu nastati u sljedećih dvanaest mjeseci. Za instrumente razvrstane u stupanj 2 ili 3, očekivani kreditni gubitci se mjeru na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka tijekom cijelog vijeka trajanja instrumenta. MSFI 9 propisuje da je prilikom mjerjenja očekivanih kreditnih gubitaka potrebno uzeti u obzir podatke o budućim događajima. Kupljena ili stvorena finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke uključuje finansijsku imovinu čija se vrijednost umanjuje za kreditne gubitke pri početnom priznavanju. Njihov se očekivani kreditni gubitak uvijek mjeri na osnovu cijelokupnoga vijeka trajanja instrumenta (engl. purchased or originated credit impaired asset ili POCI).

6 Znatno povećanje kreditnoga rizika

U skladu s politikama RBI Grupe, Banka smatra da je kod finansijskoga instrumenta došlo do znatnoga povećanja kreditnoga rizika kada ukoliko se ispuni jedan ili više kvantitativnih, kvalitativnih i/ili backstop kriterija navedenih u nastavku:

6.1 Kvantitativni kriteriji

Banka koristi kvantitativne kriterije kao glavne pokazatelje znatnoga povećanja kreditnoga rizika za sve materijalno značajne portfelje. Kod kvantitativnoga stupnjevanja Banka uspoređuje krivulju PD tijekom vijeka trajanja instrumenta (engl. lifetime PD curve) na datum mjerjenja s krivuljom PD tijekom vijeka trajanja na temelju budućih događaja (engl. forward lifetime PD curve) na datum početnoga priznavanja. Za procjenu krivulje PD tijekom vremena trajanja instrumenta na dan početnoga priznavanja donose se pretpostavke o strukturi krivulje PD. S jedne strane, u slučaju najbolje ocijenjenih finansijskih instrumenata pretpostavlja se da će se PD krivulja s vremenom pogoršavati. S druge strane, za lošije ocijenjene finansijske instrumente pretpostavka je da će se PD krivulja s vremenom poboljšati. Stupanj poboljšanja ili pogoršanja ovisit će o razini početne ocjene. Kako bi se omogućila usporedivost tih dviju krivulja, vrijednosti PD se proporcionalno umanjuju na anualizirane vrijednosti PD. Općenito se smatra da je došlo do znatnoga povećanja kreditnoga rizika kod relativnoga povećanja PD u visini do 250 p.p., iako taj iznos može biti niži uslijed nekoliko ograničavajućih faktora kao što su blizina dospijeća i portfelji produkata.

RBI niti Banka nemaju saznanja o postojanju bilo kakve općeprihvачene tržišne prakse vezano uz određivanje razine na kojoj finansijski instrument treba prenijeti u stupanj 2. U tom smislu, očekujemo da će se razina povećanja PD koje će se smatrati znatnim na datum izvještavanja utvrditi nakon određenoga vremenskog razdoblja i većega broja međusobnih usuglašavanja između tržišnih sudionika i supervizora.

U retail segmentu, kvantitativni kriteriji primjenjuju se kod neosiguranih potrošačkih kredita te kod osiguranih stambenih kredita, za koje portfelje je Banka bila u mogućnosti razviti statističke modele procjene cjeloživotnoga PD-a na temelju vlastitih povijesnih podataka, a prema RBI grupnoj direktivi za razvoj statističkog modela procjene MSFI9 parametara rizika. Rezultat cjeloživotnoga PD modela su cjeloživotne krivulje PD-a za pojedini rejting plasmana/kreditnoga proizvoda, kao i prag značajnosti za pojedini produkt. Tako dobiven prag materijalnosti koristi se za utvrđivanje je li u trenutku promatranja (izvještajni datum) došlo do značajnoga povećanja vjerojatnosti ulaska u default u preostalom periodu otplate u odnosu na inicijalnu procjenu vjerojatnosti ulaska u default za preostali period otplate na promatrani izvještajni datum. Modeli procjene cjeloživotnoga PD-a uključujući i procjenu praga značajnosti validirani su od strane RBI-a te će se jednom godišnje revidirati/reestimirati, odnosno iznova razvijati ovisno o rezultatima godišnje evaluacije prediktivnosti i ukupne adekvatnosti modela za korištenje.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

6.2 Kvalitativni kriteriji

Sukladno politikama RBI-a, Banka koristi kvalitativne kriterije kao sekundarni pokazatelj znatnoga povećanja kreditnoga rizika za sve materijalno značajne portfelje. Instrument prelazi u stupanj 2 kad se ispunе odgovarajući kriteriji, kako je navedeno u nastavku.

Za portfelje u segmentu države, banaka, trgovačkih društava i projektnoga financiranja, ukoliko zajmoprimac zadovoljava jedan ili više sljedećih kriterija:

- Vanjski tržišni pokazatelji,
- Promjene ugovornih uvjeta,
- Promjene pristupa upravljanja i
- Stručna prosudba.

Ocjena znatnoga povećanja kreditnoga rizika uključuje podatke o budućim događajima i provodi se kvartalno na razini transakcije za sve non-retail portfelje.

Za portfelje izloženosti prema stanovništvu (retail), ukoliko zajmoprimac ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

- forbearance - restrukturiranje
- plasman je u kašnjenju više od 30 dana,
- klijent ima neki drugi plasman u defaultu (u segmentu stanovništva, status defaulta se određuje na razini plasmana, a ne klijenta)
- stručna prosudba (engl. Holistic flag) Odbora za retail rezervacije

Ocjena znatnoga povećanja kreditnoga rizika uključuje podatke o budućim događajima i provodi se mjesечно na razini transakcije za sve retail portfelje.

6.3 Backstop

Subjekt primjenjuje zaštitnu potporu (engl. backstop) u slučaju kada se smatra da je kod finansijskoga instrumenta došlo do znatnoga povećanja kreditnoga rizika ukoliko je zajmoprimac prekoračio dospijeće ugovornih plaćanja više od 30 dana. U pojedinim ograničenim slučajevima osporava se pretpostavka da finansijska imovina kod koje je nastalo prekoračenje dospijeća dulje od 30 dana treba biti svrstana u stupanj 2. U retail segmentu, takvo osporavanje moguće vrlo iznimno, radi tehničkih razloga uslijed kojih plasman ima više od 30 dana kašnjenja jer se uplata klijenta nije pravovremena procesirala u sustavu banke.

6.4 Iznimka niskoga kreditnoga rizika

Banka ne koristi iznimku za nizak kreditni rizik niti u jednom segmentu kreditnoga poslovanja, međutim selektivno se primjenjuje iznimka niskoga kreditnoga rizika u poslovanju s dužničkim vrijednosnim papirima izdavatelja s visokom eksternim kreditnim ratingom.

7 Definicija statusa neispunjavanja obveza i imovina umanjena za kreditne gubitke

Banka smatra da je kod finansijskoga instrumenta nastao status neispunjavanja obveza, čija je definicija u potpunosti uskladena s definicijom umanjenja za kreditne gubitke, ukoliko ispunjava jedan ili više sljedećih kriterija:

7.1 Kvantitativni kriteriji

Zajmoprimac je prekoračio dospijeće ugovornih plaćanja za više od 90 dana. Ne osporava se pretpostavka da finansijska imovina kod koje je zabilježeno prekoračenje dospijeća dulje od 90 dana treba biti evidentirana u stupanj 3.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

7.2 Kvalitativni kriteriji

Zajmoprimec ispunjava kriterij vjerojatnosti da neće uredno ispuniti svoje obveze (engl. status unlikely to pay), što ukazuje da kod dužnika postaje znatne finansijske poteškoće. To se odnosi na sljedeće slučajevе:

- dužnik je u dugoročnom restrukturiranju (distressed restructuring)
- dužnik je preminuo
- dužnik je insolventan
- dužnik krši finansijske klauzule
- nestanak aktivnoga tržišta za dobitnu finansijsku imovinu zbog finansijskih poteškoća dužnika
- zajmodavac je odobrio ustupke vezane uz finansijske poteškoće zajmoprimeca
- postoji vjerojatnost otvaranja stecaja nad zajmoprimecom
- finansijska imovina se kupuje ili stvara uz visoki diskont koji odražava nastale kreditne gubitke
- utvrđena je prijevara od strane klijenta u pogledu kreditne sposobnosti/instrumenta osiguranja

Gore navedeni kriteriji primjenjuju se na sve finansijske instrumente koje RBI drži i odgovaraju definiciji statusa neispunjavanja obveza (engl. default) koja se koristi za potrebe internoga upravljanja kreditnim rizicima. Definicija statusa neispunjavanja obveza se dosljedno primjenjuje pri modeliranju vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. probability of default ili PD), izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza (engl. exposure at default - EAD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (engl. loss given default ili LGD) kod svih obračuna očekivanih gubitaka u cijeloj Banci.

Smatra se da je instrument izašao iz statusa neispunjavanja obveza (odn. došlo je do oporavka) ukoliko u razdoblju od najmanje 3 mjeseca ili dulje više ne udovoljava niti jednom kriteriju neispunjavanja obveza za restrukturirane izloženosti. Razdoblje od 3 mjeseca utvrđeno je temeljem analize koja uzima u obzir vjerojatnost da će se finansijski instrument vratiti u status neispunjavanja obveza nakon oporavka primjenom različitih definicija oporavka korištenjem različitih mogućih definicija oporavka.

8 Obrazloženje ulaznih vrijednosti unosa, pretpostavki i tehnika procjene

Očekivani kreditni gubitak mjeri se u 12-mjesečnom razdoblju ili tijekom vijeka trajanja ovisno o tome je li se kreditni rizik znatno povećao nakon početnoga priznavanja i je li finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke. Ekonomski podaci o budućim događajima također su uključeni u utvrđivanje PD, EAD i LGD tijekom 12-mjesečnoga razdoblja i tijekom vijeka trajanja. Te se pretpostavke razlikuju ovisno o vrsti proizvoda. Očekivani kreditni gubitci predstavljaju diskontirani umnožak vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (probability of default - PD), gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (loss given default - LGD), izloženosti u trenutku neispunjavanja obveza (exposure at default - EAD) i diskontnog faktora (D).

8.1 Vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza

PD predstavlja vjerojatnost da zajmoprimec neće ispuniti svoje finansijske obveze bilo tijekom 12-mjesečnoga razdoblja ili tijekom preostalog vijeka trajanja obveze. Općenito se kod izračuna vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza tijekom vijeka trajanja (lifetime PD) se kao polazna točka koristi regulatorna vjerojatnost neispunjavanja obveza za 12-mjesečno razdoblje, uz eliminiranje svih marži konzervativnosti. Zatim se primjenom različitih statističkih metoda procjenjuje na koji će se način kretati profil statusa neispunjavanja obveza od trenutka početnoga priznavanja kroz cijeli vijek trajanja zajma ili kreditnoga portfelja. Taj se profil zasniva na podacima povijesnoga promatranja i na parametarskim funkcijama. Za procjenu profila neispunjavanja obveza nepodmirenih iznosa kredita koriste se različiti modeli koji se svrstavaju u sljedeće kategorije:

- za države, jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave, osiguravajuća društva, i subjekte za zajednička ulaganja, profil statusa neispunjavanja obveza se kreira primjenom pristupa tranzicijske matrice. Podaci o budućim događajima se ugrađuju u vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza korištenjem Vasicekovog jednofaktorskoga modela
- za trgovacka društva-corporate, projektno financiranje i finansijske institucije, profil statusa neispunjavanja obveza se izrađuje primjenom Weibullovog pristupa parametarske regresije preživljavanja. Podaci o budućim događajima se ugrađuju u vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza korištenjem Vasicekovog jednofaktorskoga modela
- za retail stambene i neosigurane potrošačke kredite profil statusa neispunjavanja obveza se izrađuje primjenom parametarske regresije preživljavanja u suprotnim rizičnim okvirima. Podaci o budućim događajima se ugrađuju u vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza korištenjem makroekonomskih modela.

U ograničenim slučajevima kada pojedini podaci za unos nisu u potpunosti dostupni, za potrebe izračuna se koriste simplificirane procjene parametara te benchmarking tehnika.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

8.2 Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza

LGD predstavlja očekivanje Banke u pogledu visine gubitka po izloženostima u statusu neispunjavanja obveza. LGD se razlikuje ovisno o vrsti druge ugovorne strane i proizvoda. Gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza se izražava kao postotak gubitka po jedinici izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjavanja obveza. LGD se izračunava na osnovi 12-mjesečnoga razdoblja ili na osnovi vijeka trajanja, pri čemu 12-mjesečni LGD predstavlja postotak gubitka koji se očekuje ukoliko do neispunjavanja obveza dođe u sljedećih 12 mjeseci, dok LGD tijekom vijeka trajanja (Lifetime LGD) predstavlja postotak gubitka koji se očekuje ukoliko status neispunjavanja obveza nastane tijekom preostalog očekivanoga vijeka trajanja kredita.

Prilikom procjene LGD na nepodmirene iznose kredita koriste se različiti modeli koji se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

- za države LGD se utvrđuje korištenjem impliciranih tržišnih izvora
- za trgovačka društva-corporate, projektno financiranje, finansijske institucije, jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave i osiguravajuća društva, LGD se izračunava diskontiranjem novčanih tokova prikupljenih tijekom procesa restrukturiranja (workout). Podaci o budućim događajima se ugrađuju u LGD korištenjem Vasicekovog modela.
- za retail stambene i neosigurane potrošačke kredite LGD se izračunava na osnovi regulatornog LGD uz eliminiranje ispravaka za slučaj krize (downturn adjustment) i ostalih marži konzervativnosti. Podaci o budućim događajima se ugrađuju u LGD korištenjem makroekonomskog modela
- u ograničenim slučajevima kada pojedini podaci za unos nisu u potpunosti dostupni, za potrebe izračuna se koriste simplificirane procjene parametra, benchmarking tehnika i stručna posudba.

8.3 Izloženost u trenutku neispunjavanja obveza

EAD se odnosi na iznos potraživanja koji Banka očekuje u trenutku nastanka statusa neispunjavanja obveza tijekom sljedećih 12 mjeseci ili tijekom preostalog vijeka trajanja. Visina 12-mjesečnoga EAD i EAD utvrđuje se temeljem očekivanoga profila plaćanja, koji se razlikuje ovisno o vrsti proizvoda. Za amortizirajuće proizvode s obročnom te bullet krediti s jednokratnom otplatom po isteku dospijeća, EAD se temelji na ugovornim iznosima otplate koje zajmoprimec duguje tijekom 12-mjesečnoga razdoblja ili tijekom vijeka trajanja. Kod obračuna se u obzir uzimaju i pretpostavke o mogućoj prijevremenoj otplati i refinanciranju.

Kod revolving, odnosno obnavljajućih proizvoda, predviđanje EAD temelji se na trenutačno iskorištenom iznosu kojem se dodaje konverzijski faktor za očekivano korištenje preostalog limita do trenutka nastanka statusa neispunjavanja obveza. Iz konverzijskog faktora eliminira se bonitetna regulatorna marža. U ograničenim slučajevima kada pojedini podaci za unos nisu u potpunosti dostupni, za potrebe izračuna se koristi benchmarking tehnika.

8.4 Diskontni faktor

Općenito za bilančnu izloženost, osim leasinga ili kupljene ili stvorene finansijske imovine umanjene za kreditne gubitke (POCI) diskontni faktor koji se koristi kod izračuna očekivanoga kreditnoga gubitka je efektivna kamatna stopa ili njezina približna vrijednost.

8.5 Izračun

Očekivani kreditni gubitak je umnožak PD, LGD i EAD te vjerojatnosti da neće doći do statusa nastanka neispunjavanja obveza prije razmatranoga vremenskog razdoblja, a ona se izražava funkcijom preživljavanja S.

Na taj način se izračunavaju buduće vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka koji se zatim ponovno diskontiraju na izvještajni datum i zbrajam. Izračunate vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka se ponderiraju na osnovi scenarija budućih događaja. Prilikom procjene rezervacija na nepodmirene iznose kredita u stupnju 3 koriste se različiti modeli koji se svrstavaju u sljedeće kategorije:

- za države, corporate-trgovačka društva, projektno financiranje, finansijske institucije, tijela lokalne i regionalne samouprave, osiguravajuća društva i subjekte za zajednička ulaganja, rezervacije u stupnju 3 izračunavaju referenti restrukturiranja koji očekivane novčane tokove diskontiraju primjenom odgovarajuće efektivne kamatne stope
- za retail stambene kredite, rezervacije se u stupnju 3 formiraju obračunavanjem diskontirane vrijednosti očekivane realizirane naplatom kolateralna
- za ostale vrste retail kredita rezervacije se u stupnju 3 formiraju se na temelju izračuna statistički izvedene najbolje procjene očekivanoga gubitka uskladene za iznos indirektnih troškova.

Ne osporava se pretpostavka da je finansijsku imovinu kod koje je došlo do prekoračenja dospijeća dulje od 90 dana potrebno prikazati u stupnju 3.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

9 Podaci o budućim događajima

I procjena znatnoga povećanja kreditnoga rizika i izračun očekivanih kreditnih gubitaka uključuju podatke o budućim događajima. RBI Grupa i Banka je provela analizu povijesnih podataka te utvrdila ključne ekonomske varijable koje utječu na kreditni rizik i očekivane kreditne gubitke za svaki portfelj.

Te se ekonomske varijable i njihov utjecaj na PD, LGD i EAD razlikuju ovisno o vrsti kategorije. Tijekom cijelog procesa korištene su i stručne prosudbe. Prognoze tih ekonomskih varijabli, odnosno osnovni ekonomski scenarij ("base economic scenario") izrađuje kvartalno Raiffeisen Research na temelju podatka i u suradnji s Ekonomskim i finansijskim istraživanjima Banke koji su ujedno sastavni dio RBI Group Research. Raspodjela odgovornosti po pojedinim varijablama uređen je i definiran internim dokumentom „RBI Group Research Rulebook“, i na njima se temelji najbolja procjena gospodarstva za sljedeće tri godine. Nakon tri godine, za projekciju ekonomskih varijabli za cijelokupno preostalo razdoblje vijeka trajanja svakoga instrumenta, koristi se pristup reverzije prema srednjoj vrijednosti (mean reversion), što znači da ekonomske varijable imaju tendenciju kretanja bilo prema dugoročnoj prosječnoj stopi ili dugoročnoj prosječnoj stopi rasta do dospijeća. Utjecaj ovih ekonomskih varijabli na PD, LGD i EAD utvrđuje se postupkom statističke regresije s ciljem da se utvrdi na koji su način promjene tih varijabli u povijesnom razdoblju utjecale na stope neispunjena obveza i na komponente LGD i EAD.

Vrijednosti najpovoljnijeg i najgorega mogućeg scenarija izračunava Raiffeisen Research, nakon čega se scenariji usuglašavaju i po potrebi revidiraju u dogovoru s analitičarima Ekonomskih i finansijskih istraživanja banke. Scenariji se temelje na osnovnom ekonomskom scenariju u obliku odstupanja od toga osnovnoga scenarija. Odstupanja imaju vjerojatnosti koje odgovaraju vjerojatnostima koje se nalaze na 25. i 75. percentilu pripadajuće funkcije distribucije vjerojatnosti. Banka je sukladno vlastitom i iskustvu RBI grupe zaključila da su nelinearnosti na najprikladniji način zastupljene u najviše tri scenarija. Ponderiranje vjerojatnosti scenarija temelji se na kombinaciji statističke analize i stručne kreditne prosudbe, uzimajući u obzir raspon mogućih ishoda koje predstavlja svaki odabrani scenarij. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka ponderiranih vjerojatnošću određuje se simuliranjem svakoga scenarija u odgovarajućem modelu očekivanoga kreditnoga gubitka umnoženo odgovarajućim ponderom toga scenarija.

Kao i kod svih drugih ekonomskih prognoza, projekcije i vjerojatnosti nastanka događaja u sebi uključuju visoki stupanj nesigurnosti, i stoga se stvarni ishodi mogu znatno razlikovati od projiciranih ishoda. Banka smatra da ove prognoze predstavljaju njihovu najbolju procjenu mogućih ishoda i pokrivaju sve moguće nelinearnosti i asimetričnosti koje postaje u različitim portfeljima u Banci.

9.1 Analiza osjetljivosti

Najznačajnije pretpostavke koje utječu na rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke uključuju sljedeće:

- Portfelji trgovačkih društava
- bruto domaći proizvod
- stopa nezaposlenosti
- kamatna stopa na dugoročne državne obveznice
- stopa inflacije
- Portfelji stanovništva
- bruto domaći proizvod
- stopa nezaposlenosti
- cijene nekretnina
- Real estate prices

10 Prijelazne odredbe i uskladivanje sa zahtjevima Hrvatske narodne banke

Promjene računovodstvenih politika koje proizlaze iz usvajanja MSFI 9 općenito će se primjenjivati retroaktivno, osim kako je navedeno u nastavku.

- Banka će iskoristiti izuzeće koje dopušta da se ne prezentiraju usporedni podaci prethodnih razdoblja vezano za promjene kod klasifikacije i mjerjenja (uključujući i umanjenje vrijednosti). Razlike u knjigovodstvenim iznosima finansijske imovine i finansijskih obveza uzrokovane primjenom MSFI 9 priznaju se u zadržanoj dobiti na dan 1. siječnja 2018. godine.
- Sljedeće procjene je potrebno provesti na temelju činjenica i okolnosti koje postoje na datum prve primjene:
 - Utvrđivanje poslovнoga modela po kojem se drži finansijska imovina
 - Određivanje i ukidanje prethodnih određivanja pojedine finansijske imovine i finansijskih obveza koje se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.
 - Određivanje pojedinih strateških ulaganja koji se ne drže radi trgovanja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

2. Osnova za pripremu (nastavak)

g) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koja nisu još na snazi i koji nisu bili primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja

- U Retail segmentu, Banka će po HNB metodologiji primjenjivati prosječna pokrića rezervacija za stupnjeve 1. i 2. Statistički modeli procjene cjeloživotnoga PD-a temelje se na vlastitim povijesnim podacima u skladu sa RBI grupnom direktivom za razvoj statističkih modela za procjenu parametara rizika prema MSFI 9.
- Kako su zahtjevi HNB-a veći od onih proizašlih temeljem statističkih modela procjene cjeloživotnoga PD-a prema RBI grupnoj direktivi, Banka će u zakonskim finansijskim izvještajima primjenjivati minimalnu stopu od 0.8 posto za izloženosti u stupnjevima 1. i 2. za cijeli "non-retail" segment.

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike prikazane u nastavku primijenjene su konzistentno na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihod i rashod od kamata priznaje se u dobiti ili gubitku kako nastaju, za sve kamatonosne finansijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, i komponentu kamatnih prihoda od potraživanja iz finansijskoga najma, primjenom metode efektivne kamatne stope, osim za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka za koje se kamata obračunava koristeći kuponsku stopu. Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u dobiti i gubitku kao prihod od kamata ili rashod od kamata. Prihod i rashod od kamata uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na odobrene zajmove komitentima ili uzete zajmove od drugih banaka, amortizaciju premije ili diskonta kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnoga finansijskoga instrumenta i iznosa po dospijeću, koji je izračunat primjenom efektivne kamatne stope. Prihodi i rashodi od kamata od imovine i obveza kojima se trguje iskazani su kao prihod ili rashod od kamata.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranoga troška finansijske imovine ili finansijske obvezе i metoda alokacije prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom određenoga razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanoga vijeka trajanja finansijskoga instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćega razdoblja do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obvezе. Pri izračunu efektivne kamatne stope Grupa ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte.

Prihod i rashod od naknada i provizija

Prihod i rashod od naknada i provizija proizlazi iz finansijskih usluga pruženih i primljenih od strane Grupe i uglavnom obuhvaća naknade domaćeg i međunarodnoga platnog prometa, izdavanja garancija i akreditiva, kartičnoga poslovanja i ostalih usluga Grupe uključujući usluge upravljanja ulaganjima i imovinom i skrbničke usluge. Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se u računu dobiti i gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Naknade po zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni se razgraničavaju (zajedno s povezanim direktnim troškovima) i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po zajmovima za koje nije vjerojatno da će biti povučeni, priznaju se tijekom roka korištenja sredstava. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao prihod kada je sindiciranje okončano i kada Grupa ne zadržava niti jedan dio kreditnoga paketa za sebe ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici. Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge. Naknade za upravljanje ulaganjima koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se kako nastaju tijekom razdoblja pružanja usluge. Isti princip primjenjuje se za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužega vremenskog razdoblja.

Prihod od dividendi

Prihod od dividendi od vlasničkih vrijednosnica ili u slučaju odvojenih finansijskih izvješća matičnoga društva, ulaganja u pridružena društva priznaje se u računu dobiti ili gubitka u trenutku nastanka prava na primitak dividende.

Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja i investicijskih finansijskih instrumenata

Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja vrijednosnicama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke od derivativnih finansijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja i ostalih finansijskih instrumenata početno priznatih po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja i investicijskih finansijskih instrumenata (nastavak)

Dobitci umanjeni za gubitke od investicijskih vrijednosnica uključuju realizirane dobitke i gubitke od finansijske imovine raspoložive za prodaju.

Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama

Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja u stranim valutama uključuju nerealizirane i realizirane dobitke i gubitke nastale s osnove spot trgovanja u stranim valutama.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na datum izvještavanja. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem tečaju na dan kada je utvrđena njihova fer vrijednost. Nemonetarna imovina i obveze denominirani u stranoj valuti, koji se mijere po povijesnom trošku preračunavaju se po važećem tečaju na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se kroz dobit ili gubitak, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (opisano u nastavku).

Promjene fer vrijednosti monetarnih (dužničkih) vrijednosnica denominiranih u ili vezanih uz stranu valutu klasificiranih kao raspoložive za prodaju raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i druge promjene knjigovodstvene vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se kroz dobit ili gubitak kao dobitci i gubitci od tečajnih razlika nastalih kod revalorizacije monetarne imovine i obveza i prikazuju unutar prihoda ili troškova od ulaganja. Ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike od svođenja na fer vrijednost nemonetarne finansijske imovine (vlasničke vrijednosnica) denominirane u ili vezane uz strane valute, klasificirane kao imovina raspoloživa za prodaju, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno s drugim pripadajućim promjenama u fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti: klasifikacija

Grupa raspoređuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, raspoloživo za prodaju, koji se drže do dospjeća i ostale finansijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su finansijski instrumenti steceni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata prilikom početnoga priznavanja i preispituje njenu prikladnost, ako je primjenjivo, najmanje na svaki datum izvještavanja.

a) Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Navedena kategorija uključuje: finansijske instrumente koji se drže radi trgovanja (uključujući derivativne finansijske instrumente) i oni koje je rukovodstvo početno priznalo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Grupa određuje finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, kao i derivative.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja uključuju nederivativnu finansijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove i potraživanja od banaka, zajmove i potraživanja od komitenata, kao i obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

c) Financijski instrumenti koji se drže do dospijeća

Ova kategorija obuhvaća nederativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeća. Navedena kategorija uključuje kupljene zajmove i potraživanja i dužničke vrijednosnice.

Grupa neće klasificirati financijsku imovinu kao ulaganja koja se drže do dospijeća ako je tijekom tekuće financijske godine ili tijekom prethodne dvije financijske godine, prodala ili reklassificirala više nego neznačajan iznos ulaganja koja se drže do dospijeća prije dospijeća, osim prodaje ili reklassifikacije koje:

- su blizu dospijeća i datuma poziva na prodaju financijske imovine;
- nastaju nakon što je Grupa naplatila uglavnom svu originalnu glavnici financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenih podmirenja; ili
- se mogu povezati s određenim događajem koji je izvan kontrole Grupe, koji se ne ponavlja i kojega Grupa nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti.

d) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederativnu financijsku imovinu koja se definira kao raspoloživa za prodaju ili nije definirana kao zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijeća ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina definirana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjenu u kamatnim stopama, promjenu u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje određene dužničke i vlasničke vrijednosnice.

e) Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze uključuju sve financijske obveze koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Financijski instrumenti: reklassifikacija

Za derivativne i financijske instrumente koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni prijenosi u druge portfelje. Financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja moguće je reklassificirati iz ove kategorije u slučaju kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti: promjena namjere stjecanja financijske imovine te nastanak izvanrednih okolnosti. U slučaju reklassifikacije, fer vrijednost na datum reklassifikacije postaje novi trošak odnosno amortizirani trošak. Reklassifikacija je moguća u portfelj raspoloživ za prodaju, portfelj koji se drži do dospijeća te zajmove i potraživanja. Prijenosi iz drugih portfelja u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka nisu dozvoljeni.

Financijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju koja zadovoljava definiciju zajmova i potraživanja (da nije bila klasificirana kao raspoloživa za prodaju) može se reklassificirati iz kategorije raspoloživa za prodaju u kategoriju zajmova i potraživanja ako subjekt ima namjeru i mogućnost držati financijsku imovinu u doglednoj budućnosti ili do dospijeća. Za financijsku imovinu reklassificiranu iz kategorije raspoloživa za prodaju, svi prethodni dobitci ili gubitci te imovine priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti će se amortizirati u dobit ili gubitak primjenom metode efektivne kamatne stope do dospijeća.

Financijski instrumenti: priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijske imovine koja se drži do dospijeća i imovine raspoložive za prodaju, priznaju se na datum namire. Zajmovi i potraživanja i financijske obveze po amortiziranom trošku priznaju se kada su dani ili primljeni.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada njezina prava na primitak novčanih tokova od financijske imovine isteknu ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa suštinski prenese sve rizike i povrate od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, dospjela ili predana.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani gubitci i dobitci od prodaje financijskih instrumenata izračunavaju se primjenom metode prosječnoga ponderiranog troška.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti: početno i naknadno mjerjenje

Finansijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju finansijske imovine i finansijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnoga priznavanja, Grupa vrednuje finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovim fer vrijednostima, bez umanjenja za troškove prodaje. Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi vrednuju se po trošku, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako je potrebno.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospijeća te finansijske obveze koje nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka vrednuju se po amortiziranom trošku uz primjenu metode efektivne kamatne stope, smanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

Finansijski instrumenti: dobitci i gubitci

Dobitci i gubitci proizašli od promjene fer vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobitci i gubitci proizašli od promjene fer vrijednosti monetarne imovine raspoložive za prodaju priznaju se izravno u rezervu fer vrijednosti u kapitalu i rezervama i objavljaju u izvješću o promjenama glavnice. Gubitci od umanjenja vrijednosti, dobitci i gubitci od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od vlasničkih vrijednosnica dio su fer vrijednosti navedenih vrijednosnica i priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Prihod od dividendi priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijega prestanka priznavanja finansijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobitci ili gubitci prenose se u dobit ili gubitak.

Dobitci ili gubitci od finansijske imovine i finansijskih obveza koji se vrednuju po amortiziranom trošku priznaju se kao kamata u dobit ili gubitak tijekom razdoblja amortizacije. Dobitci ili gubitci također se mogu priznati u dobit ili gubitak prilikom prestanka priznavanja instrumenta odnosno u slučaju imovine umanjene vrijednosti.

Netiranje

Finansijska imovina i obveze se netiraju te se u izvješću o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo Grupe na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

Principi mjerjenja fer vrijednosti

Fer vrijednost kotiranih vrijednosnica na aktivnom tržištu temelji se na zaključnim cijenama ponude. Ukoliko ne postoji aktivno tržište za finansijski instrument ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi na temelju tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem internih tehnika procjene vrijednosti (bilješka 48). One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične finansijske instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta. Kod primjene tehnika diskontiranoga novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva, a diskontiranoga stopa je tržišna stopa.

Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Grupa imala u slučaju da prekine ugovor na datum izvješćivanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i potraživanja po finansijskom i operativnom najmu

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti imovine. Vrijednost finansijske imovine je umanjena i gubitci zbog umanjenja imovine nastaju ako postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti nastao kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnoga priznavanja imovine ("događaj koji uzrokuje gubitak") i ako taj događaj (ili događaji) ima učinak na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine koji se može pouzdano izmjeriti.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti neke finansijske imovine uključuje pouzdane podatke koje Grupa dozna o sljedećim događajima koji uzrokuju gubitak:

- I značajne finansijske poteškoće zajmoprimeca;
- II kršenje ugovora, kao što je neplaćanje ili neredovita otplata kamata ili glavnice;
- III ako Grupa zajmoprimecu, iz ekonomskih ili pravnih razloga vezanih uz zajmoprimečeve finansijske poteškoće, odobri ustupke koje inače ne bi odobrila;
- IV vjerovatni stečaj ili drugi finansijski preustroj zajmoprimeca;
- V nestanak aktivnoga tržišta za finansijsku imovinu uslijed finansijskih poteškoća.

Ako postoji objektivni dokaz da je nastao gubitak od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja ili imovine koja se drži do dospijeća i vodi po amortiziranom trošku, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenoga budućeg novčanog toka diskontirane po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi te finansijske imovine ili sukladno postotku propisanom od HNB-a u određenim okolnostima.

Knjigovodstveni iznos imovine smanjuje se korištenjem rezervacije za umanjenje vrijednosti, dok se iznos gubitka priznaje u računu dobiti i gubitka. Ako zajam ili imovina koja se drži do dospijeća ima varijabilnu kamatnu stopu, kao diskontna stopa za mjerjenje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti uzima se efektivna kamatna stopa određena ugovorom, važeća na datum kad je utvrđeno umanjenje vrijednosti.

Rezerviranja za gubitke na skupnoj osnovi računaju se na temelju postotaka propisanih od strane Hrvatske narodne banke za Banku i Raiffeisen stambenu štedionicu te na osnovi RBI metodologije za ostale podružnice.

Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to se smanjenje može objektivno pripisati događaju koji je nastupio nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (primjerice, poboljšanje kreditnoga reitinga dužnika), vrši se ukidanje prethodno priznatoga gubitka od umanjenja vrijednosti uskladištanjem računa za rezervacije. Iznos ukidanja se iskazuje u računu dobiti i gubitka.

Kad je neki zajam nenaplativ, on se otpisuje kroz pripadajuće rezervacije za umanjenje vrijednosti. Zajmovi se otpisuju nakon završetka svih potrebnih procedura i utvrđivanja iznosa gubitka. Naknadne naplate prethodno otpisanih iznosa priznaju se kao ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Kada je u mogućnosti, Grupa provodi restrukturiranje zajmova radije nego da pokreće ovrh. Navedeno može uključivati produljenje roka otplate i promjenu uvjeta kreditiranja. Nakon promjena uvjeta, daljnji izračun umanjenja vrijednosti provodi se s originalnom efektivnom kamatnom stopom važećom, prije promjene uvjeta. Rukovodstvo kontinuirano prati restrukturirane zajmove kako bi se uverili u ispunjenje novih uvjeta te sigurnost budućih plaćanja. Navedeni zajmovi predmet su daljnjega redovnoga testiranja na umanjenje vrijednosti na individualnoj ili skupnoj osnovi (ako nisu ocijenjeni na individualnoj osnovi ili ako pripadaju portfelju za koji se provodi umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi) korištenjem originalne efektivne kamatne stope.

Na isti način analiziraju se i rezerviraju potraživanja po finansijskom i operativnom najmu, koja se prvenstveno odnose na podružnicu Raiffeisen Leasing.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Na svaki datum izvještavanja, Grupa preispituje svu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju kako bi se ustanovilo postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, izmjerena kao razlika između troška stjecanja i sadašnje fer vrijednosti, smanjen za eventualni gubitak od umanjenja vrijednosti te finansijske imovine prethodno priznat u računu dobiti i gubitka – eliminira se iz ostale sveobuhvatne dobiti i rezerve fer vrijednosti i prenosi u račun dobiti i gubitka. Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničke vrijednosnice klasificirane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je moguće objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist računa dobiti i gubitka. Gubitci od umanjenja vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju ne ukidaju se kroz račun dobiti i gubitka do konačnoga prestanka priznavanja te imovine.

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni, novac kod Hrvatske narodne banke, plasmane kod drugih banaka s originalnim rokom dospijeća do tri mjeseca te instrumente u postupku naplate, te se vode po amortiziranom trošku u izvještaju o finansijskom položaju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

b) Derivativni finansijski instrumenti

Grupa koristi derivativne finansijske instrumente kako bi ekonomski zaštitila svoju izloženost tečajnom riziku te riziku promjene kamatnih stopa koji proizlaze iz poslovnih, finansijskih, ulagačkih aktivnosti te kroz računovodstvo zaštite. U skladu sa svojom politikom ulaganja, Grupa drži ili izdaje određen broj derivativnih finansijskih instrumenata isključivo u svrhu trgovanja.

Derivativni finansijski instrumenti uključuju devizne ugovore, terminske ugovore i ugovore s terminskim kamatnim stopama, ročnice, kamatne swap ugovore, međuvalutne swap ugovore, opcije i ostale finansijske derivative te se inicijalno priznaju po fer vrijednosti koja predstavlja plaćeni iznos za stjecanje instrumenta, umanjen za transakcijske troškove. Nakon početnoga priznavanja, derivativi se vrednuju po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotirane tržišne cijene ili, ukoliko je prikladnije, diskontiranoga novčanog toka. Svi derivativni instrumenti iskazuju se kao imovina ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Neki hibridni ugovori sadrže derivativnu i nederivativnu komponentu. U tim se slučajevima derivativna komponenta naziva se ugrađeni derivativ. Osim kada nije u suprotnosti sa zahtjevima HNB-a, kada ekonomске karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu blisko vezani za osnovni ugovor i kad se hibridni ugovor sam po sebi ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ugrađeni se derivativ tretira kao zaseban derivativ i klasificira po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uz priznavanje svih nerealiziranih dobitaka i gubitaka u dobit ili gubitak, osim ako nema pouzdane mjere fer vrijednosti.

Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u dobitke umanjene za gubitke od trgovanja vrijednosnicama.

Računovodstvo zaštite

Kod uspostavljanja odnosa zaštite, Grupa formalno utvrđuje i dokumentira odnos zaštite na koji želi primijeniti računovodstvo zaštite te cilj i strategiju upravljanja rizicima za poduzetu zaštitu. Ta dokumentacija uključuje definiranje instrumenta zaštite, zaštićenu stavku ili transakciju, prirodu zaštićenoga rizika i način na koji će subjekt procijeniti učinkovitost promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite u neutraliziranju izloženosti promjenama fer vrijednosti zaštićene stavke ili novčanih tokova koji se pripisuju zaštićenom riziku. Očekuje se da će takve zaštite biti visoko učinkovite u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova te se redovno ocjenjuju kako bi se utvrdila njihova stvarna visoka učinkovitost tijekom cijelog razdoblja kojem je zaštićena namijenjena.

Zaštite koje udovoljavaju strogim kriterijima računovodstva zaštite izložene su i opisane u sljedećim odjelicima.

Zaštita fer vrijednosti

Grupa primjenjuje zaštitu fer vrijednosti za zaštitu izloženosti promjenama fer vrijednosti priznate imovine ili obveza ili nepriznate čvrste ugovorne obveze ili utvrđenoga dijela takve imovine, obveza ili čvrste ugovorne obveze, koja se povezana sa određenim rizikom i može utjecati na dobit ili gubitak.

Promjene fer vrijednosti izvedenica određenih i prihvatljivih kao zaštita fer vrijednosti odmah se uračunavaju u dobit ili gubitak, zajedno sa svim promjenama fer vrijednosti zaštićenoga sredstva, odnosno zaštićene obveze koje se mogu povezati sa zaštićenim rizikom. Promjena fer vrijednosti instrumenta zaštite i promjena zaštićene stavke povezana sa zaštićenim rizikom iskazuju se u dobiti ili gubitku unutar stavke koja se odnosi na zaštićenu stavku.

Računovodstvo zaštite prestaje kad Grupa ukine zaštitni odnos, kad instrument zaštite istekne ili je prodan, raskinut ili iskorišten, ili zaštita više ne udovoljava kriterijima računovodstva zaštite. Od toga datuma se usklađenje knjigovodstvenog iznosa zaštićene stavke po osnovi fer vrijednosti povezano sa zaštićenim rizikom amortizira kroz dobit ili gubitak.

Ukoliko se zaštićena stavka prestaje priznavati, neamortizirana fer vrijednost odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka.

c) Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice

Trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice koje Grupa posjeduje u svrhu kratkoročnoga stjecanja dobiti početno su klasificirani kao finansijski instrumenti namijenjeni trgovaju, početno priznati kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Trezorski zapisi za koje Grupa ima namjeru i mogućnost držati do dospjeća, klasificirani su kao imovina koja se drži do dospjeća. Ostali trezorski zapisi i dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

d) Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove

Vlasničke vrijednosnice i ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživi za prodaju.

e) Plasmani kod banaka

Plasmani kod banaka su klasificirani kao zajmovi i potraživanja te se vrednuju po amortiziranom trošku smanjenom za umanjenja vrijednosti.

f) Zajmovi komitentima

Zajmovi komitentima iskazuju se po amortiziranom trošku umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti. U skladu s odredbama HNB-a, amortizacija diskonta unutar gubitaka od umanjenja vrijednosti uključuje se u gubitke od umanjenja vrijednosti.

g) Ulaganja u podružnice i pridružena društva

U odvojenim finansijskim izvješćima Banke, ulaganja u podružnice i pridružena društva iskazuju se po trošku stjecanja umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja u podružnice konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim izvještajima Grupe, dok se ulaganja u pridružena društva obračunavaju metodom udjela.

h) Uzeti zajmovi i podređene obveze

Kamatonosni zajmovi i podređene obveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospjeću priznaje se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja zajma i subordiniranoga duga metodom efektivne kamatne stope.

i) Ugovori s pravom reotkupa

Grupa ulazi u ugovore o ponovnoj kupnji/(prodaji) suštinski istih ulaganja na određeni datum u budućnosti po fiksnoj cijeni. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u bilanci. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao dani zajmovi bankama ili komitentima. Također se evidentira da su kupljena potraživanja osigurana odgovarajućim vrijednosnicama iz ugovora o reotkupu. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu i nadalje se priznaju u izvješću o finansijskom položaju i iskazuju u skladu računovodstvenom politikom za odnosu finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje ulaganja prikazuju se kao obveze prema bankama ili komitentima.

Razlika između iznosa koji se plaća kod prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

Također, Grupa ulazi u transakcije prodaje uz reotkup odnosno povezane transakcije. U skladu sa suštinom, povezane transakcije se prikazuju kao i ugovori o ponovnoj kupnji (prodaji), kao što je prethodno opisano.

j) Tekući računi i depoziti banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po njihovom amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Porez na dobit

Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoje od tekućega poreza i odgođenoga poreza. Porez na dobit priznaje se u dobit ili gubitak, izuzevši stavke koje su direktno priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pri čemu se porez također priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan izvješća o finansijskom položaju, te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Iznos odgođenoga poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe finansijskoga izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođene porezne imovine ili obveza, priznaje se koristeći poreznu stopu za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u razdoblju u kojem se očekuje realizacija ili namira knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa važećih na dan izvješća o finansijskom položaju.

Vrednovanje odgođene porezne obveze i imovine odražava porezne posljedice koje slijede iz načina na koji društvo očekuje, na datum izvješćivanja, naplatu ili namiru neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza. Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugoročna imovina i/ili obveze u izvješću o finansijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica. Na svaki datum izvješćivanja, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu te knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

Dodatni porez na dobit, proizašao prilikom distribucije dividende, priznaje se u trenutku priznavanja povezane obveze za plaćanje dividende.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po povijesnom trošku ili procijenjenom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i, ukoliko postoje, umanjenja vrijednosti.

Grupa priznaje neto knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme po trošku zamjene dijela te imovine ukoliko je trošak nastao ili je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u imovini nastajati te se nabavna vrijednost te imovine može pouzdano procijeniti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak po nastanku.

Najam u kojem Grupa kao najmodavac preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasificira se kao operativni najam. Postrojenja i oprema čije je stjecanje povezano s takvim najmovima izraženi su po iznosu koji odgovara njihovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma na početku najma, ovisno o tome koji je iznos manji, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Imovina pod operativnim najmom amortizira se linearnom metodom, umanjivanjem troška imovine tijekom procijenjenoga razdoblja najma do njihove preostale nadoknadive vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom kako bi se trošak imovine rasporedio do preostale vrijednosti tijekom procijenjenoga korisnog vijeka. Zemljišta te imovina u pripremi se ne amortiziraju. Procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine, naveden je u nastavku.

	2017.	2016.
Zgrade	50 godina	50 godina
Oprema	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Uredski namještaj	4 godine	4 godine
Imovina u operativnom najmu (ovisno o trajanju ugovora, amortizacija do ostatka vrijednosti)	2 – 20 godina	2 – 20 godina

Preostala vrijednost imovine, metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek, pregledavaju se na svaki datum izvješćivanja, te po potrebi usklađuju. Neto knjigovodstvena vrijednost imovine se odmah umanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa. Dobitci i gubitci od prodaje određuju se kao razlika naplaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti, te se uključuju u dobit ili gubitak.

Ulaganje u nekretnine

Grupa drži ulaganje u nekretnine radi ostvarenja prihoda od najma ili radi porasta vrijednosti ulaganja (uključujući nekretnine u izgradnji), ili oboje. Inicijalno se mjeri po trošku nabave, a naknadno umanjuje za akumuliranu amortizaciju i eventualna akumulirana umanjenja vrijednosti.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Ulaganje u nekretnine (nastavak)

Trošak zamjene dijela se uključuje u neto knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u nekretnine samo onda kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje su povezane s navedenim dijelom pritjecati u subjekt, te da se trošak ulaganja u nekretnine može se pouzdano izmjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja se priznaju kao trošak u razdoblju u kojem nastaju. Ako zasebni dijelovi, značajne vrijednosti, nekretnina i opreme imaju različiti vijek uporabe, obračunavaju se kao zasebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište i imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine se obračunava linearnom metodom, kojom se trošak nabave raspoređuje tijekom procijenjenoga ekonomskega vijeka iste.

Nematerijalna imovina

Procijenjeni ekonomski vijek je:	2017.	2016.
Nekretnine u zakupu	50 godina	50 godina

Ostatak vrijednosti, metoda amortizacije te vijek uporabe se provjeravaju i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Ako se utvrdi da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od procijenjenoga nadoknadivog iznosa, odmah se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobitci i gubitci kod otuđenja se utvrđuju usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenim iznosom i evidentiraju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja

Grupa povremeno preuzima nekretnine i ostalu imovinu u zamjenu za podmirivanje svojih potraživanja po zajmovima i predujmovima te ugovorima o operativnom i finansijskom najmu, što također uključuju vraćene objekte najma podružnice Raiffeisen Leasing d.o.o. Takve nekretnine i ostala imovina priznaju se inicijalno po neto nadoknadivoj vrijednosti povezanoga potraživanja ili po trenutnoj fer vrijednosti navedene imovine, ovisno o tome koja je niža. Naknadno vrednovanje je po nižem od troška nabave i nadoknadive vrijednosti. Grupa ovako preuzetu imovinu pokušava prodati, a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu.

Prihodi ili rashodi od prodaje te imovine priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti. Trošak proizašao iz aktivnosti razvoja priznaje se kao nematerijalna imovina ukoliko su ispunjeni svi zahtjevi sukladno MRS-u 38 "Nematerijalna imovina". Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenoga korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Troškovi povezani s razvojem i održavanjem nematerijalne imovine priznaju se kao trošak po nastanku. U skladu sa odlukom HNB-a, nematerijalne imovine uključuje ulaganja na tuđoj imovini.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tijekom procijenjenoga korisnog ekonomskega vijeka upotrebe kako slijedi:

	2017.	2016.
Ulaganja na tuđoj imovini (ovisno o trajanju ugovora o najmu)	1 - 20 godina	1 - 20 godina
Software	5 - 8 godina	5 - 8 godina

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Grupe osim odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li indikacije umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi i goodwill, nadoknadivi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinoga nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznata grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i obvezu. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat za imovinu koja generira novac raspodjeljuje se umanjujući knjigovodstvenu vrijednost imovine unutar te jedinice (skupine jedinica) na linearnoj osnovi.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine (nastavak)

Nadoknadivi iznos imovine i jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja je li gubitak umanjen ili više niti ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti. Jednom priznati gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla se naknadno ne ukida.

Rezervacije za obveze i troškove

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomski koristi radi podmirivanja obaveze te ako se iznos obaveze može pouzdano procijeniti.

Rezervacije se priznaju kad Grupa ima sadašnju obvezu kao posljedicu prošlih događaja i ako postoji vjerojatnost da će za podmirenje obaveze biti potreban odljev resursa. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, nedavnih ostvarenih gubitaka, trenutačnih gospodarstvenih okolnosti, karakteristika rizika različitih kategorija transakcija, kao i drugih relevantnih čimbenika.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

Najmovi – Grupa kao najmodavac

a) Financijski najam

Najam kod kojega Grupa kao najmodavac prenosi suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo te imovine primatelju najma klasificiraju se kao financijski najam. Potraživanje se priznaje u iznosu koji odgovara sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma, uključujući garantiranu rezidualnu vrijednost. Razlika između ukupnoga potraživanja i sadašnje vrijednosti potraživanja predstavlja nezarađeni financijski prihod koji se priznaje kroz razdoblje najma metodom efektivne kamatne stope. Potraživanja po financijskom najmu uključena su u zajmove komitentima.

b) Operativni najam

Najam kod kojega Grupa kao davatelj najma zadržava suštinski sve rizike i koristi vezane uz vlasništvo uključuje se u materijalnu i nematerijalnu imovinu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Prihod od najma imovine u operativnom najmu priznaje se u dobit ili gubitak po linearnoj metodi tijekom trajanja najma.

Primanja zaposlenih

a) Definirani mirovinski doprinosi

Grupa uplaćuje doprinose u planirana osiguranja prema obvezanoj ugovornoj osnovi. Grupa nema drugih obveza plaćanja nakon uplate doprinosova. Doprinosi se priznaju kao trošak priznat kao primanja zaposlenih kada nastaje. Budući da Grupa knjiži otpremnine prema aktuarskim izračunima, svi dobitci i gubici uslijed povećanja, odnosno smanjenja sadašnje vrijednosti obaveza po definiranim naknadama, a povezani su s aktuarskim rizikom, iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti.

b) Dugoročna primanja za godine rada

Banka dodjeljuje zaposlenicima jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projicirane kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obaveze za dugoročna primanja.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

c) Mirovinsko osiguranje

Rezervacije za mirovinsko osiguranje podružnice Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o. obračunao je ovlašteni akuar društva, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Dividende

Dividende se priznaju kada su odobrene od strane dioničara na Godišnjoj skupštini.

Dionički kapital

Dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih redovnih i neotkupivih povlaštenih dionica klasificiranih kao kapital na koje se plaćaju dividende prema nahodenju redovnih dioničara, te je izražen u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vlastite dionice

Kada Banka kupuje obične ili preferencijalne dionice, plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovo izdaju ili prodaju. Kada se takve dionice, koje se klasificiraju kao vlastite dionice, naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

Zadržana dobit

Sva dobit za godinu nakon raspodjele prenosi se u rezerve, u skladu s odlukom Glavne skupštine.

Zarada po dionici

Banka prikazuje zaradu po dionici na svoje redovne dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći pripadajuću neto dobit redovnim dioničarima Banke s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica na kraju razdoblja.

Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze

U okviru redovnoga poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne kreditne obveze koje vodi u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete finansijske obveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju Grupe ako i kad iste postanu plative.

Poslovi u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja imovinom u ime ostalih društava i stanovništva za što naplaćuje naknadu. Ti iznosi ne predstavljaju imovinu Grupe te su isključeni iz izvješća o finansijskom položaju Grupe.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Grupa procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se pregledavaju i temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima poput očekivanoga tijeka budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbjegno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnoga portfelja Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađa neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza tijekom sljedećega obračunskog razdoblja u računu dobiti i gubitka, opisani su u nastavku. Značajne prosudbe učinjene u određivanju najprikladnije metodologije za procjenu fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti, također su opisane u nastavku.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Gubitci od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Banka prati kreditnu sposobnost svojih komitenata na kontinuiranoj osnovi. U skladu sa zahtjevima HNB-a, potreba za umanjenjem vrijednosti bilančne i izvanbilančne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se najmanje kvartalno. Gubitci od umanjenja vrijednosti uglavnom su priznati u odnosu na neto knjigovodstvenu vrijednost zajmova pravnim osobama i stanovništvu (kao što je sažeto u bilješci 11), plasmane i zajmove drugim bankama (sažeto u bilješci 9) te kao rezervacije za obveze i troškove koje proizlaze iz izvanbilančne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u bilješkama 23 i 43). Umanjenja vrijednosti se također razmatraju za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti te gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik. Smanjenje rezervacija za gubitke od umanjenja vrijednosti bilančne izloženosti za Banku i Grupu u 2017. godini odnosi se prvenstveno na prodaju dijela neprihodućega kreditnoga portfelja od strane Banke.

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Sažetak gubitaka od umanjenja vrijednosti					
Rezervacije za gubitke od umanjenja vrijednosti bilančne izloženosti	6,7,9,11,12,17	2.134	2.853	1.563	2.737
Rezervacije po izvanbilančnoj izloženosti	23	93	103	93	103
		2.227	2.956	1.656	2.840

Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Grupa prvo procjenjuje postoji li objektivan dokaz umanjenja vrijednosti zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženost prema pravnim osobama) te zbirno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženost stanovništvu). Međutim, imovina procijenjena zasebno kao neumanjena se tada uključuje u grupu imovine sa sličnim karakteristikama kreditnoga rizika. Taj se portfelj tada razmatra zbirno radi umanjenja vrijednosti. Grupa procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da vidljivi podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzima neredovitost otplate ili ostale indikacije financijskih poteškoća uzimatelja zajma, te nepovoljne promjene u ekonomskim uvjetima u kojima zajmoprinci posluju ili u vrijednosti ili naplativosti sredstava osiguranja, i kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštivanjem uvjeta.

Grupa uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni. U procjenjivanju umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ili zajednički ocijenjene kao umanjene, Grupa uzima u obzir gubitak od umanjenja vrijednosti propisan od strane HNB-a, koji se temelji na kašnjenju dospjelih iznosa. U procjeni iznosa umanjenja vrijednosti za stavke koje su pojedinačno ocijenjene kao umanjene za portfelj pravnih osoba, Grupa koristi model diskontiranog novčanog toka.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih zajmova komitentima, ugovornih i potencijalnih obveza, te ostale imovine te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno	Pravne osobe	Stanovništvo	Ukupno
Grupa						
Bruto izloženost (u milijunima HRK)	1.714	1.067	2.781	2.265	1.099	3.364
Stopa umanjenja (u %)	71	62	68	78	74	77
Banka						
Bruto izloženost (u milijunima HRK)	1.043	1.046	2.089	2.168	1.081	3.249
Stopa umanjenja (u %)	64	62	63	78	74	77

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku (nastavak)

Kao što je prethodno objašnjeno, smanjenje bruto izloženosti neprihodujućih zajmova, odnosi se prvenstveno na prodaju dijela neprihodujućega kreditnoga portfelja Banke u 2017. godini, koji je rezultirao i smanjenjem prosječnih stopa umanjenja te pokrivenosti rezervacija u 2017. godini, s obzirom da se radilo o visoko rezerviranim kreditima.

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan postotni bod prema bruto izloženosti na dan 31. prosinca 2017. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 20,9 milijuna kuna (2016. godine: 32,5 milijuna kuna) za Banku te dodatnih gubitaka od umanjenja u iznosu od 27,8 milijuna kuna (2016. godine: 33,6 milijuna kuna) za Grupu.

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. procijenjen na osnovi portfelja Banke iznosio je 338 milijuna kuna (2016. godine: 351 milijun kuna) relevantne bilančne i izvanbilančne izloženosti. Ukupan iznos toga umanjenja vrijednosti temeljenoga na portfelju iznosio je 1,15 posto (2016. godine: 1,24 posto) bilančne izloženosti te 1 posto (2016. godine: 1 posto) izvanbilančne izloženosti kreditnom riziku komitenata, u oba slučaja neto od iznosa individualno procijenjenih kao umanjenih.

Fer vrijednost derivativa

Fer vrijednost OTC derivativa određuje se korištenjem tehnika vrednovanja. Korištene tehnike vrednovanja za određivanje fer vrijednosti (primjerice modeli), provjeravaju se i periodički pregledavaju od strane kvalificirane neovisne osobe koja nije sudjelovala u njihovom kreiranju. Svi modeli certificirani su prije upotrebe i definirani tako da osiguraju rezultate koji će biti odraz stvarnih podataka i usporedivih tržišnih cijena.

a) Fer vrijednost trezorskih zapisa

Grupa i Banka određuju fer vrijednost trezorskih zapisa koje izdaje Ministarstvo financija Republike Hrvatske primjenom internoga modela koji uključuje preostalo razdoblje do dospjeća i zadnje raspoložive aukcijske cijene sličnih instrumenata. Knjigovodstvena vrijednost trezorskih zapisa klasificiranih u portfelju finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijska imovina raspoloživa za prodaju na dan 31. prosinca 2017. godine iznosila je za Grupu 909 milijuna kuna (2016. godine: 603 milijuna kuna) te za Banku 821 milijun kuna (2016. godine: 537 milijuna kuna).

b) Rezervacije za otpremnine

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine, Grupa diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema mišljenju Uprave Banke, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

c) Rezervacije za sudske sporove

Rezerviranja se priznaju kada Grupa ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedica događaja u prošlosti, kad je vjerojatan odljev resursa s ekonomskim koristima kako bi obveza bila podmirena i kad je iznos obveze moguće pouzdano procijeniti. Uprava Grupe održava rezerviranja na razini koju smatra dostatnom za pokriće nastalih gubitaka, a dostatnost utvrđuje na temelju pregleda pojedinačnih stavki potraživanja, postojećih pravnih okolnosti i drugih relevantnih čimbenika.

Prema odluci HNB-a, kreditna institucija dužna je sudske sporove razvrstati u rizičnu skupinu A (bez utvrđenoga rizika gubitka ili odljeva novca, odnosno do 10 posto odljeva ukupno procijenjenoga iznosa), rizičnu skupinu B (utvrđeni rizik gubitka ili odljev novca između 10 i 70 posto ukupno procijenjenoga iznosa) ili C (utvrđeni visok rizik gubitka, odnosno odljev veći od 70 posto ukupno procijenjenoga iznosa). Kod utvrđivanja sadašnje vrijednosti budućih odljeva novca, a uzimajući u obzir sve čimbenike koji su utjecali ili će utjecati na učinak vremena na vrijednost novčanih sredstava, Banka primjenjuje diskontnu stopu u visini zakonom propisane zakonske kamate i ekskontne stope HNB-a važeće na zadnji dan polugodišta koje je neposredno prethodilo tekućem, uvećan za 8 baznih bodova kod sudske sporove koje protiv Banke vode korporativni subjekti, odnosno 5 baznih bodova za sve druge sudske sporove koji se vode protiv Banke.

Rezerviranja za sudske sporove evidentiraju se u poslovnim knjigama banaka kao trošak rezerviranja razdoblja u kojem su rezerviranja iskazana.

Kao što je navedeno u bilješci 23, Grupa i Banka rezervirale su 68 milijuna kuna (2016. godine: 66 milijuna kuna), odnosno 59 milijuna kuna (2016. godine: 57 milijuna kuna), za glavnicu i kamate po obvezama za sudske sporove, što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Navedeni iznosi predstavljaju najbolju procjenu Grupe za gubitke po sudske sporovima, iako stvarni gubitak po sudske sporovima koji se vode protiv Grupe može biti značajno drugačiji. Za rukovodstvo nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervacijama.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

d) Mirovinsko osiguranje

U skladu sa zakonskim okvirom, Grupa pruža mogućnost članovima dobrovoljnih i obveznih mirovinskih fondova prijenos sredstava kad se ispune uvjeti, u mirovinsko osiguravajuće društvo prema izboru člana. Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d. je trenutno jedino mirovinsko osiguravajuće društvo u Hrvatskoj. Mirovinsko osiguravajuće društvo isplaćuje mirovine, u skladu sa Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i odredbama sklopljenog ugovora o mirovini – u okviru obveznog ili dobrovoljnoga mirovinskoga osiguranja. Mirovine se isplaćuju iz imovine za pokriće tehničkih pricuva koje izračunava imenovani ovlašteni aktuar mirovinskoga osiguravajućega društva sukladno dobroj aktuarskoj praksi i zakonu. Rukovodstvo smatra da su obračunate tehničke pricuve dostatne.

e) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi priznaju se vezano uz porezne gubitke i odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se gubitci mogu koristiti. Rukovodstvo smatra da je odgođena porezna imovina priznata od strane Banke i Grupe u cijelosti nadoknadiva.

f) Klasifikacija ugovora o najmu

Grupa je najmodavac u operativnim i finansijskim najmovima. Kada je Grupa najmodavac u ugovoru o najmu kojim se prenose svi rizici i koristi od imovine na najmoprimca, tada se ugovor klasificira kao finansijski najam. Svi ostali najmovi se klasificiraju kao operativni te se povezana imovina uključuje u nekretnine i opremu u operativnom najmu po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Kod određivanja bi li najam trebao biti klasificiran kao operativni ili finansijski, Grupa uzima u obzir zahtjeve Međunarodnoga računovodstvenog standarda 17 Najmovi.

g) Utvrđivanje kontrole

Sukladno zahtjevima MSFI 10 Konsolidirani finansijski izvještaji, Grupa na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima dužnika koji su u finansijskim problemima te nisu u mogućnosti redovno otplaćivati svoje kreditne obveze prema Grupi. Grupa je za 2017. godinu ocijenila da ne postoje dužnici koje bi trebala konsolidirati, što je konzistentno sa zaključkom za 2016. godinu.

h) Umanjenje vrijednosti podružnica

Banka je procijenila da je ulaganju u podružnicu Raiffeisen Factoring d.o.o. umanjena vrijednost zbog značajnih kreditnih gubitaka koji su ostvareni vezano za faktoring poslove s članicama Koncerna Agrokor, koji je pod izvanrednom upravom, te njegovim ekonomski povezanim dobavljačima te pada volumena faktoring poslova. Ukupno iskazano umanjenje vrijednosti iznosilo je 268 milijuna kuna u odvojenom finansijskom izvještaju Banke. Rukovodstvo smatra da su ostala ulaganja u podružnice u cijelosti nadoknadiva.

5. Izvještavanje po segmentima

Segment je zasebno prepoznatljivi dio Grupe koji se bavi ili prodajom proizvoda, odnosno davanjem usluga (poslovni segment), odnosno prodajom proizvoda i/ili davanjem usluga u određenom gospodarskom području (teritorijalni segment) i izložen je rizicima i nagradama različitima od onih kojima su izloženi drugi segmenti. Osnovne informacije o segmentima su predstavljane u odnosu na poslovne segmente Grupe. Primarni format poslovnih segmenata je temeljen na Upravi Banke i internoj strukturi izvještavanja.

Poslovni segmenti

Grupa obuhvaća sljedeće glavne poslovne segmente:

Poslovanje s pravnim osobama	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije sa pravnim osobama i poslove najma na razini Grupe;
Poslovanje sa stanovništvom	Uključuje kreditno poslovanje, depozitno poslovanje i ostale transakcije i iznose sa stanovništvom;
Riznica	Obavlja financiranje Grupe te objedinjene aktivnosti upravljanja rizicima kroz uzete zajmove, izdavanje dužničkih vrijednosnica, korištenje derivativa za potrebe upravljanja rizicima te investiranje u likvidnu imovinu kao što su kratkoročni plasmani te dužničke vrijednosnice pravnih osoba i država;
Upravljanje imovinom	Uključuje upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima na razini Grupe;
Zajedničke usluge	Uključuje aktivnosti upravljanja nekretnina i centralizirane usluge promidžbe i marketinga Grupe.

Grupa 2017. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	243	517	106	24	23	–	913
Neto prihod od naknada i provizija	161	121	15	168	4	–	469
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	214	27	70	162	19	–	492
Prihodi iz poslovanja	618	665	191	354	46	–	1.874
Troškovi iz poslovanja	(377)	(477)	(66)	(242)	(35)	(15)	(1.212)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(431)	44	–	–	1	–	(386)
Rezerviranja za obveze i troškove	10	6	–	–	–	(2)	14
Rashodi iz poslovanja	(798)	(427)	(66)	(242)	(34)	(17)	(1.584)
Dobit prije oporezivanja	(180)	238	125	112	12	(17)	290
Porez na dobit	–	–	–	–	–	(102)	(102)
Dobit/(gubitak) za godinu	(180)	238	125	112	12	(119)	188
Imovina po segmentu	8.085	9.300	12.931	624	1.178	–	32.118
Neraspoređena imovina	–	–	–	–	–	2.060	2.060
Ukupno imovina	8.085	9.300	12.931	624	1.178	2.060	34.178
Obveze po segmentu	11.354	13.368	2.917	472	1.158	224	29.493
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	4.685	4.685
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.354	13.368	2.917	472	1.158	4.909	34.178

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Upravljanje imovinom	Zajedničke usluge	Neraspoređene stavke	Ukupno
Neto prihod od kamata	304	513	123	25	23	–	988
Neto prihod od naknada i provizija	164	117	2	151	3	–	437
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	278	103	97	139	15	5	637
Prihodi iz poslovanja	746	733	222	315	41	5	2.062
Troškovi iz poslovanja	(456)	(1.121)	(43)	(220)	(35)	(2)	(1.877)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(123)	2	13	–	1	–	(107)
Rezerviranja za obveze i troškove	11	609	(3)	–	–	–	617
Rashodi iz poslovanja	(568)	(510)	(33)	(220)	(34)	(2)	(1.367)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	178	223	189	95	7	3	695
Porez na dobit	–	–	–	–	–	(160)	(160)
Dobit (gubitak) za godinu	178	223	189	95	7	(157)	535
Imovina po segmentu	8.820	9.309	13.107	601	1.181	–	33.018
Neraspoređena imovina	–	–	–	–	–	2.346	2.346
Ukupno imovina	8.820	9.309	13.107	601	1.181	2.346	35.364
Obveze po segmentu	12.867	13.341	2.432	436	1.206	192	30.474
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	4.890	4.890
Ukupno kapital, rezerve i obveze	12.867	13.341	2.432	436	1.206	5.082	35.364

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Banka 2017. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređena stavka	Ukupno
Neto prihod od kamata	233	517	106	–	856
Neto prihod od naknada i provizija	173	121	15	–	309
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	105	27	142	–	274
Prihodi iz poslovanja	511	665	263	–	1.439
Troškovi iz poslovanja	(280)	(477)	(66)	(282)	(1.105)
Gubici od umanjenja vrijednosti	83	44	–	–	127
Rezerviranja za obveze i troškove	10	6	–	(2)	14
Rashodi iz poslovanja	(187)	(427)	(66)	(284)	(964)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	324	238	197	(284)	475
Porez na dobit	–	–	–	(79)	(79)
Dobit/(gubitak) za godinu	324	238	197	(363)	396
Imovina po segmentu	7.926	9.300	12.931	–	30.157
Neraspoređena imovina	–	–	–	1.222	1.222
Ukupno imovina	7.926	9.300	12.931	1.222	31.379
Obveze po segmentu	10.412	13.368	2.917	224	26.921
Kapital i rezerve	–	–	–	4.458	4.458
Ukupno kapital, rezerve i obveze	10.412	13.368	2.917	4.682	31.379
Banka 2016. Milijuni HRK	Pravne osobe	Stanovništvo	Riznica	Neraspoređena stavka	Ukupno
Neto prihod od kamata	261	513	123	–	897
Neto prihod od naknada i provizija	178	117	2	–	297
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	86	103	169	5	363
Prihodi iz poslovanja	525	733	294	5	1.557
Troškovi iz poslovanja	(315)	(1.121)	(43)	(2)	(1.481)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(123)	2	13	–	(108)
Rezerviranja za obveze i troškove	11	609	(3)	–	617
Rashodi iz poslovanja	(427)	(510)	(33)	(2)	(972)
Dobit prije oporezivanja	98	223	261	3	585
Porez na dobit	–	–	–	(125)	(125)
Dobit/(gubitak) za godinu	98	223	261	(122)	460
Imovina po segmentu	7.692	9.309	13.107	–	30.108
Neraspoređena imovina	–	–	–	1.308	1.308
Ukupno imovina	7.692	9.309	13.107	1.308	31.416
Obveze po segmentu	11.000	13.341	2.432	193	26.966
Kapital i rezerve	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno kapital, rezerve i obveze	11.000	13.341	2.432	4.643	31.416

6. Novac i računi kod banaka

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Novac u blagajni	804	712	804	712
Instrumenti u postupku naplate	–	1	–	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	3.851	2.969	3.851	2.969
Tekući računi kod drugih banaka				
– kod matične Banke	10	4	9	3
– kod drugih banaka u Raiffeisen Bank International AG (RBI) grupi	4	5	4	5
– kod drugih banaka	78	66	78	63
	4.747	3.757	4.746	3.753
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(39)	(36)	(39)	(36)
	4.708	3.721	4.707	3.717

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za novac i račune kod banaka

Neidentificirani gubitci

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Na dan 1. siječnja	36	24	36	24
Neto trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	3	12	3	12
Na dan 31. prosinca	39	36	39	36

7. Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Obvezna pričuva u domaćoj valuti	1.757	1.695	1.757	1.695
	1.757	1.695	1.757	1.695
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(18)	(20)	(18)	(20)
	1.739	1.675	1.739	1.675

a) Kretanje gubitaka od umanjenja vrijednosti za obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke

Neidentificirani gubitci	20	25	20	25
Na dan 1. siječnja	20	25	20	25
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	(2)	(5)	(2)	(5)
Na dan 31. prosinca	18	20	18	20

HNB propisuje za banke obvezu obračuna obvezne pričuve, koja se izdvaja kao depozit kod HNB-a te odražava kroz stanja ostalih likvidnih potraživanja. Stopa obvezne pričuve na dan 31.12.2017. iznosila je 12 posto (2016.:12 posto) kunskih i deviznih depozita te uzetih zajmova.

Na dan 31.12.2017. godine postotak izdvajanja kunkog dijela obvezne pričuve kod HNB-a iznosio je 70 posto (2016.: 70 posto), dok se preostalih 30 posto održava u obliku ostalih likvidnih potraživanja. 75 posto obračunatoga deviznog dijela obvezne pričuve uključuje se u obračunati kunki dio obvezne pričuve i izdavanja u kunnama.

Obveza je banaka da najmanje 2 posto deviznog dijela obvezne pričuve za održavanje održavati prosječnim dnevnim stanjem sredstava na vlastitim deviznim eurskim računima za namiru kod HNB-a.

8. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Instrumenti koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	243	714	243	714
– obveznice stranih država, kotiraju na burzi	–	779	–	779
– trezorski zapisi Ministarstva financija	233	74	233	74
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	–	315	–	315
– vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	14	–	14	–
	490	1.882	490	1.882
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi				
Pozitivna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	29	108	34	116
Pozitivna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	4	1	4	1
	33	109	38	117
Ukalkulirana kamata	2	21	3	21
Ukupno instrumenti koji se drže radi trgovanja	526	2.017	532	2.025
Financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka				
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	272	266	–	–
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	4	22	4	22
– vrijednosnice društava, kotiraju na burzi	59	127	36	103
– trezorski zapisi Ministarstva financija	68	66	–	–
	403	481	40	125
Vlasničke vrijednosnice				
Ulaganja u investicijske fondove kojima upravljaju povezane i treće osobe	14	9	–	–
Ukalkulirana kamata	6	6	1	1
Ukupno financijska imovina određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka	425	498	41	126
	951	2.515	573	2.151

Ulaganje u trezorske zapise Ministarstva financija Republike Hrvatske u iznosu 68 milijuna kuna (2016.: 66 milijuna kuna) predstavlja garantni depozit, sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

9. Plasmani i zajmovi drugim bankama

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Zajmovi	41	235	78	286
Depoziti	862	1.111	836	1.111
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	–	8	–	8
	903	1.354	914	1.405
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(9)	(22)	(9)	(21)
	894	1.332	905	1.384

Stanja na računima kod Hrvatske narodne banke odnose se na jamstveni depozit vezan na ugovore o reotkupu (bilješka 42.).

a) Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti plasmana i zajmova drugim bankama

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2017.	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2016.
Na dan 1. siječnja	5	17	22		5	13	18	
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	–	(8)	(8)		–	4	4	
Otpisi	(5)	–	(5)		–	–	–	
Na dan 31. prosinca	–	9	9		5	17	22	

Banka Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2017.	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2016.
Na dan 1. siječnja	5	16	21		5	12	17	
Neto (otpuštanje)/trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	–	(7)	(7)		–	4	4	
Otpisi	(5)	–	(5)		–	–	–	
Na dan 31. prosinca	–	9	9		5	16	21	

10. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Dužničke vrijednosnice:				
– domaće državne obveznice, kotiraju na burzi	1.917	1.491	1.621	1.198
– obveznice banaka, kotiraju na burzi	1.135	1.040	1.135	1.040
– obveznice stranih država, kotiraju na burzi	2.198	2.150	2.198	2.150
Trezorski zapisi Ministarstva financija	608	463	588	463
Vlasničke vrijednosnice, ne kotiraju na burzi	25	21	25	21
Vlasničke vrijednosnice, kotiraju na burzi	6	8	6	8
Ukalkulirana kamata	48	44	44	41
	5.937	5.217	5.617	4.921

Obveznice stranih država odnose se na vrijednosne papiere izdane od strane Republike Njemačke, Republike Austrije, Republike Francuske, Republike Poljske, Kraljevine Nizozemske, Sjedinjenih Američkih Država, Republike Slovenije i Republike Irске.

11. Zajmovi komitentima

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Zajmovi društvima i sličnim subjektima				
– denominirani u domaćoj valuti	2.560	3.506	2.103	3.333
– denominirani u ili vezani za stranu valutu	5.709	6.238	5.761	5.336
Zajmovi stanovništvu				
– denominirani u domaćoj valuti	6.173	5.773	6.080	5.673
– denominirani ili vezani za stranu valutu	4.536	5.010	3.940	4.435
Potraživanja po finansijskom najmu, denominirana ili vezana za stranu valutu	749	633	–	–
– ukalkulirana kamata	94	137	83	119
– odgođeni prihod	(55)	(75)	(53)	(72)
	19.766	21.222	17.914	18.824
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.021)	(2.718)	(1.461)	(2.611)
	17.745	18.504	16.453	16.213

11. Zajmovi komitentima (nastavak)

a) Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova komitentima (uključujući potraživanja po finansijskom najmu):

Grupa	2017.			2016.			
	Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno
Na dan 1. siječnja	2.500	218	2.718	2.578	245	2.823	
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti	589	(14)	575	156	(27)	129	
Naplata otpisanih potraživanja	(206)	–	(206)	(43)	–	(43)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	383	(14)	369	113	(27)	86	
Neto gubitak od tečajnih razlika	(5)	–	(5)	(6)	–	(6)	
Otpisi	(1.061)	–	(1.061)	(185)	–	(185)	
Na dan 31. prosinca	1.817	204	2.021	2.500	218	2.718	

Banka	2017.			2016.			
	Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno
Na dan 1. siječnja	2.412	199	2.611	2.491	223	2.714	
Povećanje/(smanjenje) umanjenja vrijednosti	69	(4)	65	150	(24)	126	
Naplata otpisanih potraživanja	(204)	–	(204)	(39)	–	(39)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	(135)	(4)	(139)	111	(24)	87	
Neto gubitak od tečajnih razlika	(5)	–	(5)	(6)	–	(6)	
Otpisi	(1.006)	–	(1.006)	(184)	–	(184)	
Na dan 31. prosinca	1.266	195	1.461	2.412	199	2.611	

Banka je tijekom 2017. godine prodala dio portfelja neprihodujućih zajmova komitentima, s bruto vrijednošću 818,2 milijuna kn (od čega zajmovi društвima i sličnim subjektima 660,3 mil kn i zajmovi stanovniшtvu 157,9 mil kn), odnosno neto vrijednošćу 94,0 milijuna kn (od čega zajmovi društвima i sličnim subjektima 93,6 mil kn i zajmovi stanovniшtvu 0,4 mil kn). Ostvarena prodajna cijena pokazala je da je Banka bila dosta rezervirana po osnovi ovih zajmova.

11. Zajmovi komitentima (nastavak)

b) Potraživanja po finansijskom najmu

Grupa kao davatelj finansijskoga najma uglavnom u najam daje postrojenja i opremu. Najmovi se u pravilu odobravaju na period od jedne do sedam godina s prijenosom vlasništva nad iznajmljenom imovinom po isteku najma. Kamata se zaračunava tijekom razdoblja najma na temelju tržišnih kamatnih stopa. Potraživanja su osigurana imovinom koja je predmet najma. Zajmovi komitentima uključuju potraživanja po finansijskom najmu:

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Bruto vrijednost ulaganja u finansijski najam	806	680
Odgođeni prihod od naknada	(2)	(2)
Nezarađeni finansijski prihod	(55)	(45)
Neto ulaganja u finansijski najam	749	633
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(21)	(71)
Neto ulaganja u finansijski najam	728	562

Ova objava je ilustrativne prirode s obzirom da ne postoje neotkazivi najmovi.

Bruto ulaganja u finansijski najam, preostala ročnost		
Do jedne godine	298	293
Preko jedne godine do pet godina	494	376
Preko pet godina	14	11
	806	680

12. Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Dužničke vrijednosnice		
– državne obveznice, kotiraju na burzi	275	289
Ukalkulirana kamata	6	6
	281	295
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2)	(2)
	279	293

a) Kretanje u rezervacijama za umanjenje vrijednosti financijskih ulaganja koja se drže do dospijeća

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2017.	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2016.
Na dan 1. siječnja	–	2	2	2	–	2	2	2
Kretanja	–	–	–	–	–	–	–	–
Na dan 31. prosinca	–	2	2	2	–	2	2	2

13. Ulaganja u podružnice

Na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine podružnice Banke, sve osnovane u Hrvatskoj, su sljedeće:

Milijuni HRK	Djelatnost	Vlasništvo		Trošak	Umanjenje	Ulaganja u	Trošak	Umanjenje	Ulaganja u	
		2017.	2016.	stjecanja	vrijednosti	podružnice	stjecanja	vrijednosti	podružnice	
		%	%							
Ulaganja u podružnice										
Direktni udio										
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	Upravljanje mirovinskim fondovima	100	100	144	–	144	144	–	144	
Raiffeisen stambena štедionica d.d.	Stambena štrednja	100	100	56	–	56	56	–	56	
Raiffeisen Consulting d.o.o.	Finansijske i savjetodavne usluge	100	100	105	–	105	105	–	105	
Raiffeisen Leasing d.o.o.	Leasing	100	100	57	–	57	57	–	57	
Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	Mirovinsko osiguravajuće društvo	100	100	23	–	23	23	–	23	
Raiffeisen Invest d.o.o.	Upravljanje investicijskim fondovima	100	100	8	–	8	8	–	8	
Raiffeisen Factoring d.o.o.	Faktoring	100	100	270	(268)	2	15	–	15	
Indirektni udio										
Raiffeisen Bonus d.o.o.	Posredovanje u poslovima osiguranja i reosiguranja	100	100	–	–	–	–	–	–	
Ukupno		n/p	n/p	663	(268)	395	408	–	408	

Banka je u tijeku 2017. godine dokapitalizirala društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. u iznosu od 255 milijuna kuna kako bi ispunilo regulatorne zahtjeve za minimalnim kapitalom i rezervama faktoring društava.

Društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. jer zbog izloženosti prema društvima iz koncerna Agrokor i ekonomski povezanim dobavljačima ostvarilo značajan gubitak, a došlo je i do značajnoga pada volumena faktoring poslova te je Banka napravila vrijednosno usklađenje udjela u iznosu od 268 milijuna kuna.

14. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine

Grupa	2017. Milijuni HRK	Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Ulaganje u nekretnine	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2017.	886	425	77	946	113	20	2.467	
Povećanja	–	–	–	–	–	118	118	
Smanjenja	–	(32)	(3)	(297)	–	–	(332)	
Prijenos u ostalu imovinu	–	(3)	–	(12)	(14)	–	(29)	
Prijenos u upotrebu	24	34	1	48	19	(126)	–	
Na dan 31. prosinca 2017.	910	424	75	685	118	12	2.224	
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti								
Na dan 1. siječnja 2017.	249	344	74	301	3	–	971	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	15	26	1	60	3	–	105	
Smanjenja i prijenosi	–	(35)	(3)	(123)	–	–	(161)	
Na dan 31. prosinca 2017.	264	335	72	238	6	–	915	
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2017.	637	81	3	645	110	20	1.496	
Na dan 31. prosinca 2017.	646	89	3	447	112	12	1.309	

Od toga :

Milijuni HRK	2017.	2016.
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.197	1.386
Ulaganje u nekretnine	112	110
Ukupno	1.309	1.496

U tekućoj i prethodnoj godini godine nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme.

Zgrada u vlasništvu knjigovodstvene vrijednosti oko 214 milijuna kuna (2016.: 218 milijuna kuna) založena je kao jamstvo za uzete zajmove Grupe (Bilješka 22).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke zemljište i građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 53 milijuna kn (2016.: 55 milijuna kn).

14. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine (nastavak)

Grupa	2016. Milijuni HRK	Zemljišta i građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina dana u operativni najam	Ulaganje u nekretnine	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2016.	883	441	79	1.026	32	5	2.466	
Povećanja	–	–	–	–	–	361	361	
Smanjenja	(6)	(55)	(3)	(291)	–	–	(355)	
Prijenos u ostalu imovinu	(1)	–	–	–	(4)	–	(5)	
Prijenos u upotrebu	10	39	1	211	85	(346)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	886	425	77	946	113	20	2.467	
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti								
Na dan 1. siječnja 2016.	241	374	76	293	–	–	984	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	14	23	1	111	3	–	152	
Smanjenja i prijenosi	(6)	(53)	(3)	(103)	–	–	(165)	
Na dan 31. prosinca 2016.	249	344	74	301	3	–	971	
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2016.	642	67	3	733	32	5	1.482	
Na dan 31. prosinca 2016.	637	81	3	645	110	20	1.496	

14. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine (nastavak)

Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu

Poslovni najam Grupe odnosi se uglavnom na postrojenja i opremu. Uobičajeno razdoblje trajanja najma je od dvije do dvadeset godina. Buduća minimalna plaćanja po poslovnom najmu (ilustrativna objava s obzirom da ne postoje neraskidivi najmovi) na dan 31. prosinca 2017. godine bila su kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.
Do jedne godine	79	127
Preko jedne do pet godina	136	236
Preko pet godina	2	5
	217	368

Banka 2017. Milijuni HRK	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	508	405	74	19	1.006
Povećanja	—	—	—	49	49
Smanjenja	—	(32)	—	—	(32)
Prijenos na nematerijalnu imovinu	—	(3)	—	—	(3)
Prijenos u upotrebu	24	32	1	(57)	—
Na dan 31. prosinca 2017.	532	402	75	11	1.020
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	123	334	71	—	528
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	24	1	—	34
Prijenos na nematerijalnu imovinu	—	(2)	—	—	(2)
Smanjenja	—	(32)	—	—	(32)
Na dan 31. prosinca 2017.	132	324	72	—	528
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	385	71	3	19	478
Na dan 31. prosinca 2017.	400	78	3	11	492

Imovina u pripremi odnosi se na opremu u iznosu od 10 milijuna kuna (2016.: 17 milijuna kuna) te uredski namještaj 1 milijun kuna (2016.: -). Dodatno u 2016 godini 2 milijuna kuna se odnosi za građevinske objekte (2017.: -).

U tekućoj godini nije bilo kapitaliziranih troškova nabave nekretnina postrojenja i opreme (2016.: -).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, iskazanih unutar stavke građevinski objekti, koja se ne amortizira iznosila je 28 milijuna kn (2016.: 28 milijuna kn).

14. Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Građevinski objekti	Oprema	Uredski namještaj	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	505	415	73	5	998
Povećanja	–	–	–	55	55
Smanjenja	–	(47)	–	–	(47)
Prijenos u upotrebu	3	37	1	(41)	–
Na dan 31. prosinca 2016.	508	405	74	19	1.006
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2016.	114	356	70	–	540
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	21	1	–	31
Smanjenja	–	(43)	–	–	(43)
Na dan 31. prosinca 2016.	123	334	71	–	528
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	391	59	3	5	458
Na dan 31. prosinca 2016.	385	71	3	19	478

15. Nematerijalna imovina

Grupa	2017. Milijuni HRK	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2017.	27	203	619	12	861	
Povećanja	–	–	–	45	45	
Smanjenja	–	–	(17)	–	(17)	
Prijenos iz materijalne imovine	–	–	3	–	3	
Prijenos u upotrebu	–	8	43	(51)	–	
Na dan 31. prosinca 2017.	27	211	648	6	892	
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2017.	–	146	475	–	621	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	–	9	33	–	42	
Prijenos iz materijalne imovine	–	–	2	–	2	
Smanjenje	–	–	(12)	–	(12)	
Na dan 31. prosinca 2017.	–	155	498	–	653	
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2017.	27	57	144	12	240	
Na dan 31. prosinca 2017.	27	56	150	6	239	

Imovina u pripremi većinom se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 6 milijuna kuna (2016.: 11 milijuna kuna), te ulaganje na tuđoj imovini u iznosu od 1 milijun kuna 2016. godine (2017.: –)

Grupa	2017. Milijuni HRK	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	196	580	9	785	
Povećanja	27	–	–	58	85	
Smanjenja	–	(2)	(7)	–	(9)	
Prijenos u upotrebu	–	9	46	(55)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	27	203	619	12	861	
Akumulirana amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	138	452	–	590	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	–	9	30	–	39	
Smanjenje	–	(1)	(7)	–	(8)	
Na dan 31. prosinca 2016.	–	146	475	–	621	
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 1. siječnja 2016.	–	58	128	9	195	
Na dan 31. prosinca 2016.	27	57	144	12	240	

15. Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka	Milijuni HRK	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	193	572	10	775	
Povećanja	–	–	41	41	
Prijenos iz materijalne imovine	–	3	–	3	
Smanjenja	–	(17)	–	(17)	
Prijenos u upotrebu	7	39	(46)	–	
Na dan 31. prosinca 2017.	200	597	5	802	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2017.	137	432	–	569	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	31	–	40	
Prijenos iz materijalne imovine	–	2	–	2	
Smanjenja	–	(13)	–	(13)	
Na dan 31. prosinca 2017.	146	452	–	598	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2017.	56	140	10	206	
Na dan 31. prosinca 2017.	54	145	5	204	

Imovina u pripremi se odnosi na software u procesu instaliranja u iznosu od 5 milijuna kuna (2016.: 10 milijuna kuna).

Banka	Milijuni HRK	Ulaganja na tuđoj imovini	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	185	533	8	726	
Povećanja	–	–	55	55	
Smanjenja	–	(6)	–	(6)	
Prijenos u upotrebu	8	45	(53)	–	
Na dan 31. prosinca 2016.	193	572	10	775	
Akumulirana amortizacija					
Na dan 1. siječnja 2016.	128	410	–	538	
Trošak za godinu (Bilješka 32)	9	28	–	37	
Smanjenja	–	(6)	–	(6)	
Na dan 31. prosinca 2016.	137	432	–	569	
Knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 1. siječnja 2016.	57	123	8	188	
Na dan 31. prosinca 2016.	56	140	10	206	

16. Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Grupa Milijuni HRK	Imovina		Obveze		Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka		Neto dobit /(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	(2)	(2)	–	1	–	–
Odgodeni rashodi od naknada i provizija	–	–	(2)	(3)	1	(1)	–	–
Preneseni porezni gubitci	–	33	–	–	(33)	(102)	–	–
Odgodeni prihodi od naknada i provizija	11	15	–	–	(4)	(5)	–	–
Priznavanje odgođene porezne imovine na razini Grupe	48	–	–	–	48	–	–	–
Nerealizirani gubitci od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	27	–	–	(10)	(22)	–	–
Ostala rezerviranja	21	26	–	–	(5)	1	–	–
Odgodeni porezna imovina/(obveze)	97	101	(4)	(5)	(3)	(128)	–	–
Nerealizirana gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju	(7)	(10)	–	–	–	–	3	7
Prijeboj	(4)	(5)	4	5	–	–	–	–
Neto odgođena porezna imovina	86	86	–	–	(3)	(128)	3	7

16. Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Kretanja privremenih razlika i dijelova odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obveza prikazane su kako slijedi:

Banka	Neto prihod/(trošak) u računu dobiti i gubitka								Neto dobit /(gubitak) u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	
	Imovina		Obveze		2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
	Milijuni HRK	2017.	2016.	2017.	2016.					
Odgođeni rashodi od naknada i provizija	–	–	(1)	(1)					–	–
Odgođeni prihodi od naknada i provizija	10	13	–	–			(3)	(6)	–	–
Nerealizirani gubitci od finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	16	26	–	–			(10)	(20)	–	–
Vrijednosno usklađenje ulaganja u podružnicu	48	–	–	–			48		–	–
Preneseni porezni gubitci	–	33	–	–			(33)	(101)	–	–
Ostala rezerviranja	17	19	–	–			(2)	2	–	–
Odgođena porezna imovina/(obveze)	91	91	(1)	(1)					(125)	–
Nerealizirana dobit/(gubitak) od finansijske imovine raspoložive za prodaju	(6)	(7)	–	–			–	–	1	7
Prijeboj	(1)	(1)	1	1			–	–	–	–
Neto odgođena porezna imovina	84	83	–	–					(125)	1
										7

Odgođena porezna imovina za vrijednosno usklađenje ulaganja u podružnicu odnosi se na ulaganje u povezano društvo Raiffeisen Factoring d.o.o. za koji je Banka napravila vrijednosno usklađenje te za taj iznos formirala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 48 milijuna kn.

17. Ostala imovina

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Obračunate naknade i provizije	31	33	16	19
Odgodeni rashodi od naknada i provizija	1	6	1	1
Zalihe i imovina preuzeta u zamjenu za nenaplaćena potraživanja	96	101	72	58
Predujmovi	54	62	56	62
Potraživanja po kreditnim i debitnim karticama	47	49	47	49
Potraživanja po operativnom najmu	9	11	–	–
Potraživanja za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	3	5	–	–
Potraživanja za prodane vrijednosne papire	–	1	–	1
Potraživanja po kupoprodaji kunske gotovine	16	4	16	4
Ostalo	79	68	38	34
	336	340	246	228
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(45)	(55)	(36)	(49)
	291	285	210	179

Kretanja u rezervaciji za umanjenja vrijednosti

Grupa Milijuni HRK	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2017. Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	2016.
Na dan 1. siječnja	55	–	55	71	1	72	
Rezerviranja kreirana tijekom godine	27	–	27	28	–	28	
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(3)	–	(3)	(17)	(1)	(18)	
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	24	–	24	11	(1)	10	
Otpisi	(34)	–	(34)	(27)	–	(27)	
Na dan 31. prosinca	45	–	45	55	–	55	

17. Ostala imovina (nastavak)

Krećanja u rezervaciji za umanjenja vrijednosti

Banka Milijuni HRK	2017.			2016.		
	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno	Identificirani gubitci	Neidentificirani gubitci	Ukupno
Na dan 1. siječnja	49	–	49	65	1	66
Rezerviranja kreirana tijekom godine	21	–	21	28	–	28
Rezerviranja ukinuta tijekom godine	(3)	–	(3)	(17)	(1)	(18)
Neto trošak/(otpuštanje) u računu dobiti i gubitka (Bilješka 33)	18	–	18	11	(1)	10
Otpisi	(31)	–	(31)	(27)	–	(27)
Na dan 31. prosinca	36	–	36	49	–	49

18. Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitaka

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Negativna fer vrijednost OTC derivativnih instrumenata	42	89	44	89
Negativna fer vrijednost OTC spot kupoprodaja	11	1	11	1
Zaštita fer vrijednosti	4	6	4	6
Ukalkulirana kamata	2	1	2	1
	59	97	61	97

19. Depoziti banaka

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Tekući računi i depoziti po viđenju				
– od matične Banke	57	27	57	27
– od banaka u RBI grupi osim matične Banke	8	7	45	16
– od drugih banaka	242	212	242	212
Oročeni depoziti				
– od matične Banke	263	–	263	–
– od drugih banaka u RBI grupi	–	–	–	70
– od drugih banaka	486	195	486	195
	1.056	441	1.093	520

20. Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Tekući računi i depoziti po viđenju	8.973	8.448	9.247	8.646
Oročeni depoziti	571	1.435	564	1.435
Ukalkulirana kamata	5	8	6	9
	9.549	9.891	9.817	10.090

21. Depoziti stanovništva

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Tekući računi i depoziti po viđenju	5.989	4.589	5.989	4.589
Oročeni depoziti	8.209	9.616	7.181	8.558
Ukalkulirana kamata	33	48	33	48
	14.231	14.253	13.203	13.195

22. Uzeti zajmovi

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Od matične Banke	811	662	27	39
Od banaka u RBI grupi osim matične Banke	–	604	–	–
Od drugih banaka	889	1.396	456	469
Od HBOR-a	866	976	751	901
Od društava i ostalih finansijski institucija	–	347	–	347
Ukalkulirana kamata	7	9	5	6
Umanjeno za odgođeni trošak	(1)	(2)	(2)	(3)
	2.572	3.992	1.237	1.759

U 2017. godini izmijenjen je način prikaza uzetih zajmova te su zajmovi od Hrvatske banke za obnovu i razvoj prikazani kao zasebna kategorija (isti prikaz i za 2016. godinu).

Kretanja uzetih zajmova

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Na dan 1. siječnja	3.992	4.251	1.759	1.802
Nova zaduženja	3.457	9.578	2.682	8.270
Opplata uzetih zajmova	(4.846)	(9.803)	(3.198)	(8.302)
Tečajne razlike	(31)	(34)	(6)	(11)
Na dan 31. prosinca	2.572	3.992	1.237	1.759

Uzeti zajmovi od društava i ostalih finansijskih institucija odnose se na ugovore o reotkupu.

23. Rezervacije za obveze i troškove

Grupa		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubitci	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubitci	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2017.	187	23	80	3	9	66	6
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(16)	(7)	(3)	–	–	–	(6)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	2	–	–	–	–	2	–
(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka	(14)	(7)	(3)	–	–	2	(6)
Na dan 31. prosinca 2017.	173	16	77	3	9	68	–
Grupa		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubitci	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubitci	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2016.	804	43	75	2	8	59	617
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(631)	(20)	–	–	–	–	(611)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	14	–	5	1	1	7	–
(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka	(617)	(20)	5	1	1	7	(611)
Na dan 31. prosinca 2016.	187	23	80	3	9	66	6

23. Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

U rujnu 2015. godine stupile su na snagu izmjene propisa (Zakon o potrošačkom kreditiranju i Zakon o kreditnim institucijama) kojim se korisnicima kredita vezanim uz švicarski franak omogućava konverzija kredita iz franka u euro. Propisana konverzija je obveza Banke, a u postupku provedbe konverzije Banka ostvaruje trošak konverzije s osnova umanjenja glavnice i plaćene kamate na konvertiranim kreditima. Stoga je Banka u 2015. godini formirala rezerviranja za konverziju u iznosu od 617 milijuna kuna koji se odnose na 5176 kredita za koje je postojala obveza za ponudu konverzije. Tijekom 2016. godine proveden je postupak konverzije za 4857 kredita, a Banka je ukinula 611 milijuna kuna rezerviranja za obveze koje su se odnosile na konvertirane kredite. Preostalih 6 milijuna kuna rezerviranja za obveze konverzije odnosilo se na 66 kredita kod kojih do kraja 2016. godine nije bila provedena konverzija niti su klijenti odbili konverziju. U 2017. godini Banka je provela konverziju 51 kredita. U slijedećem razdoblju može se pojaviti zahtjev klijenata za preostalih 15 kredita za koje na kraju 2017. godine još nisu iskoristili niti odbili konverziju. U tom slučaju Banka će sukladno propisima provesti postupak konverzije i ostvariti trošak konverzije. Budući da je vjerojatnost za nastanak dodatnoga troška konverzije zanemariva, Banka je u 2017. godini ukinula preostalih 6 milijuna kuna rezerviranja za obveze konverzije.

Banka		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubitci	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubitci	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2017.	176	23	80	3	7	57	6
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(16)	(7)	(3)	–	–	–	(6)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	2	–	–	–	–	2	–
(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka	(14)	(7)	(3)	–	–	2	(6)
Na dan 31. prosinca 2017.	162	16	77	3	7	59	–
Banka		Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Identificirani gubitci	Izvanbilančne preuzete i potencijalne obveze Neidentificirani gubitci	Rezerviranja za mirovinsko osiguranje	Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za konverziju CHF
Milijuni HRK	Ukupno						
Na dan 1. siječnja 2016.	793	43	75	2	6	50	617
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(631)	(20)	–	–	–	–	(611)
Rezerviranja kreirana tijekom godine	14	–	5	1	1	7	–
(Otpuštanje)/ trošak priznati u računu dobiti i gubitka	(617)	(20)	5	1	1	7	(611)
Na dan 31. prosinca 2016.	176	23	80	3	7	57	6

24. Ostale obveze

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje	437	403	–	–
Obveze po kreditnim i debitnim karticama	120	101	120	101
Obveze prema zaposlenicima	59	60	51	51
Obveze prema dobavljačima	85	73	79	67
Unaprijed naplaćeni prihodi od naknada i provizija	19	17	7	7
Obveze za preplate po zajmovima	34	45	23	33
Kupoprodaja kunske gotovine	6	4	6	4
Obveze za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	3	5	–	–
Ostale obveze	188	68	151	29
	951	776	437	292

Tehničke pričuve za mirovinsko osiguranje obračunao je ovlašteni aktuar Grupe, u skladu s metodom koju propisuje Zakon o mirovinskim osiguravajućim društima i uplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Rukovodstvo vjeruje da je sadašnja razina tehničkih pričuva dostašna za ispunjenje obveza po ugovorima o mirovini zaključenim do 31. prosinca 2017. godine.

25. Podređene obveze

Banka je 31. siječnja 2014. godine s RBI-jem potpisala ugovor o podređenim zajmovima na iznos 60 milijuna eura i 26. svibnja 2015. na iznos od 50 milijuna eura. Sredstva podređenoga zajma iskorištena su za povećanje regulatornog kapitala Banke. Podređeni zajmovi imaju rok dospijeća do 20. veljače 2021. godine i 28. svibnja 2022. godine. Ugovorena kamatna stopa je tromjesečni EURIBOR uvećan za kamatnu maržu i 6,75 posto fiksno.

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Kredit	826	831	826	831
Obračunata kamata	6	6	6	6
	832	837	832	837

26. Prihod od kamata

a) Analiza po proizvodima

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Derivativni finansijski instrumenti	3	5	6	8
Ostala finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	41	58	28	45
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	38	50	31	36
Plasmani bankama	2	3	4	5
Zajmovi društvima i sličnim subjektima	336	410	296	331
Zajmovi stanovništvu	702	763	661	723
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	17	16	–	–
	1.139	1.305	1.026	1.148

b) Analiza po izvoru

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Društva	323	396	280	241
Stanovništvo	702	763	661	723
Država i javni sektor	108	139	77	169
Banke i ostale finansijske institucije	6	7	8	15
	1.139	1.305	1.026	1.148

Kamatni prihod po plasmanima HBOR-u je u 2017. godini prikazan unutar segmenta država i javni sektor (prethodno iskazano unutar segmenta banke i ostale finansijske institucije) te je shodno tome prepravljena i 2016. godina.

27. Rashod od kamata

a) Analiza po proizvodima

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Derivativni finansijski instrumenti	18	21	18	21
Derivativni finansijski instrumenti za računovodstvo zaštite fer vrijednosti	2	2	2	2
Depoziti banaka	7	7	7	7
Depoziti od društava i ostalih sličnih subjekata	14	27	15	28
Depoziti stanovništva	80	141	54	111
Uzeti zajmovi	51	64	20	27
Podređene obveze	54	55	54	55
	226	317	170	251

27. Rashod od kamata (nastavak)

b) Analiza po primatelju

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Društva	14	26	14	27
Stanovništvo	80	141	54	111
Država i javni sektor	17	1	17	24
Banke i ostale finansijske institucije	115	149	85	89
	226	317	170	251

Rashodi od kamata na uzete kredite od HBOR-a prikazani su u segmentu država i javni sektor (prethodno iskazano u segmentu banke i ostale finansijske institucije) te je shodno tome prerađena i 2016. godina.

28. Prihod od naknada i provizija

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Domaći platni promet	103	102	104	102
Upravljačke, skrbničke i konzultantske naknade	196	173	34	22
Kreditne kartice	291	215	291	215
Devizni platni promet	63	69	63	69
Djelomično prefakturirani troškovi osiguranja kredita (bilješka 29)	21	19	21	19
Garancije i akreditivi	30	32	30	32
Naknade za vođenje računa i zajmova	40	43	39	38
Ostali prihodi od naknada i provizija	50	41	47	46
	794	694	629	543

29. Rashod od naknada i provizija

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Rashodi po kreditnim karticama	251	176	251	176
Domaći platni promet	21	22	21	22
Troškovi osiguranja kredita koji se djelomično prefakturiraju klijentima (bilješka 28)	31	29	31	29
Ostali rashodi od naknada i provizija	22	30	17	19
	325	257	320	246

Banka na temelju ugovora o osiguranju kredita plaća osiguravajućim društvima premiju koja se djelomično prefakturirava klijentima Banke.

30. Neto dobit/(gubitak) od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Dobitci umanjeni za gubitke od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja				
Dužničke vrijednosnice	(8)	7	(8)	7
Vlasničke vrijednosnice	–	(1)	–	(1)
Derivativni finansijski instrumenti	(79)	87	(81)	90
	(87)	93	(89)	96
Dobitci umanjeni za gubitke od finansijske imovine početno priznate po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Realizirana dobit/(gubitak) od prodaje:				
– dužničkih vrijednosnica	–	15	(1)	13
– trezorskih zapisa	–	1	–	–
Nerealizirani dobitak/(gubitak) od:				
– dužničkih vrijednosnica	8	13	1	–
– vlasničkih vrijednosnica	(2)	–	–	–
	6	29	–	13
Neto dobit od finansijske imovine raspoložive za prodaju	25	99	14	94
Dobitci umanjeni za gubitke od trgovanja stranim valutama	107	103	109	104
Dobit umanjen za gubitke koji proizlaze od revalorizacije monetarne imovine i obvezu, a koji nisu trgovanje vrijednosnicama				
– neto dobit od tečajnih razlika na imovinu i obveze u stranoj valuti	238	126	187	70
– neto gubitak od tečajnih razlika na imovinu i obveze sa valutnom klauzulom	(97)	(135)	(48)	(107)
Ukupno tečajne razlike	141	(9)	139	(37)
	192	315	173	270

Neto (gubitak)/dabit od derivativnih instrumenata uključuje neto gubitak od trgovanja kamatnim swap ugovorima, ročnicama, terminskim ugovorima i ugovorima s terminskim kamatnim stopama.

31. Ostali prihodi iz poslovanja

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Prihod od najma iz operativnoga najma	95	156	–	–
Prihodi od ugovora o uslugama i ugovora o izgradnji	1	1	–	–
Premijski prihod ugovora o mirovinskom osiguranju	151	122	–	–
Prihod od dividende od ulaganja u podružnice	–	–	72	72
Ostali prihodi	53	43	29	21
	300	322	101	93

32. Troškovi iz poslovanja

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Troškovi osoblja	430	420	369	359
Rashodi s osnove isplata ugovora o mirovini	130	119	–	–
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	105	152	34	31
IT troškovi	83	92	77	85
Povećanje tehničkih pričuva mirovinskog osiguranja	38	28	–	–
Troškovi uredskog prostora	70	72	80	81
Odvjetnički, konzultantski i troškovi revizije	66	57	58	51
Troškovi osiguranja štednih uloga	40	43	37	39
Amortizacija nematerijalne imovine	42	39	40	37
Troškovi komunikacije	33	36	29	31
Troškovi oglašavanja, marketinga i odnosa s javnošću	34	30	29	25
Troškovi sanacijskog fonda	21	20	21	20
Trošak usluga (REGOS,HANFA)	26	25	–	–
Gubitak od prodaje imovine u operativnom najmu	3	4	–	–
Troškovi konverzije kredita	8	655	8	655
Ulaganje u povezano društvo	–	–	268	–
Ostali administrativni troškovi	83	85	55	67
	1.212	1.877	1.105	1.481

Troškovi osoblja Grupe uključuju 68 milijuna kuna (2016.: 68 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa je imala 2.261 zaposlenika (2016.: 2.309 zaposlenika).

Troškovi osoblja Banke uključuju 58 milijuna kuna (2016.: 59 milijuna kuna) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih u obvezni mirovinski fond. Doprinosi se izračunavaju kao postotak bruto plaća zaposlenika. Na dan 31. prosinca 2017. godine Banka je imala 2.011 zaposlenika (2016.: 2.052 zaposlenika).

33. Gubitci od umanjenja vrijednosti

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Novac i računi kod banaka (Bilješka 6)	3	12	3	12
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke (Bilješka 7)	(2)	(5)	(2)	(5)
Plasmani i zajmovi drugim bankama (Bilješka 9)	(8)	4	(7)	4
Zajmovi komitentima (Bilješka 11)	369	86	(139)	87
Ostala imovina (Bilješka 17)	24	10	18	10
	386	107	(127)	108
Od toga:				
Identificirani gubitci	407	124	(117)	122
Neidentificirani gubitci	(21)	(17)	(10)	(14)

34. Porez na dobit

Milijuni HRK	Bilješka	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Priznato u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti					
– Porezni trošak tekuće godine		(99)	(32)	(79)	–
– Odgođeni porezni trošak	16	(3)	(128)	–	(125)
Porez na dobit		(102)	(160)	(79)	(125)
Usklađenje poreza na dobit po 18 %					
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		290	695	475	585
Porez na dobit po stopi 18%		(52)	(139)	(86)	(117)
Usklađenje poreza na dobit od prethodnih godina priznato u tekućoj godini		(3)	(3)	(3)	(3)
Porezno nepriznati troškovi		(100)	(17)	(5)	(15)
Porezne olakšice i porezno izuzeti prihodi		8	9	15	20
Priznavanje prethodno nepriznate porezne imovine na razini Grupe		45	–	–	–
Efekti promjene zakonske porezne stope (sa 20% na 18%)		–	(10)	–	(10)
Porez na dobit		(102)	(160)	(79)	(125)
Efektivna stopa poreza na dobit		35,17%	23,02%	16,63%	21,37%

34. Porez na dobit (nastavak)

Odgodena porezna imovina

U tijeku 2017. godine Banka je iskoristila porezni gubitak od prethodne godine. (2016.: 183 milijuna kuna) poreznog gubitka dok su podružnice imale 7 milijuna kuna poreznog gubitka (2016.: 28 milijuna kn). Te porezne gubitke može, u svrhu smanjenja oporezive dobiti u razdoblju od narednih pet godina, iskoristiti isključivo ono društvo u kojem je gubitak nastao. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti su sljedeći:

Grupa	Bruto porezni gubitak	Porezna olakšica	Bruto porezni gubitak	Porezna olakšica
Milijuni HRK	2017.	2017.	2016.	2016.
31. prosinca 2017.	–	–	25	5
31. prosinca 2018.	1	–	2	–
31. prosinca 2019.	–	–	–	–
31. prosinca 2020.	–	–	184	33
31. prosinca 2021.	–	–	–	–
31. prosinca 2022.	6	–	–	–
	7	–	211	38

Banka	Bruto porezni gubitak	Porezna olakšica
Milijuni HRK	2016.	2016.
31. prosinca 2019.	–	–
31. prosinca 2020.	183	33
	183	33

Do predaje Porezne bilance 30. travnja 2017. godine Banka je obvezna u poreznu bilancu uključiti sve naknadne događaje koji se odnose na proteklu godinu pa je u tekućoj 2017. godini preneseni porezni gubitak usklađen i iznosi 168 milijuna kn, a iskoristjen je u tijeku 2017. godine.

35. Dionički kapital

Grupa i Banka	2017.	2016.
Milijuni HRK	Ukupno redovne dionice	Ukupno dionice
Dionički kapital	3.621	3.621
Nominalna vrijednost po dionici	HRK 1.000	HRK 1.000
Broj dionica	3.621.432	3.621.432

Matična Banka Grupe je Raiffeisen Bank International AG, banka utemeljena u Austriji.

Grupa i Banka	2017.	2016.
Milijuni HRK	Redovne dionice %	Redovne dionice %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	100	100
	100	100

36. Ostale rezerve

Premija na emitirane dionice

Premija na emitirane dionice predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa prilikom izdanja dioničkoga kapitala.

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva predstavlja akumulirane transfere zadržane dobiti u skladu s hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima koji zahtjeva formiranje zakonske rezerve alocirajući 5 posto neto dobiti Banke za godinu u zakonske rezerve koje se ne distribuiraju (uključujući premiju na emitirane dionice), sve dok rezerva ne dosegne 5 posto dioničkoga kapitala Banke. Zakonska rezerva se može koristiti za pokriće gubitaka prethodnih godina ukoliko gubici nisu pokriveni tekućom dobiti za godinu, ili ukoliko nisu raspoložive ostale rezerve.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odgođenoga poreza.

37. Predložena dividenda

Obveze za dividendu se ne priznaju sve dok nisu izglasane na Godišnjoj skupštini dioničara.

Na Godišnjoj skupštini održanoj 4. svibnja 2017. godine predložena je isplata dividende od 106,37 kuna po običnoj dionici u iznosu od 385 milijuna kuna i isplaćena u svibnju 2017. godine.

Očekuje se da će isplata dividende u iznosu od 396 milijuna kuna (109,24 kn po dionici) biti utvrđena na Nadzornom odboru i potvrđena na Skupštini krajem travnja 2018. godine.

Tijekom 2017. godine podružnice Banke izglasale su plaćanje dividende u iznosu od 72 milijuna kuna iz zadržane dobiti (2016. godine: 72 milijuna kuna).

Banka u 2018. godini očekuje isplatu dividende od podružnica Banke u iznosu od 71 milijun kuna.

38. Nekontrolirajući interes

Milijuni HRK	Grupa 2016.
Na dan 1. siječnja	68
Udio u zadržanoj dobiti tekuće godine	–
Isplata dividende	–
Stjecanje preostalog udjela u društvu Raiffeisen Leasing	(68)
Na dan 31. prosinca	–

39. Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnoga društva

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit tekućega razdoblja namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Obzirom da nema utjecaja opcija, konvertibilnih obveznica ili sličnih utjecaja, ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten za izračun smanjene zarade po dionici bio je isti kao i onaj korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici. Također, s obzirom da nema povlaštenih dionica pa samim time niti dividende na povlaštenе dionice, raspoloživa dobit jednaka je dobiti za godinu nakon poreza namijenjenim dioničarima Banke.

	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine namijenjena dioničarima matičnog društva, umanjena za dividende od povlaštenih dionica (milijuni HRK)	188	535	396	460
Ponderirani prosječni broj redovnih dionica na kraju godine	3.621.432	3.621.432	3.621.432	3.621.432
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva u kn	51,80	147,44	109,24	127,08

40. Novac i novčani ekvivalenti

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Novac u blagajni	6	804	712	804	712
Instrumenti u postupku naplate	6	–	1	–	1
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	3.851	2.969	3.851	2.969
Tekući računi kod drugih banaka	6	92	75	91	71
Plasmani i zajmovi drugim bankama sa originalnim rokom dospijeća do tri mjeseca		830	1.262	830	1.262
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(48)	(51)	(48)	(51)
		5.529	4.968	5.528	4.964

41. Koncentracija imovine i obveza

Imovina Grupe i Banke značajno je koncentrirana na iznose prema Republici Hrvatskoj i to:

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Žiro račun kod Hrvatske narodne banke	6	3.851	2.969	3.851	2.969
Depoziti kod Hrvatske narodne banke	9	–	8	–	8
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.757	1.695	1.757	1.695
Državne obveznice, izravna izloženost	8, 10, 12	2.739	2.804	1.886	1.944
Trezorski zapisi Ministarstva financija	8, 10, 12	909	603	821	537
Zajmovi komitentima	11	562	865	489	752
Rezervacija za neidentificirano umanjenje vrijednosti		(62)	(67)	(61)	(64)
Uzeti krediti		(913)	(1.078)	(913)	(1.078)
Depoziti Republike Hrvatske		(41)	(80)	(41)	(80)
		8.802	7.719	7.789	6.683

Banka je u 2017. godini u uzete kredite uključila i obveze prema HBOR-u te je sukladno navedenom reklassificiran i prikaz za 2016. godinu.

Dodatno, Banka ima neizravnu izloženost prema Republici Hrvatskoj po osnovi zajmova javnim fondovima i izvanbilančnoj izloženosti, kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Zajmovi komitentima za koje garantira država	289	523	216	410
Garancije, akreditivi i neiskorišteni okvirni krediti	8	8	8	8
	297	531	224	418

Ukupna neto izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj predstavlja 22 posto od ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Grupe (2016.: 19 posto) i 20 posto ukupne imovine i vanbilančnih stavaka Banke (2016.: 18 posto).

42. Ugovori o reotkupu i ponovnoj prodaji

Grupa prikuplja sredstva prodajom finansijskih instrumenta prema ugovoru kojim se povrat sredstava obavlja na način da se instrumenti otkupljuju na ugovorenim budućim datim po istoj cijeni uvećanoj za kamate po unaprijed određenoj stopi.

Ugovori o reotkupu se obično koriste kao sredstvo kratkoročnoga financiranja kamatnosne imovine, ovisno o prevladavajućim kamatnim stopama. Prodani finansijski instrumenti se nastavljaju priznavati, a primici od prodaje prikazuju se kao obveza za kamatnosni uzeti zajam. Na kraju godine imovina prodana prema ugovorima o reotkupu bila je kako slijedi:

Grupa i Banka Milijuni HRK	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost obveze	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
2017.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	175	160	veljača 2010. studeni 2022.	160
2016.				
Vrijednosnice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	248	241	veljača–svibanj 2017. veljača 2020.	246
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	322	309	siječanj–ožujak 2017. veljača 2020.	314

Uzeti krediti od Europske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 202 milijuna kuna (2016.: 249 milijuna kuna) osigurani su vrijednosnim papirima u iznosu 249 milijuna kuna (2016. 318 milijuna kuna):

Grupa također kupuje finansijske instrumente pod uvjetom da ih na ugovoreni budući datum ponovno proda ("ugovor o ponovnoj prodaji"). Prodavatelj se obvezuje da će kupiti iste ili slične instrumente na ugovoreni budući datum. Ponovna prodaja se ugovara kao instrument financiranja komitenata i evidentira se kao zajmovi komitentima; kupljeni finansijski instrument nije priznat. Na kraju godine imovina kupljena prema ugovorima o ponovnoj prodaji bila je kako slijedi:

Grupa i Banka Milijuni HRK	Fer vrijednost vrijednosnice	Knjigovodstvena vrijednost imovine	Datum reotkupa	Cijena reotkupa
Zajmovi komitentima				
2017.	86	75	siječanj – ožujak 2018.	75
2016.	208	184	siječanj – svibanj 2017.	185

43. Ugovorne i potencijalne obveze

Ukupni iznosi preostalih garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova na dan 31. prosinca iznosili su:

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Garancije	2.439	2.897	2.444	2.904
Akreditivi	108	58	108	58
Neiskorišteni okvirni zajmovi	5.465	5.254	5.232	5.120
	8.012	8.209	7.784	8.082

Na dan 31. prosinca 2017. godine Banka je priznala rezervacije za identificirane i neidentificirane gubitke proizašle iz garancija, akreditiva i neiskorištenih okvirnih zajmova u iznosu od 93 milijuna kuna (2016. godine: 103 milijuna kuna), uključene unutar rezerviranja za obveze i troškove (Bilješka 23).

Grupa kao najmoprimac

Grupa unajmljuje određene poslovne prostore i drugu imovinu prema ugovorima o operativnom najmu. Otplate najma su originalno denominirane u CHF. Sukladno MRS-u 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje", takve obveze trebaju se računovodstveno priznati kao ugrađeni derivati. Budući da tržišne stope za termske ugovore u CHF za razdoblje duže od šest mjeseci trenutno nisu lako dostupne u Hrvatskoj, Grupa nije u mogućnosti izračunati fer vrijednost ugrađene opcije. U skladu s time, dobitci ili gubitci će se priznati u računu dobiti i gubitka po otplati rate najma.

44. Imovina i obveze koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba

Grupa pruža usluge koje se obavljaju u ime i za račun trećih osoba te usluge skrbi društвima, bankama i stanovništvu, investicijskim i mirovinskim fondovima (nečlanice Grupe) na način da drži i upravlja imovinom ili ulaze primljena sredstva u različite finansijske instrumente prema uputama komitenata. Za navedene usluge Grupa ostvaruje prihod od naknada. Imovina trećih osoba nije imovina Grupe te nije priznata u konsolidiranoj bilanci. Grupa nije izložena nikakvom kreditnom riziku koji proizlazi iz ovih plasmana, budući da ne garantira za ova ulaganja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupna imovina pod skrbniшtvom Grupe u ime komitenata iznosila je 5.201 milijuna kuna (2016. godine: 6.100 milijuna kuna).

Nadalje, na dan 31. prosinca 2017. godine ukupna imovina investicijskih i mirovinskih fondova kojim upravlja Grupa iznosila je 31.310 milijuna kuna (2016. godine: 27.464 milijuna kuna).

Tijekom 2017. godine Grupa je ostvarila prihod u iznosu od 172 milijuna kuna (2016.: 161 milijun kuna) provizija za usluge skrbniшva pružene društвima, bankama i stanovništvu te za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima. Na dan 31. prosinca, godine, Grupa i Banka su upravljale kreditima u ime i za račun trećih osoba kako slijedi:

Milijuni HRK	2017.	2016.
Imovina		
– zajmovi društвima	119	132
Ukupna imovina	119	132
Obveze		
– finansijske institucije	119	132
Ukupno obveze	119	132

45. Derivativni instrumenti i trgovanje stranim valutama

Na kraju godine Grupa i Banka imale su sljedeće derivativne ugovore klasificirane kao instrumenti kojima se trguje.

Grupa 2017. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC	1.741	3.633	24	26
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	99	–	–	5
– Kamatni swap ugovori – OTC	543	481	5	11
	2.383	4.114	29	42
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	1.237	2.080	4	11
Grupa 2016. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC	5.861	3.888	102	28
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	114	–	–	6
– Kamatni swap ugovori – OTC	325	883	6	51
– Ročnice	–	531	–	4
	6.300	5.302	108	89
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	1.217	1.183	1	1
Banka 2017. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC	1.982	3.946	24	28
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	99	–	–	5
– Kamatni swap ugovori – OTC	685	481	10	11
	2.766	4.427	34	44
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	1.237	2.080	4	11
Banka 2016. Milijuni HRK	Ugovoreni iznos		Fer vrijednost	
	Imovina	Obveze	Imovina	Obveze
– Valutni terminski ugovori – OTC	5.865	4.057	103	28
– Međuvalutni swap ugovori – OTC	114	–	–	6
– Kamatni swap ugovori – OTC	443	883	13	51
– Ročnice	–	531	–	4
	6.422	5.471	116	89
Nepodmireno trgovanje valutama – OTC	1.217	1.183	1	1

Grupa i Banka su u 2017. godini promijenile prikaz na način da su kupnje i prodaje prikazane zasebno.

Računovodstvo zaštite fer vrijednosti Milijuni HRK	Prosječna fiksna kamatna stopa		Nominalna vrijednost		Fer vrijednost	
	2017. %	2016. %	2017.	2016.	2017.	2016.
Zaštićeni instrument – kredit komitentu	7,14	7,14	121	122	4	6
Instrument zaštite – kamatni swap ugovor ročnosti 1 do 5 godina	1,11	1,11	121	122	(4)	(6)

Omjer učinkovitosti zaštite za 2017. godinu bio je 99,83 posto (2016.: 99,87 posto).

46. Transakcije s povezanim osobama

Raiffeisenbank Austria d.d. i njezine podružnice u direktnom su vlasništvu Raiffeisen Bank International AG, društva osnovanog u Austriji, prema kojoj i prema čijim pridruženim društvima (cjelokupno "RBI Grupa") Grupa pruža bankarske usluge. Banka smatra da je neposredno povezana osoba sa svojim podružnicama i suradnicima, sa svojim glavnim dioničarima, članovima Nadzornog odbora i Uprave te ostalim izvršnim rukovodstvom Banke (zajedno "ključno rukovodstvo"), članovima uže obitelji ključnog rukovodstva, članova njihovih užih obitelji te zajednički kontroliranim društvima ili društvima pod značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji. Ključno rukovodstvo Grupe uključuje članove Uprava i Nadzornih odbora članica Grupe.

a) Ključne transakcije s povezanim osobama

Imovina i obveze te izvanbilančna izloženost kao i prihod i rashod na dan i za godinu koja je završila 31. prosinca, proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama kako slijedi:

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti				
Prihodi od kamata, naknada i provizija				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	18	20
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	4	5
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	5	5
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	2	1
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	2	1
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	–	3
– Raiffeisen Invest d.o.o.	–	–	3	2
– RBI	4	3	4	3
Ukupno	4	3	38	40
Troškovi od kamata, naknada i provizija				
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	–	(1)
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	(1)	(1)
– RBI	(86)	(99)	(73)	(82)
– RBI Grupa	(13)	(20)	(9)	(10)
Ukupno	(99)	(119)	(83)	(94)

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Prihod od trgovanja i ostali prihodi				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	1	1
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	1	1
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	67	67
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	5	5
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	2	2
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	1	2
– RBI	105	1	105	1
– RBI Grupa	1	–	1	–
Ukupno	106	1	183	79
Troškovi poslovanja				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	(4)	(4)
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	(19)	(20)
– RBI	(37)	(38)	(37)	(38)
Ukupno	(37)	(38)	(60)	(62)
Imovina				
Tekući računi i plasmani kod banaka				
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	36	51
– RBI	57	22	57	22
– RBI Grupa	4	5	4	5
Ukupno	61	27	97	78
Zajmovi komitentima				
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	87	82
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	312	334
Ukupno	–	–	399	416
Obračunati prihodi i ostala imovina				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	5	5
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	–	8
– RBI	22	27	22	27
Ukupno	22	27	27	40

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Obveze				
Depoziti				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	26	61
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	38	79
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	75	64
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	40	27
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	160	97
– Raiffeisen Invest d.o.o.	–	–	13	11
– RBI	320	27	320	27
– RBI Grupa	8	8	8	8
Ukupno	328	35	680	374
Uzeti zajmovi i podređene obveze				
– RBI	1.644	1.493	859	869
– RBI Grupa	–	605	–	–
Ukupno	1.644	2.098	859	869
Obračunate i ostale obveze				
– RBI	43	89	43	89
– RBI Grupa	1	1	1	1
Ukupno	44	90	44	90
Izvanbilančna izloženost				
Derivativni instrumenti				
– Raiffeisen Leasing d.o.o.	–	–	41	8
– Raiffeisen stambena štedionica d.d.	–	–	75	–
– Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.	–	–	113	–
– Raiffeisen Consulting d.o.o.	–	–	266	280
– Raiffeisen Factoring d.o.o.	–	–	237	–
– Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.d.	–	–	4	–
– RBI	4.000	6.006	4.000	6.006
– RBI Grupa	–	2	–	2
Ukupno	4.000	6.008	4.736	6.296

46. Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

2017. Milijuni HRK	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	17	–	40
Dugoročna primanja	–	–	–	6
Zajmovi	26	–	–	–
Depoziti	–	18	–	–
Ukupno	26	35	–	46
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	14	–	17
Dugoročna primanja	–	–	–	3
Zajmovi	7	–	–	–
Depoziti	–	5	–	–
Ukupno	7	19	–	20
2016. Milijuni HRK	Izloženost	Obveze	Prihodi	Rashodi
Grupa				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	16	–	40
Dugoročna primanja	–	–	–	4
Zajmovi	27	–	1	–
Depoziti	–	18	–	–
Ukupno	27	34	1	44
Banka				
Ključno rukovodstvo				
Kratkoročna primanja (plaće i naknade)	–	13	–	17
Dugoročna primanja	–	–	–	2
Zajmovi	5	–	–	–
Depoziti	–	2	–	–
Ukupno	5	15	–	19

47. Upravljanje rizicima

U ovoj bilješci izneseni su detalji o izloženosti Grupe rizicima i opisane su metode koje rukovodstvo koristi za upravljanje rizicima. Najznačajnije vrste finansijskih rizika kojima je Grupa izložena su kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik. Tržišni rizik uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica.

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupu prihvatljive razine rizika. Limiti su postavljeni sukladno iznosu jamstvenoga kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Grupa je razvila i metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Kreditni rizik

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti trgovanja, kreditiranja, ekonomске zaštite i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba ili izdaje garancije. Rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze po derivativima ili drugim instrumentima kontinuirano se prati. Kako bi upravljala razinom kreditnoga rizika, Grupa posluje s komitentima dobre kreditne sposobnosti, a tamo gdje je to potrebno, uzimaju se instrumenti osiguranja.

Primarna izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u izveštu o finansijskom položaju. Nadalje, Grupa je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama, kao što je prikazano u Bilješci 43.

Izloženošću kreditnom riziku upravlja se u skladu s politikama Grupe. Kreditna izloženost po portfeljima i pojedinim grupama redovito se pregledava. O prekoračenju postavljenih limita obavještava se nadležno osoblje. Svako značajno povećanje kreditne izloženosti odobrava Kreditni odbor. Kreditni odbor i Odbor za problematične plasmane prate promjene kreditne sposobnosti komitenata.

U slučaju da analiza pokaže da kreditna sposobnost klijenta nije zadovoljavajuća, workout referent izračunava i predlaže formiranje ispravka vrijednosti. Odbor za problematične plasmane donosi odluku o ispravku vrijednosti. Procjena kreditnoga rizika kontinuirano se prati kako bi se omogućila pravovremena identifikacija umanjenja vrijednosti u kreditnom portfelju.

Grupa primjenjuje oprezan pristup procjene kreditnoga rizika. Kada je prvi puta kreditna izloženost klasificirana kao Work-out ("WO"), mora biti prenesena u Sektor poslovanja s restrukturiranim klijentima i naplate te se mora obavijestiti Odbor za problematične plasmane. Međutim, u slučaju da je priznat gubitak po plasmanu, klijent se mora evidentirati u bazi Default Dana Base (DDB) i odmah preseliti u Work-out odjel.

Sukladno metodologiji HNB-a Grupa i Banka raspoređuju plasmane u sljedeće rizične skupine:

Rizična skupina A – potpuno nadoknadivi plasmani

Rizična skupina B – djelomično nakonkadivi plasmani

B1 – ispravak vrijednosni u visini od najmanje 1 posto, ali ne više od 30 posto potraživanja po glavnici pojedinog plasmana

B2 – ispravak vrijednosti više od 30 posto, ali ne više od 70 posto potraživanja po glavnici pojedinoga plasmana

B3 – ispravak vrijednosti više od 70 posto, ali ne više od 100 posto potraživanja po glavnici pojedinoga plasmana

Rizična skupina C – potpuno nenadoknadivi plasmani – 100 posto ispravak vrijednosti

Banka u segmentu Non-retail klijenata koristi sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata. Radi se o podršci za pravovremenu identifikaciju promjene rizičnosti pojedinoga klijenta. Praćenje se obavlja na mjesечноj razini, a prilikom njihova aktiviranja provodi se obrada signala analiziranjem vrijednosti signala i uzorka nastanka. Ovisno o vrsti risk statusa klijenta (od 1–4), klijent ostaje u nadležnosti Sektora poslovanja sa pravnim osobama (status 1 – redovan klijent i status 2 – pre-workout klijent) ili prelazi u nadležnost Direkcije problematičnih plasmana (statusi 3 – rana faza WO odnosno 4 – kasna faza WO ili naplata sudskim putem).

EVVS – sustav signala za rano otkrivanje potencijalno problematičnih klijenata koristi se za Micro segment. Rezultati modela su uglavnom bazirani na karakteristikama ponašanja klijenta, a praćenje se odvija na mjesечноj osnovi.

Klijenti su klasificirani sukladno profilu rizičnosti (nizak/srednji/visok), temeljem kojega se poduzimaju određene akcije u poslovnom procesu.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Kreditni odbor je nadležan za odobravanja plasmana klijentima risk statusa 1 i 2. Odluku Kreditnog odbora može opozvati jedino Nadzorni odbor. Odbor za problematične kredite nadležan je za preispitivanje limita i provjeru kredita klijenata statusa 3 i 4 te za utvrđivanje iznosa ispravaka vrijednosti po pojedinačnim kreditima.

Grupa je u svojim kreditnim politikama propisala smjernice za kreditiranje fizičkih i pravnih osoba. Kreditnim politikama definiraju se kriteriji za financiranje npr. ciljane industrije, struktura portfelja sukladno ratingu klijenta, instrumentima osiguranja i sl. Grupa je u svojim internim aktima definirala koje vrste instrumenata osiguranja plasmana uzima te na koji način se isti vrednuju. Najčešći instrumenti osiguranja plasmana su nekretnine, novčani depoziti, pokretnina, zalihe, vrijednosnica koje kotiraju, te ostale imovine.

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o finansijskom položaju prikazana je kako slijedi:

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Novac i računi kod banaka	6	3.904	3.008	3.903	3.004
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	7	1.739	1.675	1.739	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	948	2.508	572	2.146
Plasmani i zajmovi banaka	9	894	1.332	905	1.384
Zajmovi komitentima	11				
– Pravne osobe		7.822	8.660	7.205	7.028
– Stanovništvo		9.923	9.844	9.248	9.185
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	10	5.906	5.188	5.586	4.892
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	12	279	293	–	–
Ostala imovina	17	81	101	44	44
		31.496	32.609	29.202	29.358

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki vanbilance prikazana je kako slijedi:

Milijuni HRK	Bilješke	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Garancije	43	2.439	2.897	2.444	2.904
Akreditivi i neiskorišteni okvirni zajmovi	43	5.573	5.312	5.340	5.178
		8.012	8.209	7.784	8.082
Rezervacija za umanjenje vrijednosti		(93)	(103)	(93)	(103)
		7.919	8.106	7.691	7.979

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija rizika prema zemljopisnim skupinama i industrijama

Banka i Grupa imaju u Hrvatskoj raznovrstan portfelj, koji obuhvaća sve gospodarske sektore. Većina kredita odobrena je trgovačkim društvima i fizičkim osobama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Slijedi pregled koncentracije rizika Grupe i Banke, analizirana prema teritorijalnim područjima i vrstama djelatnosti:

Milijuni HRK	Grupa Imovina	Izvanbilančne stavke	2017.	Grupa Imovina	Izvanbilančne stavke	2016.	Banka Imovina	Izvanbilančne stavke	2017.	Banka Imovina	Izvanbilančne stavke	2016.
Zemljopisno područje												
Republika Hrvatska	29.164	7.977	29.732	8.089	26.299	7.749	26.366	7.962				
Ostatak EU	3.351	29	4.466	114	3.351	29	4.466	114				
Zemlje koje nisu u EU	81	5	240	5	81	5	240	5				
Ostalo	1.034	1	1.024	1	1.034	1	1.023	1				
Ukupno	33.630	8.012	35.462	8.209	30.765	7.784	32.095	8.082				
Reservacija za umanjenje vrijednosti	(2.134)	(93)	(2.853)	(103)	(1.563)	(93)	(2.737)	(103)				
	31.496	7.919	32.609	8.106	29.202	7.691	29.358	7.979				

Koncentracija kreditnoga rizika po granama djelatnosti:

	Grupa 2017. %	Grupa 2016. %	Banka 2017. %	Banka 2016. %
Stanovništvo	28	27	29	28
Sektor finansijskih usluga	19	18	21	20
Trgovina	9	10	9	9
Javna i lokalna uprava	14	16	12	15
Gradjevinarstvo	5	6	5	6
Industrija proizvodnje hrane i pića	3	4	3	3
Nemetalna industrija	5	5	4	5
Elektronička industrija	3	2	3	2
Drvna industrija	1	1	1	1
Obrt i usluge	10	8	10	8
Ostale poslovne skupine	3	3	3	3
Ukupno	100	100	100	100

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pregled koncentracije rizika imovine vezane za rizične skupine, a uključuju bilančnu i vanbilančnu izloženost

Rizične skupine Milijuni HRK	2017. Grupa		2016. Grupa	
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	Ukupna izloženost
A	38.861	349	38.512	40.307
B1	708	94	614	389
B2	617	393	224	667
B3	512	447	65	1.137
C	944	944	–	1.171
Ukupno	41.642	2.227	39.415	43.671
				2.956
				40.715

Rizične skupine Milijuni HRK	2017. Banka		2016. Banka	
	Ukupna izloženost	Umanjenja vrijednosti	Neto izloženost	Ukupna izloženost
A	36.460	338	36.122	36.929
B1	638	88	550	369
B2	356	200	156	665
B3	503	438	65	1.131
C	592	592	–	1.084
Ukupno	38.549	1.656	36.893	40.178
				2.840
				37.337

Struktura zajmova komitentima prema dospjelosti

Zajmovi komitentima Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	8.994	9.385	7.586	8.519
Dospjeli neumanjene vrijednosti	8.173	7.618	8.388	7.454
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	2.599	4.219	1.940	2.851
	19.766	21.222	17.914	18.824
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(2.021)	(2.718)	(1.461)	(2.611)
	17.745	18.504	16.453	16.213

Od toga društvima i sličnim subjektima Milijuni HRK	Grupa 2016.	Grupa 2015.	Banka 2016.	Banka 2015.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	3.300	3.008	1.893	2.146
Dospjeli neumanjene vrijednosti	4.919	4.143	5.138	4.442
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	1.505	3.323	867	2.161
	9.724	10.474	7.898	8.749
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.255)	(1.814)	(703)	(1.721)
	8.469	8.660	7.195	7.028

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Od toga stanovništvu	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Milijuni HRK	2017.	2016.	2017.	2016.
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	5.694	6.377	5.693	6.373
Dospjeli neumanjene vrijednosti	3.254	3.475	3.250	3.012
Zajmovi komitentima umanjene vrijednosti	1.094	896	1.073	690
	10.042	10.748	10.016	10.075
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(766)	(904)	(758)	(890)
	9.276	9.844	9.258	9.185

Starosna struktura dospjelih potraživanja po zajmovima komitentima kod kojih nije utvrđeno umanjenje

	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Milijuni HRK	2016.	2015.	2016.	2015.
Do 30 dana	8.167	7.241	8.388	7.199
Od 31 – 90 dana	6	258	–	255
Od 91 – 180 dana	–	1	–	–
Od 181 – 365 dana	–	10	–	–
Preko 365 dana	–	108	–	–
	8.173	7.618	8.388	7.454

Bilješka je rađena prema metodi ukupnih dospjelih potraživanja, a ne prema metodi dospjelog dijela potraživanja.

Likvidnosni rizik

Jedna od važnijih funkcija koje banke na finansijskom tržištu imaju je i ročna transformacija. Potreba za ročnom transformacijom se javlja kao posljedica činjenice da deponenti žele brz i kratkoročan pristup svojim deponiranim sredstvima dok s druge strane klijenti Banke žele pristup financiranju putem dugoročnih kredita. Ovo za posljedicu ima kontinuiranu izvještajnu neusklađenost između priljeva i odljeva koje Banka ostvaruje u određenim vremenskim razdobljima (gap likvidnosti). Kako bi upravljala ovim neusklađenostima Banka ulazi u transakcije s ostalim sudionicima finansijskoga tržišta uzimajući u obzir ne samo ugovornu ročnost imovine i obveza nego i njihovu iskustvenu neusklađenost. Neusklađenosti (gapovi) likvidnosti banci stvaraju izloženost likvidnosnom riziku koji se javlja u obliku rizika da Banka neće biti u stanju financirati (refinancirati) svoje pozicije po prihvatljivim uvjetima u odgovarajućim dospjećima i u obliku rizika da Banka neće moći efikasno unovčiti svoju imovinu u odgovarajućem vremenskom roku.

Grupa neprestano procjenjuje izloženost likvidnosnom riziku identificiranjem i praćenjem promjena u razini neusklađenosti između priljeva i odljeva te promjena u dostupnosti izvora financiranja potrebnih za dostizanje definiranih poslovnih i strateških ciljeva. Dodatno, Grupa održava i portfelj likvidne imovine koja se po potrebi može koristiti kao izvor svježih sredstava. Rizikom likvidnosti upravlja se i usklađivanjem imovine i obveza, postavljanjem tržišnih i kreditnih limita te postizanjem povoljnijih pokazatelja likvidnosti, uključujući održavanje zaštitnoga sloja likvidnosti, provođenje testiranja otpornosti na stres temeljenoga na različitim scenarijima i uspostavljanje plana postupanja u kriznim situacijama i plana oporavka likvidnosti.

O navedenim mjerama, procjenama i analizama se redovito raspravlja na sastancima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Likvidnosni rizik (nastavak)

Grupa usklađuje svoje poslovne aktivnosti u skladu sa zakonskim odredbama koje reguliraju rizik likvidnosti te grupnim i internim aktima za održavanje likvidnosne rezerve.

Posebna pažnja posvećuje se mjerama likvidnosti propisanim Basel III regulativom, koeficijentom likvidnosne pokrivenosti (LCR) i stabilnim izvorima financiranja (NSFR) koji se prate na dnevnoj (LCR), odnosno tramjesečnoj (NSFR) razini. LCR i NSFR su održavani na razinama iznad interna odobrenih limita koji su za oba pokazatelja postavljeni na 100 posto.

Kratkoročna neusklađenost (gap) likvidnosti se analizira kroz višak likvidnosti te omjer očekivanih (modeliranih) novčanih priljeva i očekivanih novčanih odljeva u određenim vremenskim razdobljima (na kumulativnoj razini). Analiza obuhvaća sve bilančne i izvanbilančne stavke.

Milijuni HRK	2017.			2016.		
	7 dana	30 dana	1 godina	7 dana	30 dana	1 godina
Gap likvidnosti	6.258	7.034	6.893	6.428	6.568	6.640
Koeficijent likvidnosti	183%	179%	137%	208%	168%	131%

Dodatna kontrola i ograničavanje izloženosti likvidnosnom riziku ostvaruje se praćenjem ciljanih omjera kredita i depozita za određene članice Grupe, imajući u vidu i propise Basela III. Testiranje otpornosti na stres se svakodnevno provodi na razini Grupe, kako bi se utvrdila potrebna razina rezervi likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se definiranju finansijskih planova Grupe koji uključuju raznoliku strukturu financiranja za ublažavanje rizika likvidnosti financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući depozite, uzete zajmove i dionički kapital. Korištenje različitih izvora financiranja se međusobno koordinira i optimizira.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća

Preostalo ugovorenog dospijeće imovine, obveza i kapitala Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine prikazano je u sljedećim tablicama:

Stavke sa nedefiniranim dospijećem uključene su u kategoriju iznad 5 godina, a obvezna pričuva u kategoriji do mjesec dana a ne prema ročnosti povezanih obveza. Depoziti stanovništva i pravnih osoba po viđenju prikazani su u kategoriji do mjesec dana, a Banka iziskustva zna da se veliki dio ovih depozita ima znatno dužu ročnost te da bi ročna neusklađenost u kategoriji do godine dana bila eliminirana kad bi se njihova ročnost pokazala sukladno njihovoj očekivanoj ročnosti, a likvidna finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za koju postoji aktivno sekundarno tržište u kategoriji od 1–3 mjeseca i 3–12 mjeseci.

Grupa 2017.	Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina							
Novac i računi kod banaka	4.708	–	–	–	–	–	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	–	–	–	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	584	2	365	–	–	–	951
Plasmani i zajmovi drugim bankama	869	25	–	–	–	–	894
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	261	592	1.910	2.760	414	5.937	
Zajmovi komitentima	2.358	784	2.870	7.150	4.583	17.745	
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	2	–	56	190	31	279	
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	1.309	1.309	
Nematerijalna imovina	7	–	–	–	232	239	
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	86	–	86	
Ostala imovina	150	6	5	128	2	291	
Ukupno imovina	10.678	1.409	5.206	10.314	6.571	34.178	
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	59	–	–	–	–	–	59
Depoziti banaka	1.056	–	–	–	–	–	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.101	146	199	78	25	9.549	
Depoziti stanovništva	6.917	1.560	4.116	1.580	58	14.231	
Uzeti zajmovi	35	115	774	1.398	250	2.572	
Rezervacije za obveze i troškove	1	1	23	145	3	173	
Ostale obveze	455	32	88	205	171	951	
Obveza za porez na dobit	–	–	70	–	–	70	
Podređene obveze	–	–	6	–	826	832	
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	4.685	4.685	
Ukupno obveze, kapital i rezerve	17.624	1.854	5.276	3.406	6.018	34.178	
Ročna neusklađenost	(6.946)	(445)	(70)	6.908	553	–	

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	3.721	–	–	–	–	3.721
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.078	–	437	–	–	2.515
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.253	–	79	–	–	1.332
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	256	199	1.034	3.581	147	5.217
Zajmovi komitentima	2.476	1.464	3.035	7.215	4.314	18.504
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	3	2	33	145	110	293
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	1.496	1.496
Nematerijalna imovina	4	–	–	–	236	240
Odgodenja porezna imovina	–	–	–	86	–	86
Ostala imovina	150	7	8	120	–	285
Ukupno imovina	11.616	1.672	4.626	11.147	6.303	35.364
Obveze, kapital i rezerve						
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97
Depoziti banaka	441	–	–	–	–	441
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	8.924	241	607	84	35	9.891
Depoziti stanovništva	5.763	1.791	4.759	1.870	70	14.253
Uzeti zajmovi	139	498	1.444	1.642	269	3.992
Rezervacije za obveze i troškove	–	7	31	146	3	187
Ostale obveze	319	28	91	217	121	776
Podređene obveze	–	–	6	–	831	837
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	4.890	4.890
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.683	2.565	6.938	3.959	6.219	35.364
Ročna neusklađenost	(4.067)	(893)	(2.312)	7.188	84	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2017. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	4.707	–	–	–	–	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	–	–	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	518	1	54	–	–	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama	869	–	–	–	36	905
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	55	591	1.910	2.718	343	5.617
Zajmovi komitentima	2.305	519	2.627	6.761	4.241	16.453
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	395	395
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	492	492
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	204	204
Odgođena porezna imovina	–	–	–	84	–	84
Ostala i tekuća porezna imovina	131	1	2	74	2	210
Ukupno imovina	10.324	1.112	4.593	9.637	5.713	31.379
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	61	–	–	–	–	61
Depoziti banaka	1.093	–	–	–	–	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.375	145	220	52	25	9.817
Depoziti stanovništva	6.901	1.534	4.002	709	57	13.203
Uzeti zajmovi	35	42	174	789	197	1.237
Rezervacije za obveze i troškove	–	–	23	136	3	162
Obveza za porez na dobit	–	–	79	–	–	79
Ostale obveze	415	–	14	8	–	437
Podređene obveze	–	–	6	–	826	832
Kapital i rezerve	–	–	–	–	4.458	4.458
Ukupno obveze, kapital i rezerve	17.880	1.721	4.518	1.694	5.566	31.379
Ročna neusklađenost	(7.556)	(609)	75	7.943	147	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza dospijeća (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	1 – 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Novac i računi kod banaka	3.717	–	–	–	–	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	2.024	–	127	–	–	2.151
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.254	–	79	15	36	1.384
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	75	199	1.034	3.544	69	4.921
Zajmovi komitentima	2.297	644	2.423	6.819	4.030	16.213
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	408	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	478	478
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	206	206
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	83	–	83
Ostala i tekuća porezna imovina	112	1	4	63	–	180
Ukupno imovina	11.154	844	3.667	10.524	5.227	31.416
Obveze, kapital i rezerve						
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97
Depoziti banaka	450	–	70	–	–	520
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	9.121	238	648	60	23	10.090
Depoziti stanovništva	5.744	1.750	4.561	1.080	60	13.195
Uzeti zajmovi	63	255	390	808	243	1.759
Rezervacije za obveze i troškove	–	6	30	137	3	176
Ostale obveze	269	–	16	7	–	292
Podređene obveze	–	–	6	–	831	837
Kapital i rezerve	–	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno obveze, kapital i rezerve	15.744	2.249	5.721	2.092	5.610	31.416
Ročna neusklađenost	(4.590)	(1.405)	(2.054)	8.432	(383)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik negativnog utjecaja promjena u tržišnim parametrima, poput kamatnih stopa ili tečajeva stranih valuta, na prihod Grupe ili na vrijednost njenih pozicija u finansijskim instrumentima. Procjena izloženosti tržišnim rizicima temelje se na promjenama tečajeva stranih valuta, kamatnih stopa, kreditnih spreadova, cijena vlasničkih vrijednosnica i robe, te drugih tržišnih parametara. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je upravljanje i ograničavanje izloženosti tržišnim rizicima unutar prihvatljivih granica, istovremeno optimizirajući povrat na rizik.

Upravljanje tržišnim rizikom Grupe i Banke se provodi u skladu sa zakonima, odlukama i uputama domaćih i inozemnih regulatora, definiranim internim politikama i procedurama koje se redovito revidiraju u organizacijskim jedinicama zaduženima za rizike.

RBA Grupa, unutar RBI Grupe, koristi sveobuhvatan pristup upravljanju tržišnim rizicima u knjizi banke i knjizi trgovanja. Tržišnim rizicima upravlja se dosljedno i u knjizi banke i knjizi trgovanja. Na dnevnoj razini, u sklopu sustava upravljanja tržišnim rizikom mјere se i kontroliraju slijedeće vrijednosti:

- Value-at-Risk (razina pouzdanosti 99 posto, razdoblje držanja 1 dan)

Value-at-Risk (VaR) je najvažniji instrument za mјerenje tržišnih rizika pri normalnoj situaciji. Value-at-Risk je maksimalni očekivani gubitak, koji je Banka spremna prihvatiti u određenom trenutku. Predstavlja statističku metodu procjene maksimalnoga mogućeg gubitka postojećega portfelja, uz određenu razinu pouzdanosti i određeni period unutar kojega se određena pozicija može zatvoriti. Za sam izračun VaR-a, Grupa koristi metodu koja je kombinacija Monte Carlo metode i povijesne metode. Ovakva metodologija izračuna VaR-a razvijena je interno u RBI Grupi i to za kamatni rizik, valutni rizik, rizik vlasničkih vrijednosnica, rizik osnovice te rizik promjene kreditnoga spreada i to uz 1–dnevno razdoblje držanja te razinu pouzdanosti od 99 posto. Ova razina pouzdanosti koristi se za interno praćenje rizika. VaR Sensitivity (osjetljivost VaR-a) daje vezu između osjetljivosti pojedinih faktora rizika i promjene u vrijednosti VaR-a i koristi se za dnevno praćenje VaR-a i upravljanje rizicima.

Učinkovitost modela za izračun VaR-a se kontinuirano prati putem retroaktivnoga testiranja (backtesting) te testa distribucije koji se provodi jednom godišnje.

- Testiranje otpornosti na stres

Value-at-Risk opisuje maksimalni gubitak koji se neće prekoraciti uz određenu razinu pouzdanosti, uz ubičajene uvjete na tržištu, ali ne sadrži informaciju o potencijalnim efektima koje ekstremni uvjeti na tržištu mogu imati na portfelj Banke/Grupe. Stoga, da bi se i ovakvi događaji uzeli u obzir, Grupa svakodnevno provodi testiranje otpornosti na stresne scenarije. Na ovaj način simulira se potencijalna krizna situacija i njezin utjecaj na trenutnu poziciju. Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Grupe, ukupne pozicije i limite u izvanrednim okolnostima (tržišni šokovi).

Testiranje otpornosti na stres provodi se na dnevnoj razini, a rezultati testova uključuju se u redovna dnevna izvješća.

- Pozicijski limiti i limiti na mјere osjetljivosti (na promjene u tečajevima, kamatnim stopama itd.)

Korištenjem pozicijskih limita osigurava se izbjegavanje koncentracije u normalnim uvjetima poslovanja i koriste se kao glavni instrument upravljanja rizicima u ekstremnim uvjetima, te u uvjetima nelikvidnog tržišta

- Stop-loss limiti

Ovi limiti osiguravaju disciplinu dealera/trgovaca pri vrednovanju pozicija kojima se trguje za vlastiti račun banke te se njima bitno ograničavaju gubitci koji bi se u suprotnom gomilali.

High-water mark year-to-date stop loss limiti se primjenjuju na kumulativni iznos PnL-a na YTD osnovi. Spomenuti limiti definirani su i primjenjuju se za pozicije koje su prema IFRS klasificirane kao AFS, AFV i HFT.

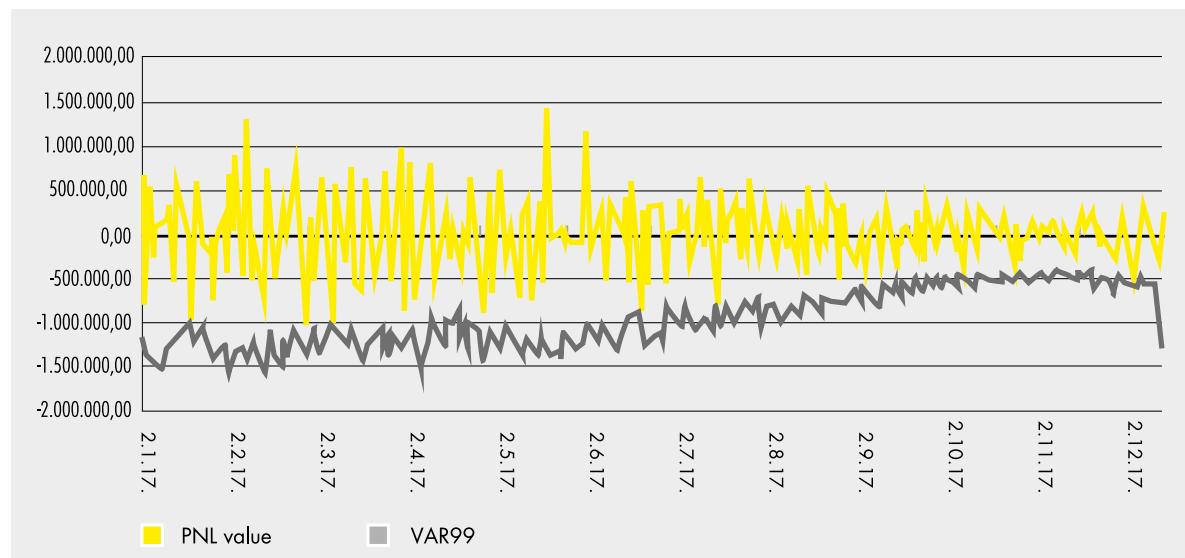
Početkom svake poslovne godine limit se postavlja na nulu budući da se gubitak računa u odnosu na maksimalni profit u YTD periodu.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Slijedeća tablica prikazuje Value-at-Risk za 2017. i 2016. godinu:

Milijuni HRK	Prosinac 2017.	Prosinac 2016.	Prosjek	Minimum	Maksimum
Rizik promjene kamatne stope					
– knjiga trgovanja	0.96	1.65	1.60	0.35	3.17
– knjiga banke	1.60	10.81	6.75	1.44	11.70
Rizik promjene tečaja	1.47	0.18	0.65	0.08	2.05
Credit Spread Risk	9.49	2.53	2.31	1.25	9.49
Cjenovni rizik	0.07	0.13	0.10	0.07	0.15
Ukupan VaR	9.75	9.57	7.29	3.27	11.69

Učinkovitost VaR modela provjerava se retroaktivnim testiranjem (backtesting). Ova metoda uspoređuje 1-dnevni VaR s odgovarajućim (hipotetskim) P&L-om izračunatom sljedećega radnog dana (tj. tokom horizonta za koji je VaR izračunat). Prekršaj backtestinga se registrira na datume na kojima je (hipotetski) P&L negativan i u svom apsolutnom iznosu veći od VaR-a izračunatoga za taj dan (tj. na datume na kojima je hipotetski gubitak veći od VaR-a). Broj prekršaja backtestinga detektiranih tokom određenoga razdoblja, ukoliko je veći od broja prekršaja koji se očekuje s obzirom na odabranu razinu pouzdanosti pri izračunu Var-a, može ukazivati na određene nedostatke VaR modela.

Kao što gornji graf pokazuje, tijekom 2017. godine nisu zabilježena prekoračenja po retroaktivnom testiranju.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

a) Kamatni rizik

Izloženost kamatnom riziku očituje se negativnim utjecajima promjene kamatnih stopa na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, stoga su i neto kamatni prihod te ostali novčani tokovi osjetljivi na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („repricing risk“) koji proizlazi iz vremenske neusklađenosti dospijeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnoga vrednovanja kamatnih stopa (za promjenjive kamatne stope) stavki imovine i obveza banke kao i vanbilančin pozicija;
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („yield curve risk“) do kojega dolazi prilikom neočekivanih promjena u krivuljama prinosa koje imaju nepovoljan utjecaj na prihod banke i njenu ekonomsku vrijednost;
- rizik osnovice koji se javlja prilikom nesavršene korelacije između kamatnih stopa koje se primjenjuju na različite instrumente koji su slični u svim ostalim svojim karakteristikama (osim vrste kamatne stope);
- rizik opcionalnosti.

Upravljanje rizicima ima za cilj optimiziranje neto kamatnoga prihoda, s obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, uskladjujući se s poslovnom strategijom Grupe. Pri ostvarenju ovih ciljeva, Grupa koristi kamatne derivate.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnoga rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope

Tablice u nastavku prikazuju imovinu, obveze i kapital i rezerve Grupe i Banke analizirane prema razdobljima promjena kamatnih stopa koje se određuju na osnovi preostalogog ugovornog dospijeća i ugovornoga razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome koje je kraće. Tablice prikazuju procjenu rukovodstva o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2017. godine i na dan 31. prosinca 2016. godine te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju, ali pokazuju izvjesnu osjetljivost dobiti Grupe i Banke na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također utjecati i valutna struktura imovine, obveza i kapitala i rezervi. Grupa i Banka imaju značajan udio kamatnosne imovine i obveza u stranim valutama.

Grupa 2017. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	4.707	1	–	–	–	4.708	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	–	–	1.739	–
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	36	720	118	77	–	951	915
Plasmani i zajmovi drugim bankama	14	855	25	–	–	894	916
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	574	27	622	2.010	2.704	5.937	4.951
Zajmovi komitentima	54	12.692	644	612	3.743	17.745	7.295
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4	63	27	20	165	279	275
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.309	–	–	–	–	1.309	–
Nematerijalna imovina	239	–	–	–	–	239	–
Odgodenja porezna imovina	86	–	–	–	–	86	–
Ostala imovina	291	–	–	–	–	291	–
Ukupno imovina	9.053	14.358	1.436	2.719	6.612	34.178	14.352
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka							
Depoziti banaka	59	–	–	–	–	59	–
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	276	780	–	–	–	1.056	748
Depoziti stanovništva	3.695	5.438	123	216	77	9.549	601
Uzeti zajmovi	84	6.894	1.508	4.115	1.630	14.231	8.203
Rezervacije za obveze i troškove	20	733	583	435	801	2.572	1.135
Obveza za porez na dobit	70	–	–	–	–	70	–
Ostale obveze	951	–	–	–	–	951	–
Podređene obveze	5	–	451	–	376	832	–
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	4.685	–	–	–	–	4.685	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	10.018	13.845	2.665	4.766	2.884	34.178	10.687
Kamatna neusklađenost	(965)	513	(1.229)	(2.047)	3.728	–	3.665

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnoga rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	3.717	4	–	–	–	3.721	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	380	2.000	53	82	–	2.515	1.614
Plasmani i zajmovi drugim bankama	144	586	545	57	–	1.332	1.189
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	693	688	901	2.806	129	5.217	4.147
Zajmovi komitentima	62	12.833	616	1.099	3.894	18.504	5.885
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	4	50	21	51	167	293	289
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.496	–	–	–	–	1.496	–
Nematerijalna imovina	240	–	–	–	–	240	–
Odgodjena porezna imovina	86	–	–	–	–	86	–
Ostala imovina	285	–	–	–	–	285	–
Ukupno imovina	8.782	16.161	2.136	4.095	4.190	35.364	13.124
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97	–
Depoziti banaka	249	192	–	–	–	441	192
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	245	8.748	210	617	71	9.891	1.355
Depoziti stanovništva	48	5.731	1.790	4.756	1.928	14.253	9.601
Uzeti zajmovi	52	1.513	860	1.008	559	3.992	1.308
Rezervacije za obveze i troškove	187	–	–	–	–	187	–
Ostale obveze	776	–	–	–	–	776	–
Podređene obveze	6	–	453	–	378	837	378
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	4.890	–	–	–	–	4.890	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	6.550	16.184	3.313	6.381	2.936	35.364	12.834
Kamatna neusklađenost	2.232	(23)	(1.177)	(2.286)	1.254	–	290

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnoga rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka 2017. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne ka- matne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	4.707	–	–	–	–	4.707	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	–	–	1.739	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	43	530	–	–	–	573	530
Plasmani i zajmovi drugim bankama	14	855	–	–	36	905	891
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	571	–	583	1.891	2.572	5.617	4.648
Zajmovi komitentima	52	12.696	344	490	2.871	16.453	6.367
Ulaganja u podružnice	395	–	–	–	–	395	–
Nekretnine, postrojenja i oprema	492	–	–	–	–	492	–
Nematerijalna imovina	204	–	–	–	–	204	–
Odgodenja porezna imovina	84	–	–	–	–	84	–
Ostala i tekuća porezna imovina	210	–	–	–	–	210	–
Ukupno imovina	8.511	14.081	927	2.381	5.479	31.379	12.436
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	61	–	–	–	–	61	–
Depoziti banaka	313	780	–	–	–	1.093	748
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	3.649	5.752	123	216	77	9.817	601
Depoziti stanovništva	84	6.878	1.482	4.001	758	13.203	7.175
Uzeti zajmovi	20	187	174	314	542	1.237	876
Rezervacije za obveze i troškove	162	–	–	–	–	162	–
Obveza za porez na dobit	79	–	–	–	–	79	–
Ostale obveze	437	–	–	–	–	437	–
Podređene obveze	5	–	451	–	376	832	376
Kapital i rezerve	4.458	–	–	–	–	4.458	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	9.268	13.597	2.230	4.531	1.753	31.379	9.776
Kamatna neusklađenost	(757)	484	(1.303)	(2.150)	3.726	–	2.660

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Razdoblje promjena kamatnih stopa, analiza kamatnoga rizika i iznosi uz fiksne kamatne stope (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Beskamatno	Do mjesec dana	1 – 3 mjeseca	3 – 12 mjeseci	Preko 12 mjeseci	Ukupno	Fiksne kamatne stope
Imovina							
Novac i računi kod banaka	3.717	–	–	–	–	3.717	–
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	–	1.675	–
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	387	1.764	–	–	–	2.151	1.600
Plasmani i zajmovi drugim bankama	145	586	545	72	36	1.384	1.239
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	692	660	859	2.710	–	4.921	3.931
Zajmovi komitentima	62	11.305	319	1.037	3.490	16.213	5.094
Ulaganja u podružnice	408	–	–	–	–	408	–
Nekretnine, postrojenja i oprema	478	–	–	–	–	478	–
Nematerijalna imovina	206	–	–	–	–	206	–
Odgodjena porezna imovina	83	–	–	–	–	83	–
Ostala i tekuća porezna imovina	180	–	–	–	–	180	–
Ukupno imovina	8.033	14.315	1.723	3.819	3.526	31.416	11.864
Obveze, kapital i rezerve							
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	97	–	–	–	–	97	–
Depoziti banaka	258	192	30	40	–	520	262
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	184	8.947	210	668	81	10.090	1.416
Depoziti stanovništva	48	5.711	1.749	4.558	1.129	13.195	8.542
Uzeti zajmovi	51	110	230	809	559	1.759	1.308
Rezervacije za obveze i troškove	176	–	–	–	–	176	–
Ostale obveze	292	–	–	–	–	292	–
Podređene obveze	6	–	453	–	378	837	378
Kapital i rezerve	4.450	–	–	–	–	4.450	–
Ukupno obveze, kapital i rezerve	5.562	14.960	2.672	6.075	2.147	31.416	11.906
Kamatna neusklađenost	2.471	(645)	(949)	(2.256)	1.379	–	(42)

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Prosječne kamatne stope

Prosječne kamatne stope prikazane u nastavku predstavljaju ponderirani prosječan prinos na finansijske instrumente na kraju izvještajnog razdoblja i nužno ne prikazuju prinos u nekom drugom razdoblju tijekom godine.

Veći dio obveza i kapitala i kamatonosne imovine izražen je ili vezan za stranu valutu.

Grupa 2017.	Grupa 2017. %	Grupa 2017. %	Grupa 2016. %	Grupa 2016. %
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	3,15	3,67	2,64	3,49
Plasmani i zajmovi drugim bankama	(0,11)	(0,07)	(0,19)	0,10
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2,86	3,22	2,68	2,70
Zajmovi komitentima	5,09	5,92	5,11	6,14
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	5,79	5,72	–	–
Obveze				
Depoziti banaka	0,68	0,28	0,68	0,37
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	0,07	0,26	0,07	0,27
Depoziti stanovništva	0,48	0,76	0,30	0,59
Uzeti zajmovi	1,36	1,23	1,30	1,26
Podređene obveze	6,47	6,48	6,47	6,48

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi trgovanja

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti u knjizi trgovanja (BPV odnosno engl. basis point value po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2017. i 2016. godinu:

BPV/Valuta u HRK	EUR	USD	HRK
31. prosinac 2017.	(52.662,53)	(27.030,54)	(3.217,62)
Prosjek	100.798,91	(16.359,93)	(96.391,45)
Minimum	(52.662,53)	(57.995,61)	(158.081,87)
Maksimum	201.188,07	(5.049,43)	(3.217,62)

BPV/Valuta u HRK	EUR	USD	HRK
31. prosinac 2016.	67.153,96	(56.703,81)	(93.402,91)
Prosjek	23.348,27	(39.838,61)	(152.238,77)
Minimum	(134.971,49)	(66.766,25)	(212.469,80)
Maksimum	143.019,03	(17.720,74)	(90.463,69)

Ukupni BPV za knjigu trgovanja za 29. prosinac 2017. iznosio je 88,9 tisuća HRK u odnosu na 30. prosinac 2016. kada je bio 222,2 tisuća HRK.

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja

Aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom provode se imajući u vidu osjetljivost pozicija Grupe na promjene kamatnih stopa. Odluke se donose na osnovu raznih analiza i simulacija kamatnih prihoda kako bi se osigurala odgovarajuća osjetljivost na promjene kamatnih stopa u skladu s očekivanim promjenama tržišnih kamatnih stopa te u skladu s ukupnim apetitom za rizik.

Sljedeće tablice prikazuju promjenu sadašnje vrijednosti izvan knjige trgovanja (BPV po valutama za koje je ova promjena materijalna) za 2017. i 2016. godinu:

BPV/Valuta u HRK	HRK	EUR	USD
31. prosinac 2017.	(59.567,68)	(97.318,23)	65.968,65
Prosjek	(242.810,66)	(1.047.555,54)	26.040,91
Minimum	(372.670,36)	(1.594.795,86)	(41.954,74)
Maximum	(59.567,68)	(44.333,21)	67.191,53

BPV/Valuta u HRK	HRK	EUR	USD
31. prosinac 2016.	(147.047,54)	(1.574.210,70)	(40.893,67)
Prosjek	(183.067,74)	(1.357.173,73)	(22.877,42)
Minimum	(386.451,57)	(1.831.099,88)	(68.375,30)
Maximum	40.704,73	(198.149,30)	6.639,52

Ukupni BPV izvan knjige trgovanja za 29. prosinac 2017. iznosio je 236,7 tisuća HRK u odnosu na 30. prosinac 2016. kada je bio 1,77 milijuna kuna.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Kamatni rizik izvan knjige trgovanja (nastavak)

Kamatni rizik u knjizi banke ne mjeri se samo korištenjem Value-at-Risk metode nego i tradicionalnim alatima kao što su analize usklađenosti ponovnih vrednovanja stavki aktive i pasive (interest rate gap analize). Pri mjerenu izloženosti kamatnom riziku putem analize osjetljivosti ekonomске vrijednosti primjenjuje se metodologija definirana u Basel II regulativi, koja predviđa mjerjenje efekta koji paralelni pomak referentnih krivulja za jedan od sljedećih scenarija (onaj koji ima nepovoljniji ishod po banki):

- pomak za 200 baznih bodova
- pomak krivulje za 1. ili 99. percentil jednodnevnih promjena kamatnih stopa ima na vlastitu ekonomsku vrijednost.

u kunama	31. prosinac 2017.	31. prosinac 2016.
EUR	108.320	159.616
HRK	79.568	16.022
Ostalo	(20.289)	(8.220)
Ukupno	167.599	167.418
%	3,83%	3,77%

Grupa mjeri izloženost kamatnom riziku i utjecajem na neto kamatne prihode, sukladno Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke te u skladu sa EBA smjernicama za upravljanje kamatnim rizikom. Navedeni izvještaj u primjeni je od 30.6.2017.

u HRK 31. prosinac 2017.

NKP 112.273

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica rizik je fluktuacije cijene vlasničkih vrijednosnica, koja će utjecati na fer vrijednost vlasničkih ulaganja i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz vlasničkih vrijednosnica koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Equity delta je indikator izloženosti cjenovnom riziku koja proizlazi iz pozicija u vlasničkim vrijednosnicama koje se drže radi trgovanja. Upravljanje cjenovnim rizikom vlasničkih vrijednosnica obavlja se putem uspostavljenih equity delta limita na razini pojedine pozicije, ukupnoga equity delta limita kao i VaR limita na razini ukupne pozicije vlasničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja.

Praćenje vlasničkog portfelja obavlja se analizom osjetljivosti ovog portfelja putem Equity delta limita i VaR limita.

Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečajeva koji označava rizik gubitaka ostvarenih na otvorenim pozicijama u stranim valutama.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz transakcija s kreditima denominiranim u stranim valutama, depozitima denominiranim u stranim valutama te iz investicijskih i tržišnih aktivnosti. Ova izloženost se prati dnevno, sukladno interno utvrđenim limitima na razini pojedine valute te u ukupnom iznosu maksimalno dozvoljene otvorene devizne pozicije.

Grupa upravlja svojom izloženošću riziku promjene tečaja postavljanjem načela i limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem izloženosti u odnosu na limite, uključujući i stop loss limite. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama odobrenih limita po valutama.

Grupa je primarno izložena valuti EUR. Kako bi se zaštitila od valutnog rizika, Grupa koristi derivatne financijske instrumente.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama

Grupa 2017. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	121	–	31	–	87	239	4.469	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	186	388	–	–	2	576	375	951
Plasmani i zajmovi drugim bankama	867	–	–	–	2	869	25	894
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.039	778	–	–	830	4.647	1.290	5.937
Zajmovi komitentima	2.206	8.211	–	18	48	10.483	7.262	17.745
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	11	237	–	–	–	248	31	279
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	1.309	1.309
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	239	239
Odgođena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	86	86
Ostala imovina	21	19	–	–	1	41	250	291
Ukupno imovina	6.451	9.633	31	18	970	17.103	17.075	34.178
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	15	–	1	–	6	22	37	59
Depoziti banaka	282	–	23	–	501	806	250	1.056
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.737	46	15	–	499	3.297	6.252	9.549
Depoziti stanovništva	8.280	901	280	–	1.522	10.983	3.248	14.231
Uzeti zajmovi	1.541	333	–	–	–	1.874	698	2.572
Rezervacije za obveze i troškove	10	–	–	–	–	10	163	173
Obveza za porez na dobit	–	–	–	–	–	–	70	70
Ostale obveze	29	350	–	–	1	380	571	951
Podređene obveze	832	–	–	–	–	832	–	832
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	–	–	4.685	4.685
Ukupno obveze, kapital i rezerve	13.726	1.630	319	–	2.529	18.204	15.974	34.178
Valutna neusklađenost	(7.275)	8.003	(288)	18	(1.559)	(1.101)	1.101	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	92	–	13	–	89	194	3.527	3.721
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	1.675	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.182	459	–	–	197	1.838	677	2.515
Plasmani i zajmovi drugim bankama	972	–	–	–	201	1.173	159	1.332
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.770	883	–	–	925	4.578	639	5.217
Zajmovi komitentima	1.896	9.165	37	27	124	11.249	7.255	18.504
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	7	238	–	–	–	245	48	293
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	1.496	1.496
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	240	240
Odgođena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	86	86
Ostala imovina	14	28	–	–	1	43	242	285
Ukupno imovina	6.933	10.773	50	27	1.537	19.320	16.044	35.364
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	62	–	5	–	17	84	13	97
Depoziti banaka	121	–	23	–	130	274	167	441
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.400	61	14	–	607	3.082	6.809	9.891
Depoziti stanovništva	8.507	957	298	–	1.647	11.409	2.844	14.253
Uzeti zajmovi	2.484	424	–	–	7	2.915	1.077	3.992
Rezervacije za obveze i troškove	15	1	–	–	–	16	171	187
Ostale obveze	14	370	–	–	1	385	391	776
Podređene obveze	837	–	–	–	–	837	–	837
Kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	–	–	–	–	–	–	4.890	4.890
Ukupno obveze, kapital i rezerve	14.440	1.813	340	–	2.409	19.002	16.362	35.364
Valutna neuskladenost	(7.507)	8.960	(290)	27	(872)	318	(318)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2017. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	121	–	31	–	87	239	4.468	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	128	191	–	–	2	321	252	573
Plasmani i zajmovi drugim bankama	867	–	–	–	2	869	36	905
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.039	661	–	–	830	4.530	1.087	5.617
Zajmovi komitentima	2.206	7.195	–	18	48	9.467	6.986	16.453
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	–	–	395	395
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	492	492
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	204	204
Odgodjena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	84	84
Ostala i tekuća porezna imovina	21	–	–	–	1	22	188	210
Ukupno imovina	6.382	8.047	31	18	970	15.448	15.931	31.379
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	–	1	–	6	24	37	61
Depoziti banaka	291	–	23	–	501	815	278	1.093
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.780	–	15	–	499	3.294	6.523	9.817
Depoziti stanovništva	8.281	4	280	–	1.522	10.087	3.116	13.203
Uzeti zajmovi	326	333	–	–	–	659	578	1.237
Rezervacije za obveze i troškove	10	–	–	–	–	10	152	162
Obveza za porez na dobit	–	–	–	–	–	–	79	79
Ostale obveze	29	11	–	–	1	41	396	437
Podređene obveze	832	–	–	–	–	832	–	832
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	–	4.458	4.458
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.566	348	319	–	2.529	15.762	15.617	31.379
Valutna neusklađenost	(6.184)	7.699	(288)	18	(1.559)	(314)	314	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Analiza po valutama (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	EUR	Valute vezane uz EUR	CHF	Valute vezane uz CHF	Ostale strane valute	Ukupno strane valute	Domaća valuta	Ukupno valute
Imovina								
Novac i računi kod banaka	92	–	13	–	89	194	3.523	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	–	–	–	–	–	–	1.675	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1.147	247	–	–	197	1.591	560	2.151
Plasmani i zajmovi drugim bankama	987	–	–	–	201	1.188	196	1.384
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.770	647	–	–	925	4.342	579	4.921
Zajmovi komitentima	1.896	7.220	37	27	124	9.304	6.909	16.213
Ulaganja u podružnice	–	–	–	–	–	–	408	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	–	–	–	–	–	–	478	478
Nematerijalna imovina	–	–	–	–	–	–	206	206
Odgođena porezna imovina	–	–	–	–	–	–	83	83
Ostala i tekuća porezna imovina	14	–	–	–	1	15	165	180
Ukupno imovina	6.906	8.114	50	27	1.537	16.634	14.782	31.416
Obveze, kapital i rezerve								
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	63	–	5	–	17	85	12	97
Depoziti banaka	121	–	23	–	130	274	246	520
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	2.474	–	14	–	607	3.095	6.995	10.090
Depoziti stanovništva	8.508	4	298	–	1.647	10.457	2.738	13.195
Uzeti zajmovi	331	424	–	–	7	762	997	1.759
Rezervacije za obveze i troškove	15	1	–	–	–	16	160	176
Ostale obveze	14	11	–	–	1	26	266	292
Podređene obveze	837	–	–	–	–	837	–	837
Kapital i rezerve	–	–	–	–	–	–	4.450	4.450
Ukupno obveze, kapital i rezerve	12.363	440	340	–	2.409	15.552	15.864	31.416
Valutna neuskladenost	(5.457)	7.674	(290)	27	(872)	1.082	(1.082)	–

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik

Operativni rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz neodgovarajućih ili neuspjelih internih procesa, ljudskog faktora, sustava ili vanjskih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

S ciljem efikasnog upravljanja operativnim rizikom, RBI Grupa donosi smjernice koje se baziraju na standardima i uredbama EU, Zakonu o kreditnim institucijama, Odlukama HNB-a, dokumentima Bazelskog odbora i RBI grupnim direktivama.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe sastoji se od procesa, struktura, kontrola za prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje, praćenje i izračun kapitala, kontrolu rizika i ublažavanje gubitaka nastalih zbog neadekvatnih ili neizvršenih internih procesa, grešaka ljudi i sustava ili vanjskih događaja.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom je strukturiran tako da poveća transparentnost operativnih rizika širom Grupe, ojača upravljanje izloženošću operativnom riziku i osigura potpunu sukladnost regulatornim zahtjevima.

Uloge i Odgovornosti

RBI Grupa potiče otvoreno okruženje i kulturu a svi djelatnici Grupe, preko svojih pojedinačnih uloga i odgovornosti, doprinose održavanju učinkovitoga Okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Iako krajnju odgovornost za rizike ima Član Uprave za rizike, sustav odgovornosti za upravljanje operativnim rizikom se bazira na tri linije obrane, koje pridonose održavanju djelotvornog okvira za upravljanje operativnim rizikom.

Prvu liniju obrane predstavljaju organizacijske jedinice čije poslovne aktivnosti generiraju rizik. Ove organizacijske jedinice nositelji rizika su vlasnici operativnog rizika.

Drugu liniju obrane pruža neovisnu procjenu operativnog rizika, nadzor i preispituje prvu liniju obrane. Drugu liniju obrane čine:

- Član uprave za rizike RBI Grupa i član uprave za rizike RBA, koji predstavljaju svoje Uprave, pružaju strateške smjernice, osiguravaju vodstvo i primjerno upravljanje operativnim rizicima.
- Odbori za upravljanje operativnim rizikom na razini RBI Grupe i RBA, predstavljaju tijelo odlučivanja, koje nadzire cijeli okvir za upravljanje operativnim rizikom.
- RBI Grupa Operational Risk Controlling razvija i održava okvir za upravljanje operativnim rizikom Grupe te zajedno s Kontrolom operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd, osigurava proaktivno prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.
- Kontrola operativnih rizika Raiffeisenbank Austria dd osigurava vodstvo i stručnu podršku za upravljanje operativnim rizikom na razini Članice RBI Grupa. Odgovornost Kontrole operativnih rizika je osigurati poštivanje minimalnih standarda i proaktivno prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje operativnih rizika.

Treća linija obrane je Unutarnja revizija, koja ispituje djelotvornost i prikladnost glavnih procesa upravljanja rizicima.

Prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje rizika

Operativnim rizikom upravlja se u okviru ciklusa upravljanja rizikom koji obuhvaća prepoznavanje, mjerjenje, upravljanje i praćenje rizika.

Prepoznavanje operativnih rizika uključuje analizu dolje navedenih parametara radi razumijevanja materijalne značajnosti vrsta operativnoga rizika kojima poslovanje može biti izloženo. Operativni rizici u Grupi se prepoznaju na proaktivnoj i redovnoj osnovi: proizvoda, procesa, sustava i vanjskih faktora.

Mjerjenje operativnoga rizika može po svojoj prirodi biti i kvantitativno i kvalitativno i uključuje sljedeće instrumente:

- Procjena rizika služi povećanju svjesnosti o operativnim rizicima, identificira operativne rizike i ovlađava identificirane operativne rizike. Procjena rizika određuje neto rizik procesa, organizacijske jedinice u kojima rizik nastaje ili aktivnost koja je relevantna kao ciljana vrijednost za mjerjenje kvalitativnog upravljanja rizikom. Rezultat procjene rizika je temelj za izradu profila rizičnosti.

47. Upravljanje rizicima (nastavak)

Operativni rizik (nastavak)

- Pokazatelji ranog upozorenja se koriste za kontinuirano praćenje i izvještavanje o izloženosti operativnom riziku. Pružaju signal ranog upozorenja za potencijalne probleme ili promjene u rizičnom profilu, koje mogu zahtijevati upravljačku mjeru.
- Prikupljanje podataka o događajima operativnoga rizika i analiza internih podatka o događajima operativnoga rizika pružaju značajne informacije za mjerjenje utjecaja događaja operativnoga rizika i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.
- Analiza scenarija je proces kojim Grupa razmatra utjecaj ekstremnih, ali mogućih događaja na svoje poslovanje i pridružuje procjenu vjerojatnosti i jačine raspona mogućih ishoda. Analiza scenarija ima za cilj osigurati prognostičke metode sakupljanja rijetkih događaja koji se nisu dogodili u bančinoj povijesti gubitaka, podizanje svjesnosti i educiranje managementa, osiguravajući pregled nad različitim vrstama rizika te pokretanje mjera ovladavanja rizikom.

Praćenje je usmjereni na redovit pregled ciklusa upravljanja operativnim rizikom, instrumenata i metoda upravljanja operativnim rizikom, kako bi se osigurala njihova relevantnost i valjanost u procjeni operativnoga rizika te na osiguravanje da primjenjene mjere ovladavanja rizikom djeluju učinkovito, redovito se provjeravaju i po potrebi prilagođavaju.

Izvještavanje podržava ciklus upravljanja operativnim rizikom, osiguravajući stalni i pravovremen protok informacija do relevantnih tijela koja donose odluke. Na taj način, izvještavanje o operativnom riziku podržava transparentnost rizika i integraciju aktivnosti upravljanja operativnim rizikom u svakodnevno poslovanje.

Ovladavanje rizikom je usmjereni na upravljanje izloženošću riziku, primjenjujući neku od sljedećih akcija: izbjegavanje rizika (uklanjanje izvora rizika), smanjenje rizika (mijenjanje vjerojatnosti ili posljedica primjenjujući kontrole ili druge aktivnosti za ublažavanje), prijenos rizika (dijeljenje rizika s drugom stranom ili više njih), prihvatanje rizika (prihvatanje rizika informiranim odlukom). Grupa definira okidače unutar alata za prepoznavanje rizika, koji rezultiraju obveznim mjerama ovladavanja rizikom ali ovladavanje rizikom je i dio svakodnevnih aktivnosti u trenutku prepoznavanja rizika.

Sve članice Grupe za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik koriste standardni pristup.

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji na glavnem, odnosno najpovoljnijem tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, tj. izlazna cijena, neovisno o tome da li je ona neposredno vidljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i oni koji su raspoloživi za prodaju vrednuju se po fer vrijednosti. Zajmovi i potraživanja i imovina koja se drži do dospijeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zbog kratkih dospijeća novca i potraživanja od banaka, plasmana drugim bankama, depozita banaka, depozita društava i sličnih subjekata, njihova knjigovodstvena vrijednost reflektira njihovu fer vrijednost.

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti finansijskih instrumenata.

Zajmovi

Fer vrijednost zajmova izračunava se temeljem diskontiranih očekivanih budućih novčanih tokova glavnice i kamate. Očekivani budući gotovinski tokovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjenja vrijednosti uključujući i rezerviranja izračunata po stopi koju propisuje HNB, za naplative plasmane na skupnoj osnovi prema uputama HNB-a. Očekivani budući novčani tokovi za homogene kategorije zajmova, kao što su hipotekarni zajmovi stanovništvu, procjenjuju se na bazi portfelja i diskontiraju se po trenutnim stopama koje su važeće za slične zajmove novim komitentima sa sličnim kreditnim profilom. Procijenjene fer vrijednosti zajmova odražavaju promjene u kreditnom statusu otkad su zajmovi odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju zajmova koji imaju fiksnu kamatnu stopu. S obzirom da Grupa ima vrlo limitiran portfelj kredita sa fiksnom stopom te dugoročno dospijeće, fer vrijednost kredita ne razlikuje se materijalno od njihove knjigovodstvene vrijednosti prema procjeni rukovodstva. Razlike između fer vrijednosti budućih gubitaka od trenutno naplativih kredita u portfelju i efekta rezervacija na skupnoj osnovi priznatih sukladno propisima HNB-a, nisu uzete u obzir.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutačno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospijeća. Vrijednost dugoročnih odnosa s deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema tržišnu cijenu, te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontiranih po kamatnim stopama na datum izvješćivanja za Grupu, za novi zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

U idućoj tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti dostupnih pokazatelja fer vrijednosti (tabelarni prikaz za razliku od povezanih bilješki ne uključuje ukalkuliranu kamatu):

- 1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
- 2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena; i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa 2017. Milijuni HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	4.708	–	–	4.708	4.708
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Instrumenti koji se drže radi trgovanja					
Dužničke vrijednosnice	492	372	120	–	492
Vlasničke vrijednosnice	1	1	–	–	1
Derivativna finansijska imovina	29	–	29	–	29
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	4	–	4	–	4
Finansijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Dužničke vrijednosnice	409	86	323	–	409
Vlasničke vrijednosnice	2	2	–	–	2
Ulaganja u investicijske fondove	14	14	–	–	14
Plasmani i zajmovi drugim bankama	894	–	–	894	894
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju					
Dužničke vrijednosnice	5.906	5.787	119	–	5.906
Vlasničke vrijednosnice	31	7	22	2	31
Zajmovi komitentima	17.745	–	–	18.083	18.083
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	279	314	–	–	314
Ukupno	32.253	6.583	617	25.426	32.626
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Derivativna finansijske obveze	48	–	48	–	48
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	11	–	11	–	11
Depoziti banaka	1.056	–	–	1.056	1.056
Depoziti društava i sličnih subjekata	9.549	–	–	9.548	9.548
Depoziti stanovništva	14.231	–	–	14.188	14.188
Uzeti zajmovi	2.572	–	–	2.564	2.564
Podređene obveze	832	–	–	815	815
Ukupno	28.299	–	59	28.171	28.230

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Grupa 2016. Milijuni HRK	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost			Ukupno fer vrijednost
		1.razina	2.razina	3.razina	
Novac i računi kod banaka	3.721	–	–	3.721	3.721
Obvezna pricuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	1.675	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Instrumenti koji se drže radi trgovanja					
Dužničke vrijednosnice	1.902	1.862	40	–	1.902
Vlasničke vrijednosnice	5	5	–	–	5
Derativivna finansijska imovina	109	–	109	–	109
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	1	–	1	–	1
Finansijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Dužničke vrijednosnice	487	369	115	3	487
Vlasničke vrijednosnice	2	2	–	–	2
Ulaganja u investicijske fondove	9	9	–	–	9
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.332	–	–	1.332	1.332
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju					
Dužničke vrijednosnice	5.188	5.188	–	–	5.188
Vlasničke vrijednosnice	29	8	17	4	29
Zajmovi komitentima	18.504	–	–	18.644	18.644
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	293	257	–	–	257
Ukupno	33.257	7.700	282	25.379	33.361
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Derativivna finansijske obveze	96	–	96	–	96
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	1	–	1	–	1
Depoziti banaka	441	–	–	441	441
Depoziti društava i sličnih subjekata	9.891	–	–	9.879	9.879
Depoziti stanovništva	14.253	–	–	14.233	14.233
Uzeti zajmovi	3.992	–	–	3.983	3.983
Podređene obveze	837	–	–	820	820
Ukupno	29.511	–	97	29.356	29.453

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2017. Milijuni HRK	Fer vrijednost				
	Knjigovodstvena vrijednost	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno fer vrijednost
Novac i računi kod banaka	4.707	–	–	4.707	4.707
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.739	–	–	1.739	1.739
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Instrumenti koji se drže radi trgovanja					
Dužničke vrijednosnice	492	372	120	–	492
Vlasničke vrijednosnice	1	1	–	–	1
Derivativna finansijska imovina	35	–	35	–	35
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	4	–	4	–	4
Finansijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Dužničke vrijednosnice	41	14	27	–	41
Plasmani i zajmovi drugim bankama	905	–	–	909	909
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju					
Dužničke vrijednosnice	5.586	5.487	99	–	5.586
Vlasničke vrijednosnice	31	7	22	2	31
Zajmovi komitentima	16.453	–	–	16.804	16.804
Ulaganja u podružnice	395	–	–	395	395
Ukupno	30.389	5.881	307	24.556	30.744
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
Derivativna finansijske obveze	50	–	50	–	50
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	11	–	11	–	11
Depoziti banaka	1.093	–	–	1.093	1.093
Depoziti društava i sličnih subjekata	9.817	–	–	9.816	9.816
Depoziti stanovništva	13.203	–	–	13.191	13.191
Uzeti zajmovi	1.237	–	–	1.229	1.229
Podređene obveze	832	–	–	815	815
Ukupno	26.243	–	61	26.144	26.205

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Banka 2016. Milijuni HRK	Fer vrijednost					Ukupno fer vrijednost
	Knjigovodstvena vrijednost	1.razina	2.razina	3.razina		
Novac i računi kod banaka	3.717	–	–	–	3.717	3.717
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	1.675	–	–	–	1.675	1.675
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka						
Instrumenti koji se drže radi trgovanja						
Dužničke vrijednosnice	1.902	1.862	40	–	–	1.902
Vlasničke vrijednosnice	5	5	–	–	–	5
Derativivna finansijska imovina	117	–	117	–	–	117
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	1	–	1	–	–	1
Finansijska imovina početno određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka						
Dužničke vrijednosnice	126	98	25	3	–	126
Plasmani i zajmovi drugim bankama	1.384	–	–	1.385	–	1.385
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju						
Dužničke vrijednosnice	4.892	4.892	–	–	–	4.892
Vlasničke vrijednosnice	29	8	17	4	–	29
Zajmovi komitentima	16.213	–	–	16.379	–	16.379
Ulaganja u podružnice	408	–	–	408	–	408
Ukupno	30.469	6.865	200	23.571	–	30.636
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka						
Derativivna finansijske obveze	96	–	96	–	–	96
Fer vrijednost ugovorenih OTC spot transakcija	1	–	1	–	–	1
Depoziti banaka	520	–	–	520	–	520
Depoziti društava i sličnih subjekata	10.090	–	–	10.085	–	10.085
Depoziti stanovništva	13.195	–	–	13.175	–	13.175
Uzeti zajmovi	1.759	–	–	1.750	–	1.750
Podređene obveze	837	–	–	820	–	820
Ukupno	26.498	–	97	26.350	–	26.447

48. Fer vrijednost finansijskih instrumenata (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

Grupa/Banka	Instrumenti namijenjeni trgovaju	Financijska imovina predodređena za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	
		Vlasnički instrumenti	Dužnički vrijednosni papiri pravnih osoba	Vlasnički vrijednosni papiri
Na dan 1. siječnja 2016.		2	3	60
Dobitci i gubitci iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti		(2)	–	(53)
Reklasifikacija u razinu 1		–	–	(3)
Na dan 31. prosinca 2016.		–	3	4
Dobitci i gubitci iskazani u računu dobiti i gubitka		–	3	–
Dobitci i gubitci iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti		–	–	(2)
Na dan 31. prosinca 2017.		–	–	2

49. Upravljanje kapitalom

Kreditne su institucije u Hrvatskoj od 1. siječnja 2014. godine obvezne izračunavati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) kao i lokalnog regulatora, HNB-a.

Regulatorni kapital Grupe i Banke izračunat je primjenom Basel III metodologije.

Grupa, se prema regulatornim zahtjevima HNB-a i EBA-e, sastoji od Raiffeisenbank Austria d.d. i njezinih podružnica koje čine dio grupe kreditnih institucija. Grupu za potrebe izračuna regulatornog kapitala čine: Raiffeisenbank Austria d.d., Raiffeisen stambena štedionica d.d., Raiffeisen Leasing d.o.o., Raiffeisen Consulting d.o.o., Raiffeisen Factoring d.o.o., (2016.: i Raiffeisen Invest d.o.o. i Raiffeisen Bonus d.o.o.).

Regulatorni kapital Grupe i Banke čine Redovni osnovni kapital i Dopunski kapital. Redovni osnovni kapital uključuje kapital nastao izdavanjem običnih dionica, pripadajuće premije na dionice, zadržanu dobit, rezerve, umanjenje za nematerijalnu imovinu, nerealizirani gubitak od promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje te goodwill-a proizašlog iz stjecanja sto postotnog udjela u društvu Raiffeisen Leasing d.o.o..Dopunski kapital uključuje podređene obveze koje se priznaju kao dopunski kapital.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br 575/2013 su:

- Stopa redovnoga osnovnoga kapitala 4,5 posto ukupne izloženosti rizicima
- Stopa osnovnoga kapitala 6 posto ukupne izloženosti rizicima
- Stopa ukupnoga kapitala 8 posto ukupne izloženosti rizicima.

Sukladno čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU i čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, Grupa i Banka su dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5 posto ukupne izloženosti rizicima
- Zaštitni sloj za strukturalni sistemski rizik od 3 posto ukupne izloženosti rizicima.

49. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Milijuni HRK	Grupa 2017.	Grupa 2016.	Banka 2017.	Banka 2016.
Regulatorni kapital				
Osnovni kapital				
Redovni osnovni kapital				
Izdani dionički kapital	3.621	3.621	3.621	3.621
Premija na emitirane dionice	12	12	12	12
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	558	408	222	147
Neto dobit razdoblja	(245)	–	–	–
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	173	173	173	173
Nekontrolirajući udio	–	–	–	–
Odbici u skladu s regulativom HNB-a				
Nematerijalna imovina	(215)	(220)	(209)	(214)
Vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje	(28)	(22)	(26)	(21)
Goodwill	(27)	(27)	–	–
Nerealizirani gubitci od promjena vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	(11)	(13)	(11)	(11)
Odbici za ulaganja u subjekte finansijskoga sektora	(23)	(23)	(23)	(23)
Osnovni kapital	3.815	3.909	3.759	3.684
Dopunski kapital	614	753	614	753
Regulatorni kapital	4.429	4.662	4.373	4.437
Ukupno rizikom ponderirana aktiva	21.624	23.085	19.449	20.004
Stopa adekvatnosti kapitala	20,48%	20,19%	22,48%	22,18%

Tijekom 2017. godine stopa adekvatnosti kapitala Grupe i Banke je bila iznad propisanog minimuma.

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Temeljem hrvatskog Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07) Hrvatska narodna banka donijela je Odluku o strukturi i sadržaju izvještaja kreditnih institucija (Narodne novine 30/17 i 44/17). Sljedeće tablice prikazuju finansijska izvješća u skladu s navedenom odlukom:

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

Milijuni HRK	2017.	2016.
1. Kamatni prihodi	1.138	1.305
2. (Kamatni troškovi)	(274)	(369)
3. Neto kamatni prihod (1.-2.)	864	936
4. Prihodi od provizija i naknada	794	695
5. (Troškovi provizija i naknada)	(325)	(249)
6. Neto prihod od provizija i naknada (4.-5.)	469	446
7. Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
8. Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	19	196
9. Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	(2)	1
10. Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz RDG	6	27
11. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	26	80
12. Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospijeća	–	27
13. Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	2	(1)
14. Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
15. Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	–	1
16. Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	137	(15)
17. Ostali prihodi	519	368
18. Ostali troškovi	(81)	(129)
19. Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.105)	(1.133)
20. Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke (3.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.+16.+17.-18.-19.)	854	804
21. Troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(564)	(109)
22. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	290	695
23. Porez na dobit	(102)	(160)
24. Dobit/(gubitak) tekuće godine	188	535
25. Zarada po dionici	52 kn	147 kn
Dodatak računu dobiti i gubitka	2017.	2016.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	188	535
Pripisan dioničarima Matičnoga društva	188	535
Manjinski udjel	–	–

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak) Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Milijuni HRK	2017.	2016.
1. Dobit/(gubitak) tekuće godine	188	535
2. Ostala sveobuhvatna dobit (2.1+ 2.2)	(11)	(23)
2.1 Stavke koje neće biti reklassificirane u dobit ili gubitak (2.1.1+2.1.2+2.1.3+2.1.4+2.1.5+2.1.6)	2	1
2.1.1 Materijalna imovina	–	–
2.1.2 Nematerijalna imovina	–	–
2.1.3 Aktuarski dobitci ili (–) gubitci na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavstva	–	–
2.1.4 Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	–	–
2.1.5 Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	2	1
2.1.6 Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklassificirane	–	–
2.2 Stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili gubitak (2.2.1+2.2.2+2.2.3+2.2.4+2.2.5+2.2.6+2.2.7)	(13)	(24)
2.2.1 Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje (efektivni udjel (2.2.1.1+2.2.1.2+2.2.1.3))	–	–
2.2.1.1 Dobitci ili gubitci (–) u kapitalu	–	–
2.2.1.2 Preneseno u dobit ili gubitak	–	–
2.2.1.3 Ostale reklassifikacije	–	–
2.2.2 Zamjena strane valute (2.2.2.1+2.2.2.2+2.2.2.3)	–	–
2.2.2.1 Dobitci ili gubitci (–) u kapitalu	–	–
2.2.2.2 Preneseno u dobit ili gubitak	–	–
2.2.2.3 Ostale reklassifikacije	–	–
2.2.3 Zaštite novčanih tokova (efektivni udjel) (2.2.3.1+2.2.3.2+2.2.3.3+2.2.3.4)	–	–
2.2.3.1 Dobitci ili gubitci (–) u kapitalu	–	–
2.2.3.2 Preneseno u dobit ili gubitak	–	–
2.2.3.3 Preneseno u početnu knjigovodstvenu vrijednost zaštićenih stavki	–	–
2.2.3.4 Ostale reklassifikacije	–	–
2.2.4 Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (2.2.4.1+2.2.4.2+2.2.4.3)	(16)	(33)
2.2.4.1 Dobitci ili gubitci (–) u kapitalu	(10)	66
2.2.4.2 Preneseno u dobit ili gubitak	(4)	(99)
2.2.4.3 Ostale reklassifikacije	(2)	–
2.2.5 Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju (2.2.5.1+2.2.5.2+2.2.5.3)	–	–
2.2.5.1 Dobitci ili gubitci (–) u kapitalu	–	–
2.2.5.2 Preneseno u dobit ili gubitak	–	–
2.2.5.3 Ostale reklassifikacije	–	–
2.2.6 Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke potvate i pridružena društva	–	–
2.2.7 Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklassificirati u dobit ili (–) gubitak	3	9
3. Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine (1.+2.)	177	512
4. Pripada manjinskom udjelu (nekontrolirajući udjel)	–	–
5. Pripada vlasnicima matičnog društva	177	512

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak) Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju (bilanca)

Milijuni HRK	2017.	2016.
Imovina		
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a (1.1+1.2)	6.357	5.337
1.1. Gotovina	805	712
1.2. Depoziti kod HNB-a	5.552	4.625
2. Depoziti kod kreditnih institucija	946	1.154
3. Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	309	105
4. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	554	1.853
5. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju	5.586	5.173
6. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća	275	287
7. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	349	420
8. Derivatna finansijska imovina	33	115
9. Krediti finansijskim institucijama	63	290
10. Krediti ostalim komitentima	17.661	18.369
11. Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	–	–
12. Preuzeta imovina	91	78
13. Materijalna i nematerijalna imovina (minus amortizacija)	1.335	1.765
14. Kamate, naknade i ostala imovina	642	436
A. Ukupno imovina (1.+2.+3. Do 14.)	34.201	35.382
Obveze i kapital		
1. Krediti od finansijskih institucija(1.1+1.2)	1.385	2.396
1.1. Kratkoročni krediti	542	889
1.2. Dugoročni krediti	843	1.507
2. Depoziti (2.1+2.2+2.3)	24.492	24.114
2.1. Depoziti na žiro-računima i tekućim računima	8.149	7.541
2.2. Štedni depoziti	6.826	5.359
2.3. Oročeni depoziti	9.517	11.214
3. Ostali krediti (3.1+3.2)	1.174	1.582
3.1. Kratkoročni krediti	–	354
3.2. Dugoročni krediti	1.174	1.228
4. Derivatne finansijske obveze i ostale finansijske obveze kojima se trguje	46	94
5. Izdani dužnički vrijednosni papiri(5.1+5.2)	–	–
5.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–
5.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	–	–
6. Izdani podređeni instrumenti	826	831
7. Izdani hibridni instrumenti	–	–
8. Kamate, naknade i ostale obveze	1.585	1.467
B. Ukupno obveze (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)	29.508	30.484

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju (bilanca)(nastavak)

Milijuni HRK	2017.	2016.
Kapital		
1. Dionički kapital	3.633	3.633
2. Dobitak/gubitak tekuće godine	188	535
3. Zadržana dobit/(gubitak)	635	483
4. Zakonske rezerve	181	181
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	7	8
7. Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	49	58
C. Ukupno kapital(1.+2.+3.+4.+5.+6+7.)	4.693	4.898
D. Ukupno obveze i kapital (B+C)	34.201	35.382
Dodatak izvještaju o finansijskom položaju		
Ukupni kapital	4.693	4.898
Kapital raspoloživ dioničarima Matičnog društva	4.693	4.898
Manjinski udjel	–	–

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak) Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

Milijuni HRK	2017.	2016.
Poslovne aktivnosti		
1.1. Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	290	695
1.2. Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	369	(522)
1.3. Amortizacija	147	191
1.4. Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDG	38	(36)
1.5. Dobit/(gubitak) od prodaje materijalne imovine	–	–
1.6. Ostali (dobici)/gubitci	(1.054)	(1.047)
1. Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena poslovne imovine (1.1. do 1.6.)	(210)	(719)
2.1. Depoziti kod HNB-a	(42)	315
2.2. Trezorski zapisi MF i blagajnički zapisi HNB-a	(203)	14
2.3. Depoziti kod finansijskih institucija i krediti finansijskim institucijama	28	(28)
2.4. Krediti ostalim komitentima	254	908
2.5. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	1.276	(155)
2.6. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(543)	(220)
2.7. Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	62	(24)
2.8. Ostala poslovna imovina	1.207	1.241
2. Neto (povećanje)/smanjenje poslovne imovine (1.1. do 2.8.)	2.039	2.051
Povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza		
3.1. Depoziti po viđenju	608	1.073
3.2. Štedni i oročeni depoziti	121	(417)
3.3. Izvedene finansijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	(49)	(13)
3.4. Ostale obveze	(186)	(179)
3. Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza (3.1. do 3.4.)	494	464
4. Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit (1.+2.+3.)	2.323	1.796
5. (Plaćeni porez na dobit)	(28)	(33)
6. Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti (4.–5.)	2.295	1.763
Uлагаčke aktivnosti		
7.1. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(120)	(255)
7.2. Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke potrhvate	–	–
7.3. Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata koji se drže do dospjeća	11	(11)
7.4. Primljene dividende	–	–
7.5. Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	154	152
7. Neto novčani tijek iz ulagačkih aktivnosti (7.1. do 7.5.)	45	(114)
Finansijske aktivnosti		
8.1. Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(1.389)	(231)
8.2. Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnih papira	–	–
8.3. Neto povećanje/(smanjenje) instrumenata dopunskog kapitala	–	–
8.4. Premije na dionice	–	–
8.5. (Isplaćena dividenda)	(385)	–
8.6. Ostali primici/(plaćanja) iz finansijskih aktivnosti	–	–
8. Neto novčani tijek iz finansijskih aktivnosti (8.1. do 8.6.)	(1.774)	(231)
9. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine (6.+7.+8.)	566	1.418
10. Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalentne gotovine	(5)	27
11. Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenta gotovine (9.+10.)	561	1.445
12. Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	4.968	3.523
13. Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	5.529	4.968

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu

	Milijuni HRK	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednostnog uskladivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Mađinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano									
1. Stanje 1. siječnja 2017.	3.633	–	189	1.018	–	58	–	–	4.898
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1.+2.)	3.633	–	189	1.018	–	58	–	–	4.898
4. Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	(9)	–	(9)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Ostali dobitci i gubitci izravno priznati u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Neto dobitci/gubitci priznati izravno u kapitalu i rezervama (4.+5.+6.+7.)	–	–	–	–	–	–	(9)	–	(9)
9. Dobit/(gubitak) tekuće godine	–	–	–	–	–	188	–	–	188
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8.+9.)	–	–	–	–	–	188	(9)	–	179
11. Povećanje/ (smanjenje) dioničkoga kapitala	–	–	–	–	–	–	–	–	–
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
13. Ostale promjene	–	–	(1)	2	–	–	–	–	1
14. Prijenos u rezerve	–	–	–	–	–	–	–	–	–
15. Isplata dividende	–	–	–	(385)	–	–	–	–	(385)
16. Raspodjela dobiti (11.+12.+13.+14.+15.)	–	–	(1)	(383)	–	–	–	–	(384)
17. Stanje 31. prosinca 2017. (3.+10.+16.)	3.633	–	188	635	188	49	–	–	4.693

Dodatak I

Dodatna regulatorna izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Konsolidirano izvješće o promjenama u kapitalu (nastavak)

	Milijuni HRK	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/ (gubitak)	Dobit/ (gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog uskladišivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	Mađinski udjel	Ukupno kapital i rezerve
Nerevidirano									
1. Stanje 1. siječnja 2016.	3.633	–	–	199	430	–	82	68	4.412
2. Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3. Prepravljeno stanje 1. siječnja tekuće godine (1.+2.)	3.633	–	–	199	430	–	82	68	4.412
4. Prodaja finansijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5. Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	–	–	–	–	–	–	(24)	–	(24)
6. Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala i rezervi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
7. Ostali dobitci i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	–	–	–	–	–	–	–	–	–
8. Neto dobitci/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama (4.+5.+6.+7.)	–	–	–	–	–	–	(24)	–	(24)
9. Dobit/ (gubitak) tekuće godine	–	–	–	–	–	535	–	–	535
10. Ukupno priznati prihodi i rashodi za tekuću godinu (8.+9.)	–	–	–	–	–	535	(24)	–	511
11. Povećanje/ (smanjenje) dioničkoga kapitala	–	–	–	–	–	–	–	–	–
12. Kupnja/prodaja trezorskih dionica	–	–	–	–	–	–	–	–	–
13. Ostale promjene	–	–	–	(11)	54	–	–	(68)	(25)
14. Prijenos u rezerve	–	–	–	1	(1)	–	–	–	–
15. Isplata dividende	–	–	–	–	–	–	–	–	–
16. Raspodjela dobiti (11.+12.+13.+14.+15.)	–	–	–	(10)	53	–	–	(68)	(25)
17. Stanje 31. prosinca 2017. (3.+10.+16.)	3.633	–	–	189	483	535	58	–	4.898

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku

Budući da su u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu s odlukom Hrvatske narodne banke ("HNB") podaci klasificirani različito od onih u finansijskim izvješćima sastavljenim u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, dolje navedene tablice prikazuju usporedne podatke.

Usporedni prikaz konsolidiranog računa dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine:

	2017. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2017. Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	2017. Razlika	2016. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2016. Prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Hrvatskoj	2016. Razlika
Milijuni HRK						
Prihodi od kamata	1.138	1.139	(1)	1.305	1.305	–
Rashodi od kamata	(274)	(226)	(48)	(369)	(317)	(52)
Neto prihod od kamata	864	913	(49)	936	988	(52)
Prihodi od provizija i naknada	794	794	–	695	694	1
Troškovi provizija i naknada	(325)	(325)	–	(249)	(257)	8
Neto prihodi od provizija i naknada	469	469	–	446	437	9
Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	19	192	(173)	196	315	(119)
Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	(2)	–	(2)	1	–	1
Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje prema fer vrijednosti kroz RDG	6	–	6	27	–	27
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	26	–	26	80	–	80
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospijeća	–	–	–	27	–	27
Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	2	–	2	(1)	–	(1)
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	–	–	–	1	–	1
Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	137	–	137	(15)	–	(15)
Ostali prihodi	519	300	219	368	322	46
Ukupno ostali prihodi	707	492	215	684	637	47
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.105)	(1.212)	107	(1.133)	(1.877)	744
Troškovi vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja za gubitke	(564)	(372)	(192)	(109)	510	(619)
Ostali troškovi	(81)	–	(81)	(129)	–	(129)
Ukupno rashodi	(1.750)	(1.584)	(166)	(1.371)	(1.367)	(4)
Dobit prije oporezivanja	290	290	–	695	695	–
Porez na dobit	(102)	(102)	–	(160)	(160)	–
Dobit tekuće godine	188	188	–	535	535	–
Zarada po dionici (u kn)	52	52	–	147	147	–

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Prema Odluci HNB-a, troškovi osiguranja depozita i troškovi sanacijskog fonda iskazani su u sklopu kamatnih troškova, dok su u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj razvrstani su u administrativne troškove. Negativna kamata po depozitima kod banaka i naknada po faktoringu su prema odluci HNB-a iskazani unutar pozicije Opći administrativni troškovi i amortizacija, dok su u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani u sklopu pozicije Kamatni troškovi.
- Prema Odluci HNB-a, neto tečajne razlike razvrstane su u sklopu pozicija Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika, Neto prihod od kamata, Neto prihodi od naknada i provizija i Troškovi umanjenja vrijednosti i rezerviranja. U izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj, sve tečajne razlike su iskazane na poziciji Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza. Ujedno, preostale stavke ukupnih ostalih prihoda prema Odluci HNB-a su u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani su na poziciji Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza.
- Prihodi od prodaje plasmana prema Odluci HNB-a iskazani su u poziciji Ostali prihodi, dok su u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani na poziciji Gubici od umanjenja vrijednosti. Osim toga, pozicija Ostali prihodi prema Odluci HNB-a uključuje i prihode od promjene tehničkih pričuva koji su u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka iskazani unutar pozicije Opći administrativni troškovi i amortizacija.
- Ostali rashodi i troškovi, troškovi donacija, oglašavanja, promidžbe i reprezentacije prema Odluci HNB-a prikazani unutar zasebne pozicije Ostali troškovi, dok su sukladno zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazani unutar pozicije Opći administrativni troškovi i amortizacija.

Dodatak II

U skladu temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz konsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine:

	2017. Milijuni HRK	Prema odluci Hrvatske narodne banke	2017. Prema zakonskim zahtje- vima za računo- vodstvo banaka u Hrvatsko	2017. Razlika	2016. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2016. Prema zakonskim zahtje- vima za računo- vodstvo banaka u Hrvatsko	2016. Razlika
Imovina							
Gotovina i depoziti kod HNB-a	6.357	6.447	(90)	5.337	5.396	(59)	
Depoziti kod kreditnih institucija	946	894	52	1.154	–	1.154	
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	309	–	309	105	1.332	(1.227)	
Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	554	951	(397)	1.853	2.515	(662)	
Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju	5.586	5.937	(351)	5.173	5.217	(44)	
Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća	275	279	(4)	287	293	(6)	
Vrijednosni papiri i drugi finansijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	349	–	349	420	–	420	
Derivatna finansijska imovina	33	–	33	115	–	115	
Krediti finansijskim institucijama	63	–	63	290	–	290	
Krediti ostalim komitentima	17.661	17.745	(84)	18.369	18.504	(135)	
Preuzeta imovina	91	–	91	78	–	78	
Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.335	1.309	26	1.765	1.496	269	
Nematerijalna imovina	–	239	(239)	–	240	(240)	
Odgođena porezna imovina	–	86	(86)	–	86	(86)	
Kamate, naknade i ostala imovina	642	291	351	436	285	151	
Ukupno imovina	34.201	34.178	23	35.382	35.364	18	
Obveze							
Krediti od finansijskih institucija	1.385	2.572	(1.187)	2.396	3.992	(1.596)	
Depoziti	24.492	24.836	(344)	24.114	24.585	(471)	
Ostali krediti	1.174	–	1.174	1.582	–	1.582	
Derivatne finansijske obveze i ostale finansijske obveze kojima se trguje	46	59	(13)	94	97	(3)	
Izdani podređeni instrumenti	826	832	(6)	831	837	(6)	
Rezervacije za obveze i troškove	–	173	(173)	–	187	(187)	
Obveza za porez na dobit	–	70	(70)	–	–	–	
Kamate, naknade i ostale obveze	1.585	951	634	1.467	776	691	
Ukupno obveze	29.508	29.493	15	30.484	30.474	10	

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usporedni prikaz konsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine:

	2017. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2017. Prema zakonskim zahtje- vima za računo- vodstvo banaka u Hrvatsko	2017. Razlika	2016. Prema odluci Hrvatske narodne banke	2016. Prema zakonskim zahtje- vima za računo- vodstvo banaka u Hrvatsko	2016. Razlika
Milijuni HRK						
Kapital						
Dionički kapital	3.633	3.633	–	3.633	3.633	–
Dobitak/gubitak tekuće godine	188	188	–	535	535	–
Zadržana dobit/(gubitak)	635	634	1	483	482	1
Zakonske rezerve	181	181	–	181	181	–
Statutarne i ostale kapitalne rezerve	7	1	6	8	1	7
Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	49	48	1	58	58	–
Ukupno kapital	4.693	4.685	8	4.898	4.890	8
Ukupno obveze i kapital	34.201	34.178	23	35.382	35.364	18

Dodatak II

Usklada temeljnih finansijskih izvješća i dodatnih regulatornih izvješća za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

- Razlika u ukupnoj imovini i ukupnim obvezama na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu 22 milijuna kuna (2016.: 18 milijuna kuna) posljedica je različitoga načina prikazivanja plaćenih predujmova poreza na dobit i obveza za porez na dobit u bilanci prikazanoj prema Odluci HNB-a i bilance prikazane prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj u kojoj je isto iskazano u sklopu obveze za porez na dobit.
- Potraživanja za kamatu su u izvješću prema Odluci HNB-a iskazana unutar pozicije Kamate, naknade i ostala imovina, dok su prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj potraživanja za kamatu iskazana u sklopu pripadajućih finansijskih instrumenata.

Na poziciji Gotovina i depoziti kod HNB-a u izvješću prema Odluci HNB-a nisu uključeni tekući računi kod drugih banaka, već su iskazani na poziciji Depoziti kod kreditnih institucija. Dio plasmana bankama je iskazan u okviru pozicije Krediti finansijskim institucijama, a dio u okviru pozicije Depoziti kod kreditnih institucija u izvješću prema Odluci HNB-a.

Trezorski zapisi sa dospijećem do godine dana su u izvješću prema odluci HNB-a iskazani na zasebnoj poziciji Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a, dok su u prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj uključeni na pozicijama Finansijska imovina raspoloživa za prodaju i Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitak.

Preuzeta imovina je iskazana na zasebnoj poziciji u izvješću prema Odluci HNB-a, dok je u izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj uključena u poziciju Ostala imovina.

Nematerijalna imovina je u izvješću prema odluci HNB-a iskazana unutar pozicije Kamate, naknade i ostala imovina, dok je prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazana na zasebnoj poziciji.

Odgodjena porezna imovina iskazana je u bilanci prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj isto kao zasebna stavka, dok je u bilanci prema Odluci HNB-a iskazana u sklopu pozicije Kamate, naknade i ostala imovina.

- Unaprijed plaćene zakupnine te imovina namijenjena za prodaju su u izvješću prema Odluci HNB-a iskazani unutar pozicije Materijalna imovina (minus amortizacija), dok su izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazani unutar pozicije Ostala imovina.
- Obveze za kamatu su u izvješću prema Odluci HNB-a iskazane unutar pozicije Kamate, naknade i ostale obveze, dok su prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazane u sklopu pripadajućih finansijskih instrumenata.
- Pozicija Depoziti prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj uključuju, osim obveze za kamate, i obveze po jamčevinama te ograničene depozite koji su prema Odluci HNB-a iskazani unutar pozicije Kamate, naknade i ostale obveze.

Rezervacije za obveze i troškove i obveze za porez na dobit su u izvješćima prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj iskazani na zasebnim pozicijama, dok su u izvješću prema Odluci HNB-a uključeni u poziciju Kamate, naknade i ostale obveze.

U izvješću prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj sredstva klijenata nastala zatvaranjem neaktivnih depozitnih računa prikazana su u poziciji Ostale obveze, dok su u prema Odluci HNB-a prikazani unutar pozicije Statutarne i ostale kapitalne rezerve.

Dodatna finansijska izvješća iskazana u EUR i USD

Dodatni finansijski izvještaji Grupe i Banke dana su samo radi ilustracije, te ne predstavljaju dio revidiranih finansijskih izvještaja.

Iznosi u izvještaju o finansijskom položaju i izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na dan 31. prosinca, iskazani u revidiranim finansijskim izvještajima, pretvoreni su u EUR, odnosno u USD prema tečaju važećem na taj dan:

31. prosinac 2017.	31. prosinac 2016.
1 EUR = HRK 7.513648	1 EUR = HRK 7.557787
1 USD = HRK 6.269733	1 USD = HRK 7.168536

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju na dan 31. prosinca

Grupa	2017.	2017.	2016.	2016.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Imovina				
Novac i računi kod banaka	627	751	492	519
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	231	277	222	234
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	127	152	333	351
Plasmani i zajmovi drugim bankama	119	143	176	186
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	790	947	690	728
Zajmovi komitentima	2.362	2.830	2.448	2.581
Finansijska ulaganja koja se drže do dospijeća	37	45	39	41
Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganje u nekretnine	174	209	198	208
Nematerijalna imovina	32	38	32	33
Odgodenja porezna imovina	11	14	11	12
Ostala imovina	39	46	38	40
Ukupno imovina	4.549	5.452	4.679	4.933

Konsolidirano izvješće o finansijskom položaju (nastavak)
Na dan 31. prosinca

Grupa	2017. Milijuni EUR	2017. Milijuni USD	2016. Milijuni EUR	2016. Milijuni USD
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	9	13	13
Depoziti banaka	141	168	58	62
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	1.271	1.523	1.309	1.380
Depoziti stanovništva	1.894	2.270	1.886	1.988
Uzeti zajmovi	342	410	528	557
Rezervacije za obveze i troškove	23	28	25	26
Obveza za porez na dobit	9	11	–	–
Ostale obveze	127	152	102	108
Podređene obveze	111	133	111	117
Ukupno obveze	3.926	4.704	4.032	4.251
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	482	578	479	505
Premija na emitirane dionice	2	2	2	2
Kapitalna rezerva	–	–	–	–
Zakonska rezerva	24	29	24	25
Rezerva fer vrijednosti	6	8	8	8
Zadržana dobit	109	131	134	142
Ukupno kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima matičnog društva	623	748	647	682
Ukupno obveze, kapital i rezerve	4.549	5.452	4.679	4.933

**Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu koja završava 31. prosinca**

Grupa	2017.	2017.	2016.	2016.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Prihod od kamata	152	182	173	182
Rashod od kamata	(30)	(36)	(42)	(44)
Neto prihod od kamata	122	146	131	138
Prihod od naknada i provizija	106	127	92	97
Rashod od naknada i provizija	(43)	(52)	(34)	(36)
Neto prihod od naknada i provizija	63	75	58	61
Neto dobit od trgovanja, finansijske imovine raspoložive za prodaju i tečajnih razlika po translaciji monetarne imovine i obveza	26	31	42	44
Ostali prihodi iz poslovanja	40	48	42	45
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	66	79	84	89
Prihod iz poslovanja	251	300	273	288
Troškovi iz poslovanja	(162)	(194)	(248)	(262)
Gubici od umanjenja vrijednosti	(51)	(61)	(14)	(15)
Ukidanje rezerviranja za obveze i troškove	2	2	81	86
Dobit prije oporezivanja	40	47	92	97
Porez na dobit	(14)	(16)	(21)	(22)
Dobit za godinu	26	31	71	75
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka				
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	(1)	(2)	(3)	(3)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(1)	(2)	(3)	(3)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	25	29	68	72
Dobit za godinu				
Namijenjena:				
- Dioničarima Matičnog društva	26	31	71	75
Zarada po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	EUR 7	USD 8	EUR 19	USD 21

**Odvjено izvješće o finansijskom položaju
Na dan 31. prosinca**

Banka	2017.	2017.	2016.	2016.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Imovina				
Novac i računi kod banaka	626	751	492	518
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	231	277	222	234
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	76	91	285	300
Plasmani i zajmovi drugim bankama	120	144	183	193
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	748	896	651	686
Zajmovi komitentima	2.190	2.624	2.145	2.262
Ulaganja u podružnice	53	63	54	57
Nekretnine, postrojenja i oprema	66	79	63	67
Nematerijalna imovina	27	33	27	29
Odgodenja porezna imovina	11	14	11	11
Ostala imovina	28	33	24	25
Ukupno imovina	4.176	5.005	4.157	4.382

**Odbojeno izvješće o finansijskom položaju
Na dan 31. prosinca**

Banka	2017. Milijuni EUR	2017. Milijuni USD	2016. Milijuni EUR	2016. Milijuni USD
Obveze				
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	8	10	13	13
Depoziti banaka	145	174	69	73
Depoziti društava i ostalih sličnih subjekata	1.306	1.566	1.335	1.408
Depoziti stanovništva	1.757	2.106	1.746	1.841
Uzeti zajmovi	165	197	233	245
Rezervacije za obveze i troškove	21	26	23	24
Obveza za porez na dobit	11	12	–	–
Ostale obveze	58	70	38	41
Podređene obveze	111	133	111	117
Ukupno obveze	3.582	4.294	3.568	3.762
Kapital i rezerve				
Dionički kapital	482	578	479	505
Premija na emitirane dionice	2	2	2	2
Kapitalna rezerva	–	–	–	–
Zakonska rezerva	23	27	23	24
Rezerva fer vrijednosti	4	5	5	5
Zadržana dobit	83	99	80	84
Ukupno kapital i rezerve	594	711	589	620
Ukupno obveze, kapital i rezerve	4.176	5.005	4.157	4.382

**Odvjeno izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu koja završava 31. prosinca**

Banka	2017.	2017.	2016.	2016.
	Milijuni EUR	Milijuni USD	Milijuni EUR	Milijuni USD
Prihod od kamata	137	164	152	160
Rashod od kamata	(23)	(27)	(33)	(35)
Neto prihod od kamata	114	137	119	125
Prihod od naknada i provizija	84	100	72	76
Rashod od naknada i provizija	(43)	(51)	(33)	(34)
Neto prihod od naknada i provizija	41	49	39	42
Neto dobit od trgovanja i finansijske imovine raspoložive za prodaju	23	28	36	37
Ostali prihodi iz poslovanja	14	16	12	13
Prihodi od trgovanja i ostali prihodi	37	44	48	50
Prihod iz poslovanja	192	230	206	217
Troškovi iz poslovanja	(147)	(176)	(196)	(206)
Gubici od umanjenja vrijednosti	17	20	(14)	(15)
Rezervacije za obveze i troškove	2	2	81	86
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	64	76	77	82
Porez na dobit	(11)	(13)	(16)	(17)
Dobit/(gubitak) za godinu	53	63	61	65
Ostala sveobuhvatna dobit				
Stavke koje su, ili bi mogle biti, reklassificirane u račun dobiti i gubitka				
Promjena u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od poreza i realiziranih iznosa	–	–	(3)	(3)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez	–	–	(3)	(3)
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	53	63	58	62
Zarada/(gubitak) po dionici namijenjena dioničarima matičnog društva	EUR 15	USD 17	EUR 17	USD 18

Kontakti

Poslovna mreža u Hrvatskoj	180
Adrese i kontakti članica Raiffeisen Bank International grupe	182

Poslovna mreža u Hrvatskoj

Raiffeisenbank Austria d.d.

Sjedište

Magazinska cesta 69
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/4566 466
Fax: 01/4811 624
INFO telefon: 072 62 62 62
S.W.I.F.T.: RZBH HR2X
info@rba.hr
http://www.rba.hr
Osoba za kontakt:
Iva Bakija, Direktor ureda Uprave

Poslovna mreža

Zagreb

Dankovečka 1
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 935

Froudeova 11, Siget
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 856

Garićgradska 13/15
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 840

Gundulićeva 7
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 850

Ilica 216
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 867

Ilica 253
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 993

Jurišićeva 9
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 960

Lanište 26
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 833

Magazinska 69
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 838

Pakoštanska 3a,
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 980

Petrinjska 59
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4566 481

Radnička cesta 43
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 981

Samoborska 258
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 828

Ulica SR Njemačke 8
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 937

Trg Ivana Kukuljevića 9
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 886

Ulica grada Vukovara 37b
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/6324 051

Ulica grada Vukovara 37b
RBA Stambeni centar
Tel: 01/6324 090
Fax: 01/6324 054

Vlaška 122
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 931

Bjelovar
Trg Eugena Kvaternika 9
43000 Bjelovar
Tel: 043/343 500
Fax: 043/343 535

Čakovec
Trg Eugena Kvaternika 1
40000 Čakovec
Tel: 040/640 600
Fax: 040/640 644

Dubrovnik
Vukovarska 17
20000 Dubrovnik
Tel: 020/320 500
Fax: 020/320 546

Ivanj Grad
Savská 39
10310 Ivanj Grad
Tel: 01/6174 925
Fax: 01/4604 879

Jastrebarsko
Ulica Franje Tuđmana 43
10450 Jastrebarsko
Tel: 01/6174 780
Fax: 01/4604 855

Karlovac
Trg Milana Sufflaja 1
47000 Karlovac
Tel: 047/547 500
Fax: 047/547 540

Koprivnica
Trg mladosti 16a
48000 Koprivnica
Tel: 048/248 500
Fax: 048/248 530

Kutina
Kralja Petra Krešimira IV br. 6
44320 Kutina
Tel: 044/844 500
Fax: 044/844 527

Ludbreg
Ulica kardinala Franje Kuharića 14
42230 Ludbreg
Tel: 042/242 700
Fax: 042/242 710

Makarska
Trg Hrpina 5
21300 Makarska
Tel: 021/521 200
Fax: 021/521 220

Metković
Splitska 2
20350 Metković
Tel: 020/320 600
Fax: 020/320 615

Osijek
Kapucinska 34
31000 Osijek
Tel: 031/531 550
Fax: 031/531 570

Ulica hrvatske republike 14
31000 Osijek
Tel: 031/531 500
Fax: 031/531 535

Poreč
Karla Huguesa 4
52440 Poreč
Tel: 052/652 740
Fax: 052/652 755

Požega
Vukovarska 14
34000 Požega
Tel: 034/434 500
Fax: 01/434 520

Prelog
Glavna ulica 26
40323 Prelog
Tel: 040/640 500
Fax: 040/640 525

Pula
Ciscutlieva 1
52100 Pula
Tel: 052/652 660
Fax: 052/652 690

43. istarske divizije 2
52100 Pula
Tel: 052/652 600
Fax: 052/652 651

Rijeka
Đure Šporera 2
51000 Rijeka
Tel: 051/851 502
Fax: 051/851 540

Eugena Kvaternika 30
51000 Rijeka
Tel: 051/851 450
Fax: 051/851 465

Žabica 7
51000 Rijeka
Tel: 051/851 600
Fax: 051/851 635

Rovinj
Trg brodogradilišta 1
52210 Rovinj
Tel: 052/652 700
Fax: 052/652 715

Samobor
Perkovčeva 36
10430 Samobor
Tel: 01/5575 550
Fax: 01/4604 972

Sesvete
Zagrebačka cesta 6
10360 Sesvete
Tel: 01/5575 500
Fax: 01/4604 939

Sisak
Trg bana Josipa Jelačića 6
44000 Sisak
Tel: 044/844 550
Fax: 044/844 587

Slavonski Brod
Andrije Štampara 29
35000 Slavonski Brod
Tel: 035/235 100
Fax: 035/235 120

Trg pobjede 7
35000 Slavonski Brod
Tel: 035/235 050
Fax: 035/235 080

Split
Kvaternikova 32
21000 Split
Tel: 021/521 000
Fax: 01/521 030

Svačićeva 2-4
21000 Split
Tel: 021/521 040
Fax: 021/521 055

Ul. Domovinskog rata 29b
21000 Split
Tel: 021/521 100
Fax: 021/521 163

Ulica Ruđera Boškovića 13
21000 Split
Tel: 021/521 060
Fax: 021/521 090

Sveti Nedelja
Dr. Franje Tuđmana 6
10431 Sveti Nedelja
Tel: 01/6174 620
Fax: 01/4604 829

Sveti Ivan Zelina
Bacakova 2D
10380 Sveti Ivan Zelina
Tel: 01/5575 033
Fax: 01/5575 030

Šibenik

Trg Dražena Petrovića 9
22000 Šibenik
Tel: 022/222 000
Fax: 022/222 025

Trogir

Ulica kneza Trpimira 9
21220 Trogir
Tel: 021/521 170
Fax: 021/521 180

Umag

Obala Josipa Broza Tita 4
52470 Umag
Tel: 052/652 720
Fax: 052/652 735

Varaždin

Franjevački trg 5
42000 Varaždin
Tel: 042/242 600
Fax: 042/242 650

Zagrebačka 13
42000 Varaždin
Tel: 042/242 520
Fax: 042/242 545

Velika Gorica

Zagrebačka 44
10410 Velika Gorica
Tel: 072 62 62 62
Fax: 01/4604 953

Vinkovci

Trg dr. Franje Tuđmana 2
32100 Vinkovci
Tel: 032/432 500
Fax: 032/432 535

Virovitica

Ljudevita Gaja 2
33000 Virovitica
Tel: 033/833 500
Fax: 033/833 530

Vrbovec

Trg Petra Zrinskog 5a
10340 Vrbovec
Tel: 01/6174 411
Fax: 01/4604 933

Vukovar

Ulica dr. Franje Tuđmana 12
32000 Vukovar
Tel: 032/432 400
Fax: 032/432 425

Zabok

Matiće Gupca 90
49210 Zabok
Tel: 049/449 500
Fax: 049/449 520

Zadar

Ante Starčevića 5a
23000 Zadar
Tel: 023/723 000
Fax: 023/723 030

Ulica bana Josipa Jelačića 1
23000 Zadar
Tel: 023/723 100
Fax: 023/723 155

Zaprešić

Ante Starčevića 11a
10290 Zaprešić
Tel: 01/5575 450
Fax: 01/4604 930

Članice Raiffeisen grupe

Raiffeisen stambena štedionica d.d.
Ulica grada Vukovara 37b
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/6006 100
Fax: 01/6006 199
www.raiffeisenstambena.hr
stambena.stednja@
raiffeisenstambena.hr

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnička cesta 43
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/6595 000
Fax: 01/6595 050
www.rl-hr.hr
leasing@rl-hr.hr

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Petrinjska 59
HR/10000 Zagreb
Tel: 0800 0900
Fax: 01/6003 927
www.rmf.hr
mojamirovina@rmf.hr

Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo d.o.o.
Heinzelova 44
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/5581 720
Fax: 01/3091 127
www.rmod.hr
mirovina@rmf.hr

Raiffeisen Invest d.o.o.
Petrinjska 59
HR/10000 Zagreb
Odjel općih poslova:
Tel: 01/6003 700
Direkcija prodaje i razvoja proizvoda:
Tel: 01/6003 777
Fax: 01/6112 767
www.rbainvest.hr
rbainvest@rbainvest.hr

Raiffeisen Consulting d.o.o.
Magazinska cesta 69
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/6174 357
01/6174 356, 358
Fax: 01/4604 895
izlog.limun.hr
rc@rba.hr

Raiffeisen Factoring d.o.o.

Petrinjska 59
HR/10000 Zagreb
Tel: 01/6174 900
Fax: 01/4604 877
www.raiffeisen-factoring.hr
factoring@rba.hr

Pridružena članica Raiffeisen grupe

UNIQA osiguranje d.d.
Planinska 13a
HR/10000 Zagreb
Tel. 01/6324 200
Faks 01/6324 250
www.uniqa.hr
info@uniqa.hr

Adrese i kontakti članica Raiffeisen Bank International grupe

Raiffeisen Bank International AG

Austrija

Am Stadtpark 9
1030 Wien
Telefon: +43-1-71 707-0
Telefaks: +43-1-71 707-1715
SWIFT/BIC: RZBATVWW
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Bankovna mreža

Albanija

Raiffeisen Bank Sh.A.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Telefon: +355-4-23 8 100
Telefaks: +355-4-22 755 99
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bjelorusija

Priorbank JSC
V. Khoruzhey str. 31-A
220002 Minsk
Telefon: +375-17-28 9-9090
Telefaks: +375-17-28 9-9191
SWIFT/BIC: PJCCBY2X
www.priorbank.by

Bosna i Hercegovina

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Telefon: +387-33-287 100
Telefaks: +387-33-21 385 1
SWIFT/BIC: RZBABAS
www.raiffeisenbank.ba

Bugarska

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
Nikola I. Vaptzarov Blvd.
Business Center EXPO 200 PHAZE
III, floor 5
1407 Sofia
Telefon: +359-2-91 985 101
Telefaks: +359-2-94 345 28
SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Hrvatska

Raiffeisenbank Austria d.d.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Telefon: +385-1-45 664 66
Telefaks: +385-1-48 116 24
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Češka Republika

Raiffeisenbank a.s.
Hvězdova 1716/2b
14078 Praha 4
Telefon: +420-412 446 400
Telefaks: +420-234-402-111
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Mađarska

Raiffeisen Bank Zrt.
Akadémia utca 6.
1054 Budapest
Telefon: +36-1-48 444-00
Telefaks: +36-1-48 444-44
SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
Ruga UCK, No. 191
10000 Prishtina
Telefon: +381-38-222 222
Telefaks: +381-38-20 301 130
SWIFT/BIC: RBKOXKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Poljska

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Ul. Grzybowska 78
00-844 Warszawa
Telefon: +48-22-347 7000
Telefaks: +48-22-347 7001
SWIFT/BIC: RCBVPLPW
www.raiffeisen.pl

Rumunjska

Raiffeisen Bank S.A.
Calea Floreasca 246C
014476 București
Telefon: +40-21-30 610 00
Telefaks: +40-21-23 007 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusija

AO Raiffeisenbank
17/1 St. Troitskaya
129090 Moskva
Telefon: +7-495-72 1-9900
Telefaks: +7-495-72 1-9901
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Srbija

Raiffeisen banka a.d.
Đorda Stanojevića 16
11070 Novi Beograd
Telefon: +381-11-32 021 00
Telefaks: +381-11-22 070 80
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovačka

Tatra banka, a.s.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Telefon: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Ukrajina

Raiffeisen Bank Aval JSC
9, vul Leskova
01011 Kyiv
Telefon: +38-044-49 088 88
Telefaks: +38-044-285-32 31
SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Društva za leasing

Austrija

Raiffeisen-Leasing
International GmbH
Am Stadtpark 3
1030 Wien
Telefon: +43-1-71 707-2071
Telefaks: +43-1-71 707-76 2966
www.rli.co.at

Albanija

Raiffeisen Leasing Sh.a.
"European Trade Center"
Bulevardi "Bajram Curri"
Tirana
Telefon: +355-4-22 749 20
Telefaks: +355-4-22 325 24
www.raiffeisen-leasing.al

Bjelorusija

"Raiffeisen-Leasing" JLLC
V. Khoruzhey 31-A
220002 Minsk
Telefon: +375-17-28 9-9394
Telefaks: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Bosna i Hercegovina

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb.
71000 Sarajevo
Telefon: +387-33-254 354
Telefaks: +387-33-212 273
www.rlhb.ba

Bugarska

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
1407 Sofia
Telefon: +359-2-49 191 91
Telefaks: +359-2-97 420 57
www.rlbg.bg

Hrvatska

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Radnička cesta 43
10000 Zagreb
Telefon: +385-1-65 9-5000
Telefaks: +385-1-65 9-5050
www.rl-hr.hr

Češka Republika

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14078 Praha 4
Telefon: +420-2-215 116 11
Telefaks: +420-2-215 116 66
www.rl.cz

Mađarska

Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
Akadémia utca 6
Telefon: +36-1-477 8709
Telefaks: +36-1-477 8702
www.raiffeisenlizing.hu

Kazahstan

Raiffeisen Leasing Kazakhstan LLP
Shevchenko Str. 146, flat 1
050008 Almaty
Telefon: +7-727-378 54 30
Telefaks: +7-727-378 54 31
www.rl.kz.at

Kosovo

Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
Rr. UCK p.n.
10000 Prishtina
Telefon: +38-1-222 222 340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldavija

I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
Alexandri cel Bun 51
2012 Chișinău
Telefon: +373-22-27 931 3
Telefaks: +373-2-22 838 1
www.raiffeisen-leasing.md

Rumunjska

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 D
014476 București
Telefon: +40-21-36 532 96
Telefaks: +40-37-28 799 88
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusija

ООО Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya 28
119121 Moskva
Telefon: +7-495-72 1-9980
Telefaks: +7-495-72 1-9901
www.raiffeisen-leasing.ru

Srbija

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Đorda Stanojevića 16
11070 Novi Beograd
Telefon: +381-11-220 7400
Telefaks: +381-11-228 9007
www.raiffeisen-leasing.rs

Slovačka

Tatra-Leasing s.r.o.
Černyševského 50
85101 Bratislava
Telefon: +421-2-59 19-3053
www.tatralleasing.sk

Slovenija

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Telefon: +386-1-241-6250
Telefaks: +386-1-241-6268
www.rl-sl.si

Ukrajina

LLC Raiffeisen Leasing Aval
9, Stepan Bandera av.
Build. 6 Office 6-201
04073 Kiyv
Telefon: +380-44-590 24 90
Telefaks: +380-44-200 04 08
www.rla.com.ua

Podružnice i predstavništva – Europa**Francuska**

RBI Representative Office Paris
9-11 Avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Paris
Telefon: +33-1-45 612 700
Telefaks: +33-1-45 611 606

Njemačka

RBI Frankfurt Branch
Wiesenhüttenplatz 26
60 329 Frankfurt
Telefon: +49-69-29 921 924
Telefaks: +49-69-29 921 922

Švedska

RBI Representative Office
Nordic Countries
Drottninggatan 89, 14th floor
11360 Stockholm
Telefon: +46-8-440 5086

Velika Britanija

RBI London Branch
Tower 42, Leaf C, 9th Floor
25 Old Broad Street
London EC2N 1HQ
Telefon: +44-20-79 33-8000
Telefaks: +44-20-79 33-8009

Podružnice i predstavništva – Azija i Amerika**Kina**

RBI Beijing Branch
Beijing International Club Suite 200
2nd floor
Jianguomenwai Dajie 21
100020 Beijing
Telefon: +86-10-65 32-3388
Telefaks: +86-10-65 32-5926

RBI Representative Office Zhuhai

Room 2404, Yue Cai Building
No. 188, Jingshan Road, Jida,
Zhuhai, Guangdong Province
519015, P.R. Kina
Telefon: +86-756-32 3-3500
Telefaks: +86-756-32 3-3321

Indija

RBI Representative Office Mumbai
501, Kamla Hub, Gulmohar Road,
Juhu
Mumbai – 400049
Telefon: +91-22-26 230 657
Telefaks: +91-22-26 244 529

Koreja
RBI Representative Office Korea
#1809 Le Meilleur Jongno Town
24 Jongno Iga
801 110-888
Republika Koreja
Telefon: +82-2-72 5-7951
Telefaks: +82-2-72 5-7988

Singapur

RBI Singapore Branch
50 Raffles Place
#31-03 Singapore Land Tower
Singapore 048623
Telefon: +65-63 05-6000
Telefaks: +65-63 05-6001

SAD

RBI International Finance (USA) LLC
1177 Avenue of the Americas,
5th Floor
10036 New York
Telefon: +1-929-432-1846

Vijetnam

RBI Representative Office
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist 1
Ho-Chi-Minh-City
Telefon: +84-8-38 214 718,
+84-8-38 214 719
Telefaks: +84-8-38 215 256

Bilješke

